

Ezekelu

Aba-eze Nchileke

¹ Yo be l'õnwa k'eno gbaru abali ise l'afa k'ukporo l'iri. Teke ono; be mu tso ndu a kpuru le ndzu; buru l'iku Enyimu Keba. Imigwe ekpuhaa; gheru onu; mu aphushia aphu bu iphe Nchileke koshiru mu. ² Yo be l'õnwa k'eno gbaru abali ise, l'afa, kwe eze Jehoyakinu afa ise; k'ophu a kpuru iya le ndzu; ³ Ojejoje abya ekfuru yeru Ezekelu Buzu, bu onye achijeru Nchileke eja. O bu l'iku Enyimu Keba le Babylonu b'o no teke ono, Ojejoje byaru bya ekfuru yeru iya ono. O no l'eke ono; ike ke Ojejoje abya iya l'ehu.

⁴ Mu abya ele enya; oke pherephere, shi l'uzo isheli egude urukpu, du egvu; gude ebemu, egbu meremu meremu; me iphoro, charu vaa bya ano-pee mu mgburumgburu. Echilabu iya ekelephu too l'o bu ope. ⁵ L'oku ono kwaphu; be iphe eno, dukota l'o bu iphe no ndzu nokwaphu. Iphe eno ono gbakotaleruphu ugbugba madzu. ⁶ Obenu l'o nwegbaaru ifu eno eno; me eba eno eno l'ehu l'ehu. ⁷ Okpa ephe kfgbaaru akfuru. Apata-okpa ephe adukotalephu l'o bu k'unwu ophoja eswi; legbukota murumuru l'o bu ope, e teru manu. ⁸ Ephe kfukota aka, du l'o bu aka madzu le mkpuli eba eno, ephe kfgbaa le mgberemeku eno eno ya ono. Ephe eno ono nwekotaru ifu; nweru eba. ⁹ Eba iya ono

edegbatsua l'ibe iya. Yò kpoo giriri chebe ifu l'uzo ifu; to nwe ephe onye jeru oswiba aswiba.

¹⁰ A -bya l'ege ifu ephe gbaru; ephe eno ono nwekotaru ifu madzu l'uzo ifu; nweru ifu agu l'uzo aka-utara; nweru ifu eswi l'uzo aka-ibyita; nweru ifu ugo l'uzo azu ephe. ¹¹ O bu ege ono; be ifu ephe gbakotaru. Eba iya ono; be jalikotaru ajali. O nwekotaru eba ebo ebo l'ehu l'ehu; ophu nonu edegbabsua nk'iya le k'ibe iya. Eba ebo ebo odo, o fukwaruphu l'ehu l'ehu b'o gude kpuchitsua onwiya. ¹² Ophu nonu; yo chebelephu nhamunha l'uzo ifu. Yò buje eke ume, edu ephe shiru; ephe awuru tsoru iya; ophu ephe 'aswibajedu aswiba.

¹³ Iphe eno ono, notsua ndzu ono ekekotalaphu l'o bu icheku-oku; m'o bu itsu-oku. O -jeru laa ifu; yo jeru laa azu. Oogbu nwijnwii; ebemu eshi iya l'eme meremu meremu. ¹⁴ Iphe ono, notsua ndzu ono abuje: o -ziru jee l'ifu; yo ziru laa azu l'o bu ebemu-igwe.

¹⁵ Mu elekwadua iphe ono, notsua ndzu ono; bya aphua okpa-igwe, no l'ali; gvutsuaru l'iku iphe ono, no ndzu, nwetsuaru ifu eno ono.

¹⁶ Owaa bu ege okpa-igwe ono gbatsuaru; me ege e gude meshia ya: Okpa-igwe eno ono gbakotaru ugbugba lanu; l'achakota l'o bu kirisòlayitu; ophu nonu; yo du l'e pyokafuru iya l'ibe ya. ¹⁷ Yoo buje teke ephe tugburu; ephe echebekota ifu le mgberemeku lanu; ophu okpa-igwe aghazidu aghazi. ¹⁸ Igbirimonu okpa-igwe ono hagbaa l'eli eli; dukota egvu. Igbirimonu okpa-igwe ono ephe eno; be enya kpoleruphu

iyeye-e mgburumburu. ¹⁹ Yoo buje teke iphe eno ono, notsua ndzu ono tugburu; okpa-igwe ono, notsua ephe l'azu ono awuru tso ephe. Teke iphe eno ono wu-lihuru; okpa-igwe ono awu-lihukwaphu tso ephe. ²⁰ Yo buru eke ume iphe ono, nogbaa ndzu ono shiru; ephe awuru shia eke obu; ege ono; be okpa-igwe ono awu-lihujekwaphu tsoru ephe; ke l'ume iphe ono, notsua ndzu ono; be nokota l'okpa-igwe ono. ²¹ Teke iphe ono, notsua ndzu ono kpiberu; okpa-igwe ono akpibe. Teke o vudo nwandoo; yo vudokwaphu nwandoo. Teke iphe ono, notsua ndzu ono wu-lishihuru; okpa-igwe ono awu-lihukwaphu tsoru ephe; ke l'ume iphe ono, notsua ndzu ono; be nokota l'okpa-igwe ono.

²² Iphe nokota iphe ono, notsua ndzu ono l'ishi; be susahuleruphu l'o bu akpamigwe l'achakota pemu-pemu l'o bu aka-mini; du egvu l'enya. ²³ Le mkpuli iphe ono, susaru l'o bu akpamigwe ono; be ephe jakashikotaru ebà; ebà ephe edegbabsua onu. Ephe nwekotaru ebà labu l'ehu l'ehu, kpuchikotaru ephe eh. ²⁴ Teke ephe atugbu; be mu nuru oda ebà ephe; yo da l'o bu ochoku eze enyimu; mbu l'o bu olu Okaribe; mbu l'o bu ukporo, unukurunu ndu soja. Yoo buje teke ndu ono vudo; ebà ephe ono aku-zitakota aku-zita. ²⁵ Ya ndono; ephe evudo l'eke ono ku-zitatsua ebà ephe ono aku-zita; a nua olu, shi l'iphe ono, du l'o bu akpamigwe ono, susaru ephe l'ishi ono.

²⁶ L'eli iphe ono, susaru l'o bu akpamigwe; nodu ephe l'ishi ono; be iphe du l'o bu aba-

eze, e gude mkpuma sáfàyà mee nọ. Iphe dụ l'ọ bụ madzụ abya anọdu l'aba-eze ono. ²⁷ Mu abya elee ẹnya; phụa lẹ dube l'ẹke dụ l'ọ bụ ukfu iya je alufu l'ishi; bẹ ekekota l'ọ bụ ope, charu too; mbụ l'ọ bụ oku. Tsube l'ẹke dụ l'ọ bụ ukfu iya gbada; ekelephu l'ọ bụ oku; iphoro, egbu nwiiinwii achaphee ya mgburumburu. ²⁸ Ọ bụlephu ẹge ono, evu-mini aduje mbọku, mini achị ono bụ ẹge iphoro ono dụ; chaphekota iya mgburumburu.

Ọ bụ ẹge ono b'ọ gbaru; mbụ ọdu-biribiri Ojejoje. Teke mu phuru iya; bẹ mu daru kpube ifu l'alị; mu abya anụa olu onye ekfu okfu.

2

Ozi, Nchileke ezi Ezekèlu

¹ Yo ku mu: “Nwa ndiphe; gbeshi vudo evudo! L'ọ nweru iphe ya e-kfuru mu.” ² Yoo gudekwadua iphe ono l'ekfu; ume Nchileke abatawa mu phụ l'ẹhu; palia mu gvube; mu anụ iphe o kfu. ³ Yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ya ezi mu tẹ mu jekfu ndu Ízurelu; mbụ mba ono, bụ o-kweru-ike, kwefuru ya ikè ono; mbụ ndu ono ẹphe lẹ nna ẹphe shi keshinu ono nyataru iya ndụ jeye ntanụ-a. ⁴ Ndu ono, ya ezi mu tẹ mu jekfu ono; kwa ekweletewe; bụru o-kweru-ikè phẹ. Wo tẹ mu sụ ẹphe: ‘L'owaa iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu.’ ⁵ Mẹ ẹphe -ngabẹru iya nchị; mẹ ẹphe 'angabẹdu; mbụ ndu onu-ulo ono, bụ o-kweru-ike ono; bẹ ẹphe a-marua l'onye nkfuchiru Nchileke; bẹ ẹphe l'iya nojeru.

⁶ “Nggube nwa ndiphe; ba atsukwa ephe egvu; ophu i tsukwa okfu, shi ephe l'onu. A makwarua l'ogaramambo; me ami-ogvu gbaru ngu mgburumburu; nggu l'akpi eburu l'ekalanu; ole ba atsukwa egvu. Ba atsukwa egvu iphe shi ephe l'onu; ophu meji 'atofukwa ngu; ke l'ephe kwa o-kwefuru-ike phe. ⁷ Wota iphe mu kfuru ngu; kfuaru ephe; me ephe -ngaberu ngu nchi; me ephe 'angabedu; ke l'ephe kwa o-kwefuru ike phe.

⁸ “Olobu; nggube nwa ndiphe; ngabekwa nchi l'iphe mu ekfuru ngu. Ba abukwa o-kwefuru-ike ege ephe bu. Kpuhaa onu; ria iphe mu anu ngu.” ⁹ Ya ndono; mu abya elee enya; phua eka, a machiru mu. Iphe no l'eka ono bu ekwo, a gworu agwogwo. ¹⁰ Yo bya aphushia mu ekwo ono l'ifu. Iphe e deru l'ekwo ono eka labu bu ekwa-aphu; ekwa-anwuhu; me iphe-ehuka.

3

¹ Ya ndono; yo su mu: “Nwa ndiphe; te mu ria iphe e doberu mu l'ifu; mu ataa ekwo agwogwo-wa. Teke mu tatsuaru iya; mu eje ekfuru okfu nu ndu Izurelu.”

² To du iya bu; mu abya eghechaa onu; yo woru ekwo-agwogwo ono ye mu l'onu te mu taa. ³ Yo su mu: “Nwa ndiphe; taa ekwo agwogwo-wa, ya anu mu-a; tajia ephe.” Mu abya eworu iya taa; yo tsokota mu rengerenge l'onu l'o bu manungu.

⁴ Yo su mu: “Nwa ndiphe; tugbua nta-a jekfu ndu Izurelu je ekfuaru ephe iphe ya suru t'i kfua. ⁵ Ndu ya ezi mu te mu jekfu ta bukwa

ndu okfu ephe shihuru ike; du ehuka anunu. Ndu ya ezi mu te mu jekfu kwa ndu Izurelu. ⁶ E to bukwa ndu oha-ntsū, okfu ephe shihuru ike; du ehuka; mbu ndu mu ta anudu iphe ephe ekfu. Ole; ndege o buru ndu oha-ntsū ono; be ya ziru mu te mu je; me ephe g'angabekwaru mu-a nchi. ⁷ Obenu l'e to nwedu le ndu Izurelu angaaru mu nchi; kele ndu Izurelu l'ephe ha wowaru okpoma kpochia; buru ndu okpoma-ikpokponyi. ⁸ Obenu le ya e-me mu te mu du l'o bu ephe; buru onye obu taru mini; buru okpoma-ikpokponyi. ⁹ Ya e-me t'obu tahu mu mini; shihu mu ike l'o bu mkpuma-igwe; ka ekpu-nku oshihu ike. Te mu ba atsukwa ephe egvu; ophu ehū 'anmaka mu anmanma; e guderu l'ephe bu o-kwefuru-ikè phe.”

¹⁰ Yo su mu: “Nwa ndiphe; te mu ngaberu iya nchi ohuma; wotakota iphe-a, ya ekfuru mu-a ye l'obu. ¹¹ Tugbua jekfu ndibe unu ono, a kpuru le ndzu ono; je asu ephe: ‘Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu!’ Kfuru iya ephe: m'ephe ngaberu ngu nchi; m'ephe 'angabedu.”

¹² Ya ndono; Ume Nchileke abya apalia mu imeli; mu anua igidi, ede mu l'azu; l'ekfu t'a nodukwa l'eke Ojejoje bu jaa odu-biribiri iya ajaja! ¹³ Mu anukwaaphu kapukapu ebà iphe ono, notsua ndzu ono l'eke ephe ajigbatsua onwephe; me igidi okpa-igwè, nonyabe iya nu l'eke onma jijiji. ¹⁴ Ya ndono; Ume Nchileke ono abya apalia mu; tugbua; mu egude ehū-eghughu tugbua; ehū agbahū mu totoroto. Ike Nchileke anodu mu l'ehū k'igiri-igiri. ¹⁵ To du iya

bụ; mu ejekfube ndu ono, a kpuru lẹ ndzụ, bu lẹ Teli-Abibu l'iku Ẹnyimu Keba. Ya ndono; mu erua eke ono, ẹphe bu ono; mu l'ẹphe achiko no dukota l'ẹke ono abali ẹsaa; mu anodu l'ẹke ono; kpoo beru.

*Aanmaru Ezekelu okwa
(Ezek 33:1-9)*

¹⁶ A nọlephu abali ẹsaa; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; ¹⁷ sụ mu: “Nwa ndiphe; ya mewaru mu tẹ mu buru onye nche ndu Ízurelu. Oo ya bụ; tẹ mu nukwaa iphe ya ekfuru mu; nmaaru ndu Ízurelu okwa, ya anmaru mu tẹ mu nmaaru ẹphe-a. ¹⁸ O -buru lẹ ya sụru ejo madzụ: ‘L’o buakwa maa’; mu ta lo onye obu ẹka lẹ nchi; sụ iya t’o haa ejo ụzo, ootso; k’ophu ee-shi ẹge ono dzoo ya ndzụ; bẹ onye ono a-nwuhukwa. Obenu l’oo mbedua; bẹ ochi iya a-tukoru l’ishi. ¹⁹ O -bukwanuru lẹ mu loru ejo madzụ ẹka lẹ nchi; to kwe oha ejo iphe, oome; bẹ oo-nwuhukwa. O bu l’eka mu; ta aduhedu iya; kele mu dzowaru onwomu ndzụ. ²⁰ Odo bụ; teke onye doberu ẹka ndoo nonyaaru; ha ome ohuma; melahaa ejo iphe; bẹ mu e-doberu iya iphe oo-kpakota; nwuhu. Keshinu ophu mu ta lodu iya ẹka lẹ nchi; bẹ onye ono a-nwuhu; k’ejo iphe ono, o meru ono. A zahashia ohuma, o shi mee. Obenu l’oo mbedua; bẹ ya a-tukobe ochi iya l’ishi. ²¹ O -buru l’onye doberu ẹka ndoo; bẹ mu loru ẹka lẹ nchi; t’ẹ b’o meshi iphe du eji; yo nua ya; to mehe iya; bẹ ndzụ e-dzu iya; ke l’o nuru ẹka, mu loru iya lẹ nchi. Mbedua eshi ẹge ono dzoo onwomu.”

Ire anyaru Ezekelu l'akpo

²² Ike Nchileke abya mu l'ehu. Yọ sụ mu: “Tẹ mu gbeshi jeshia l'obasara alì ono; l'oo eke ono; be ya e-kfuru nụ mu.”

²³ Tọ dọ iya bụ; mu abya egbeshi tugbua jeshia lẹ nsuda, nọ l'ẹke ono. Mu erua; bya aphua ọdu-biribiri Ojejoje, dọ l'ọ bụ ọphu mu phujehawaru lẹ mgboro Ẹnyimu Keba; mu adaa; kpube ifu l'alì. ²⁴ Ya ndono; Ume Nchileke abya apalia mu; bya ekfuru nụ mu; sụ: “Tẹ mu tugbua; je aguchia onwomu l'ulo mu. ²⁵ Nnggube nwa ndiphe; l'ee-gude ọkpukpu kee mu. Mbụ l'ee-ke ngu egbu; k'ọphu ẹ tii tsohedu ndu Ízurelu ejephe. ²⁶ Mu e-me t'ire nyaru ngu l'akpo; t'onu buru mu kputummu-kpüruma; k'ọphu mu ta abaghejeduru ephe mba; ke l'ephe bụ ndu onu-ulo kwefuru ikè. ²⁷ O bụ lẹ teke ya kfuru okfu nụ mu; be ya e-mee tẹ mu kpuhaa onu ọdo. Teke ono; mu asụ ephe: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu!’ Onye ọ dọ t'ọ ngaberu mu nchì; yọ ngaberu mu iya. Onye ẹ tọ dudu t'ọ ngaberu mu nchì; yọ ha; ke l'ephe bụ ndu onu-ulo, kwefuru ikè.”

4

Ège ee-shi yechia Jerúsalemu

¹ “Nta-a nnggube nwa ndiphe; pata ishi-eja lanu dobe l'ifu ngu; nngu esee ya Jerúsalemu l'eli iya.

² Unu gbaa mkpukpu ono mgburumburu; kpua upho-mkpuma, bụ ọkpo-mgbinyiku swibe iya. Unu edoo ọdu ọgu unu iche iche donyabe iya. Unu abya teke ono bya edoo ose-ọgu; dophee ya mgburumburu; ³ unu abyakwaphu bya ewota

jakpatangu ígwè, ha ʊsabusa gvube t'o gvuru l'ò bụ ʊpho-mkpuma nọ-buhu unu lẹ mkpukpu ono; unu eworu ifu ghaaru iya. T'ò dulephu l'ò bụ mkpukpu, e yebutaru k'ogu. Yò bụru unu yebutaru iya obu. O bụ iphe-a a-buru ndu Ízureḷu iphe-ohubama.

⁴ “I -mebetsua; nggu abya azeru; gbube nkọ l'eka-ibyita ngu; woru iphe dụ eji ndu Ízureḷu nyibe onwongu. Abali ole, ii-zeru gbube nkọ ono be bụ ege i vukotaru iphe dụ eji ndu Ízureḷu.

⁵ ʊkporo abali iri lẹ tete l'abali iri, bụ afa ole, ephē mekotaru iphe dụ eji be mu eme ngu t'i vukotaru iphe dụ eji ndu Ízureḷu. ⁶ Teke i megeru iya ege ono; nggu abya egbube nkọ odo; ugbiya-a be bụ eka-utara ngu be ii-gbube iya; nyibe onwongu iphe dụ eji ndu Júda. ʊkporo abali ebo be mu e-me ngu t'i vukotaru iphe dụ eji ephē; abali lanu be nọ-chiru enya afa lanu.

⁷ “Ghachi ifu l'iphe ono, i mekotaru, ekoshi ege e yebutaru Jerúsalemu; nggu egude eka iphoro kfuā ege odo-obodo ono. ⁸ Mu e-gude okpukpu tua ngu t'e b'i gha aghagha jeye teke i nọ-geru eyebuta ono, e eyebutaru mu ono.

⁹ “Nggū ewota witu; wota bali; me azaku-mbeke; azaku; igberi; me lẹ supelutu wukotaru iya ye l'ite dobe, ii-nodu eri teke ii-ze lẹ mgberemeke ngu ukporo abali iri lẹ tete l'abali iri. ¹⁰ Nri, iri be aa-tubataje atubata nu ngu; nggu eria ya; ngaberu k'echile. ¹¹ Nggū abya ekutakwaphu abamida, ii-nodu anguje ugbo lanu l'uboku. ¹² Nri ono be ii-ri ege itaje akara bali. Nri ono be ii-nodu l'abadoro eke ndu

Ízurelu a-phugbakotaru iya; gudeje nshi madzu ozori nku ghe iya.”

¹³ To du iya bu; Ojejoje asu mu: “O bu ege ono be ndu Ízurelu a-noduje ata buredi, e meruru emeru l'iphe bu mbakeshi eke, mu e-ruta ephe je edobe.”

¹⁴ Ya ndono; mu asu: “Okaribe-Kakota-Nu; me mu te merubukwa onwomu emeru. Tsube teke mu bu nwata jeye nta-a be mu te debukwaa onu l'iphe nwuhuru anwuhu; ophu mu ta tabukwaa anu, anu ibe iya fo-gburu afo-gbu; ophu o dubukwaa anu, aaso nsu, bahujeru mu l'onu.”

¹⁵ Yo su mu: “O du mma. Ya a-ha mu te mu kutaje nshi eswi; gude ghee buredi; l'ozori nshi madzu.”

¹⁶ To du iya bu; yo bya asu mu: “Nwa ndiphe; mu e-me te b'oduhe eke aaphuje nri kpata le mkpukpu Jerusalemu. Ephe a-chijeru eka l'obu l'eri nri, a tutaru atuta. Nwa mini, a tadaru l'iphe be ephe a-nodu anguje; l'angu iya l'obu eyofu; ¹⁷ ke l'egu me iwe mini a-bya. Onyenonu a-phuje ibe iya; yo kpoo ya okfu; ke l'ephe alashi ehu; mkpata iya aburu iphe du eji, ephe mekotaru.”

5

Ezekelu akpu onwiya ishi

¹ Ya ndono; yo su mu: “Nwa ndiphe; pata ogumbeke, atsu nko l'ozori agube; gude iya kpushia onwomu ishi; me l'aji-agba; kpota iya je atoo l'iphe aatoje era iphe; maru ege era iya ha. Mu -meebe; mu ekekahu iya uzi eto. ² Oge teke ono,

e kechiru ephe ono gvuleruphu; mu ewota uzi lanu l'egbushi ono; me eji-agba ono je akpo o ku l'ime mkpuku ono; mu ekpota uzi lanu ophu gude ogu-mbeke je egbubushia ya ghakaa ya mgburumburu le mkpuku ono. Mu abyakwaphu bya ekpota uzi iya ophu kwe iya uzi eto; phekashia l'imeli; kele ya a-mi ogu-mbeke gude chia ya. ³ Olobu; hatakwa nwakpuru egbushi; me eji-agba ono; phamia l'uwe-ugwehu l'eke o tsuru ukpo. ⁴ Mu ahatakwaphu nwanshi ya; ghaa l'oku; te oku kepyashia ya. O bu iya; be oku e-shi gba-nwuhu; dzua Izurelu mgburumburu."

⁵ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: O suru: "Lekpodunu Jerusalemu be mu doberu l'echi iphe bu mbakeshi; igweligwe mkpuku agbaphe iya mgburumburu. ⁶ Obule ephe kwefuru ike le nsu iya; me l'iphe ya toru okpa iya; mbu kakota iphe bu mbakeshi; me ohamoha, ephe l'ephe riru oke eji. Ndu Jerusalemu jikaru ome ekemu mu; jika otso iphe mu toru ephe okpa iya. ⁷ Oo ya bu; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Unu ka mkpuku odo, bupheru unu mgburumburu oburu emekota emekota; ke l'unu te kwedu meje iphe mu toru okpa iya t'unu meje; mbu l'unu ruwaru ekemu mu ye l'azu. Mbu l'unu ta dukpodu ike emetabe ege mbakeshi, bupheru unu mgburumburu eme. ⁸ Oo ya bu; Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Yebdua l'onwiya buakwa ohogu ke nggube Jerusalemu. Ya a-pakfutaru unu iphe-ehuka t'iphe bu mbakeshi phugbaru; ⁹ k'ejo uruburuku ono, unu arukota ono be ya e-me unu iphe

ya te mehua; ya ta abyahę bya eme egbe iphe ono ọdo. ¹⁰ Ndu bu nna a-nọdu ata anu unwu ẹphe; unwegirima l'ata ke nna ẹphe; unu egude ẹnya unu ele iya. Ya a-pakfutaru unu iphe-ẹhuka. Ndu ọphu wafuru nu be mu e-me t'ẹphe phekishihu.

¹¹ “Okaribe-Kakota-Nu asu le k'ọphu unu gudewa iphe a kpofo l'enwa, unu agwaphe farushia ulo iya, du nsọ; rukota uruburuku, dukota iche iche; be ya e-wofu obu l'ẹke unu no; ya ta aphuheduru unu imiko ọdo; ọphu ya ta ahakwa unu te ya be me unu iphe. ¹² Mgbonwu; me ejo egu e-gbufu uzi lanu l'unu l'ufu. Uzi lanu ọdo; be ee-gude mma mee; ẹphe adashia l'eba.* Uzi k'eto; be ya e-me t'ẹphe phekishihu; ya egude ogu-mbeke chiru ẹphe tugbua.

¹³ “Teke mu mewaru ege ẹhu du mu; okpoma ejia mu oyi l'ẹhu ẹphe. O bu teke ono be ọo-du mu le mu mewaru ege ẹnya du mu. Teke mu metsuaru ẹphe ege ono, ooghu mu ono be ẹphe a-maru le mube Ojejoje be gude ẹhu-eghughu kfu okfu. ¹⁴ Ya e-me unu t'unu buru o-la-l'iyi; unu abukwaruphu ndu iphe bu mbakeshi nonu; me ndu esweta esweta e-gudeje eme iphe-ochi.

¹⁵ “Teke ya e-gude mba; me iphe-eghughu hua unu ahuhu; be unu a-buru iphe-ochi; buru okfu, aakpu l'onu, bu iphe bu mbakeshi -phu iya; yo kpo-ya ukuvu; kpo beru. Ono kwa iphe yeba

* **5:12** 5:12 Iphe, a kwata dee l'eka-a bu uzi ndu ọphu a-nwuhu “l'ime mkpukpu”; me ndu ọphu a-nwuhu “l'azu mkpukpu”. L'ekwo owaa b'e deru ndu ọphu nwuhuru “l'ufu” l'o bu ẹphebedua nwuhuru l'ime mkpukpu. Ndu ọphu “daru l'eba” bu ndu ọphu nwuhuru l'azu mkpukpu.

Ojejoje kfuru ndono. ¹⁶ Ya e-gude ejo-egu l'ọ bụ akfụ gbagbushia unu; unu aburu kpurupyata. Ya e-me t'ejo-egu ono l'aka nshinu akaka eje; to nwe eke unu aphi nri ke kpata. ¹⁷ Mu e-wolataru unu ejo-egu yele ejo anegu egbudu, a-wuppyabe unu. Ejo anegu egbudu ono me ejo-egu ono e-gbushi unwu unu; mee unu; unu te nwe nwa. Mgbonwu me mgbugbu-mma a-phi-kfuta unu. Mu e-gude ogu-mbeke bya unu l'ehu. Ono kwa iphe yebe Ojejoje kfuru ndono.”

6

Eeburu ndu, agwaje nte onu

¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru nu mu su mu: ² “Nwa ndiphe; ghachiru ugvu, notsua l'ali Izurelu ifu; nggu egude nkuchiru gbakushi iya ephe; ³ su ephe: Unube ugvu Izurelu; unu nukwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru unube eze ugvu; me unwu ugvu; unwu nggele; me le nsuda nsuda. Ya abyaakwa te ya gude ogu-mbeke bya unu l'ehu; ya abyakwaa omebyishi eke anoduje agwaru unu iphe. ⁴ Enya-ngweja unu be ee-chikposhi. Enya-ngweja insensu unu be ee-nwukposhi. Ndibe unu be mu e-gbushi tua l'ifu nte unu. ⁵ Odzu ndu Izurelu be mu a-togbotsua l'ifu nte ephe; ghaa okpu ephe mgburumburu l'anya-ngweja ephe. ⁶ Iphe bu eke unu butsua l'iphe bu mkpukpu, notsua l'eke ono a-daburu ochobo; enya-ngweja unu aburu eke dakposhihuru adakposhihu; mbu l'eke unu agbaje eja a-buru iphe daburu ke mmanu; buru

iphe a gbagharu agbagharu. Nte unu be aadzo pyashi adzo pyashi; epe aburu iphe laru l'iyi. Enya-ngweja insensu unu aburu eke eetsukposhi etsukposhi. Iphe bu iphe unu gude eka unu mee be ee-mebyishikota. ⁷ Ee-gbushi madzu l'ifu unu ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua bu Ojeje.

⁸ “Obenu l'o nweru ndu ophu ya a-ha t'ephe dzuru; ke l'o nweru ndu a-wafu nu; teke ono, unu a-gbakashi; tsoru iphe bu mbakeshi; me l'ali, du iche iche ono. ⁹ Ndu ophu wafuru nu a-nodu le mba ono, a kputsuaru epe laa ono nyata mu. Epe anyata ege o ghutaberu mu; mbu k'ogwa nte, bu iphe epe kporu obu chee; gbe wofu obu l'eke mu no. Epe anyatakwapu ege iphe eghube mu l'enya, epe ruberu l'unwu iphe epe doshiru l'agwaphe. Obekwanu l'akpamara ono, epe mekotaru ono e-me epe t'ephe du onwephe ashi. ¹⁰ Oo ya bu; epe amakwanu l'o bu mbedua be bu Ojeje; le mu ta asutsudua le mu e-me madzu akaduru; mu ahaa ya ememe.”

¹¹ “Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Unu kua eka pyongu; unu agbaa okpa kpitikpiti l'ali; unu achia ololokilo k'ahuma; me uruburuku, ndu Izurelu eme; ke l'ee-gude ogumbeke gbushia epe; ejo-egu e-gbukwapu epe. Ege ono be mgbonwu e-gbukwapu epe. ¹² Ndu ophu no ote-enya bu mgbonwu e-gbushi epe. Ndu ophu no ntse a-la l'ogu. Ndu ophu wafuru nu aburu ejo-egu e-gbufu epe. Ono bu ege ya e-shi byabe epe oke

ẹhu-eghughu iya. ¹³ Teke ono; unu amaru l'ọo yẹbedua bu Ojejoje; teke odzu ndibe unu a-zẹshi l'ẹke ẹphe doshiru nte ẹphe; mẹ l'ẹnya-ngweja ẹphe mgburumburu; l'eli ugvu, ha l'eli; mẹ l'ọnungonu oke ugvu; mẹ lẹ mkpuli oshi, nweru idzu; mẹ lẹ mkpuli achi, ẹkwo nọ; mẹ l'iphe bu ẹke ẹphe akpojeru nte ẹphe insensu, mkpo iya eshi kwẹkwẹkwe ọku. ¹⁴ Ya e-sechi ẹka iya bya ẹphe l'ẹhu; mee t'ẹgbara kfu a l'alị ono. Ya e-me iya t'ọ daburu ochobo; shita l'echi-ẹgu ono rua Díbula. Ọ bu ẹge ono bẹ ẹgbara a-kfukota l'iphe bu ẹke ẹphe bu; k'ọphu ẹphe a-maru l'ọ bu yẹbedua bu Ojejoje.”

7

Oge ikperazu duakwa ntse

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru nu mu su mu: ² Nwa ndiphe; owaa iphe mube Okaribe-Kakota-Nu ekfuru alị Izurelu. Mu suru: “Ọ gvwaru; mbu k'alị ono, gba mgburumburu bẹ gvwaru nu. ³ Nk'unu abyakwa agvugvu. Ya e-woru ẹhu-eghughu iya byabe unu. Ya ekpee unu ikpe l'ẹge unu meru; kfukwaaphu unu ugwo uruburuku, unu rukotaru. ⁴ Mu ta byadu bya aphuru unu imiko lẹ phuu; mu ta aha unu; te mu be me unu iphe. Mu kfufutaje unu ugwo iphe unu meru; mbu mẹ l'uruburuku ono, unu arukota ono bẹ mu akfukota unu ugwo iya. Ọo ya bu ẹge unu a-makwanuru l'ọ bu mbedua bẹ bu Ojejoje.”

⁵ “Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Iphe-ẹhuka abya; mbu iphe-ẹhuka ọphu ẹ ta

anubudua otu onu iya abya. ⁶ Oge ikperazu ruakwaru! Oge ikperazu ruakwaru! O kwabeekwaru unu akwaberu! O ruakwaru! ⁷ Unube ndu bu l'ali-a! O ruakwaru teke unu ekpolashihi. Oge ruakwaru; mboku ono anowa ntse teke utsu a-da; to nwehe onye anokwadu l'ugvu ugvu e-te eswa. ⁸ Mu abyawa te mu byabe unu ehu-eghughu mu; gudekota ege o ghu mu mee unu iphe. Mu e-kpe unu ikpe l'ege unu meru; kfu kwaaphu unu ugwo uruburuku, unu rukotar. ⁹ Mu ta byadu bya aphuru unu imiko le phuu. Mbule mu ta ahadu unu te mu be me unu iphe; mu kfu futaje unu ugwo iphe unu meru; mbule me l'uruburuku ono, unu arukota ono be mu a-kfu kota unu ugwo iya. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua, bu Ojejoje be meru nu.

¹⁰ "Mboku obu ruakwaru. O ruakwaru. Teke unu a-la l'iyi ruakwaru; ke l'emegbu, unu emegbu ibe unu be pawaru aka; ekuku, unu eku onwunu ahawa nshinu. ¹¹ Ome ehuka edujeru madzu ye l'ome akirishi. To nwedu ndu eme ege ono, a-phodu nu; mbule l'ephe ha, jeyekpo l'iphe ephe nweru enweru be ta adudu ophu a-ga mkpa. ¹² Oge ruakwaru. Mboku obu be ruakwaru nu. T'ehu ba atsokwa onye azu iphe ena; ophu onye ere iphe erere 'agukwa aphu; ke l'oke ehu-eghughu iya b'a byabeekwaru iphe, bu mkporo-oha ono l'o ha; ¹³ l'onye reru iphe ta agbatahekwa iphe o reru gbururu jeye l'ege ephe ebo a-no-beru; ke l'aphu, a phuru mkporo-oha ono ta alakwa ke mmanu. Ishi iya aburu le shita l'ejo iphe, ephe meshiru; b'e to nwedu ephe

onye a-du-ghe ike dzoo onwiya ndzu. ¹⁴ Ephe gburu upyoku kwakobe k'oje ogu. Obule to nwedu onye ekwe k'oje ogu; ke l'ehu-eghughu Ojejoje byakfutawaru ephe l'ephe ha.

*Ee-me ndu Izurelu
okpu-akpohu*

¹⁵ "Ogu ada le mkpukpu. Ndu lufuru alufu bu mma b'e gude egbushi ephe. Ndu ophu no l'ufu aburu mgbonwu; me ejo-egu egbushi ephe. Ndu ophu no l'egu bu mma; be ee-gude mee; ephe adashia l'eba.* Ndu ophu no l'ime mkpukpu; be mgbonwu; me ejo-egu a-vu avuvu. ¹⁶ Ndu a-wafu nu be a-gbaru lashitsua l'ugvu je anodu eke ono akwa ekwa onwephe; l'ara l'o bu ndo, no le nsuda; mbu onyenonu yo ra k'iphe du eji, o mekotaru. ¹⁷ Onyemonye obule be eka atsuhu ume; ikpere aphuhu ephe gberigberi l'o bu mini. ¹⁸ Ephe e-ye uwe-aphu; egvu eji ephe ehuh; iphere ekojije ephe ifu ekoji; aa-kpucha ephe ishi akpucha. ¹⁹ Mkpola-ocha ephe; be ephe a-ghaka nanu nanu le woroworo; mkpola-ododo a-buru iphe aaso nsu; mkpola-ocha me mkpola-ododo ephe; ta adudu ike dzoo ephe mboku, Ojejoje a-byabe ephe ehuh-eghughu iya. Ephe te egudeghedu iya mee t'egu ba guhe ephe; ophu ephe egudeghe iya kpata nri, eji ephe epho; ke l'o mewaru; ephe enwulahu l'ome iphe du eji. ²⁰ Ephe gude mgbubu ephe, ama ntumatu l'eku onwephe; gudekwaphu mgbubu ephe ono l'emeshi ntekepe, bu iphe akpofu

* **7:15** 7:15 Phu iphe e deru le Ezek 5:12 le ke oda l'eba; l'ege o laru l'azu mkpukpu.

l'enwa; gudekwa iya phụ l'akpushi iphe dụ ẹjo ẹji. Mu e-melephu iphe ono, ẹphe meshiru ono t'ọ buru ẹphe iphe aasọ nsọ. ²¹ Mu e-me tẹ ndu ọhodo gwoo iphemiphe ọbule ono; mbụ mu e-me t'ọ buru iphe ndu akirishi, bu lẹ mgboko anakọta lẹ nfu. Ndu ono e-woru iya merushikota. ²² Mu e-wofu ifu l'ẹke ẹphe nọ; ndu ono abya emerushikota ẹke ono, mu yeru ẹnya ono; mbụ lẹ ndu iphura a-bahụ l'ẹke ono; merushia ya.

²³ “Meshia ẹgbirigba dobe; kele iphe jiru alị bu ogbu ọchi; iphe jiru mkpụkpụ ono aburu iphe kpangangangu. ²⁴ Mu e-zita ndu kagekpo akirishi l'iphe bu mbakeshi t'ẹphe bya anakọta ẹphe ufu ẹphe. Mu e-mekwaphu t'ekuku ndu oke agadima ono eku onwẹphe gvụ; ẹge ono bẹ mu e-mekwaphu t'ẹke dukotaru ẹphe lẹ nsọ buru ẹke e merushiru emerushi. ²⁵ Teke oke ọtsu egvu a-bya bẹ ẹphe a-chọ ẹge ẹphe e-me t'ẹhu dụ ẹphe agu; ọphu ẹphe aphụdu iya. ²⁶ Ntakfuru bẹ a-nọdu awụ tumutumu abyakfuta ẹphe. Ẹjo nzi bu iphe a-nọdu abya nụ. Ẹphe a-nọdu ese t'ẹphe maru; ?m'o nweru àphù ndu nkfuchiru Nchileke a-phuru ẹphe. Ẹge ono bẹ ekemu, ndu achijeru Nchileke ẹja ezije ta aduhedu; ọphu ndu bu ọgurennya ta akpọ-zisheru madzụ ụzo. ²⁷ Onye eze a-nọdu agụ aphụ; onye ishi a-nọdu t'ọ ma iphe ẹphe e-me. Ndu alị ono bẹ ẹka a-nọdu anmakọta jijiji. Mu a-nọdu eme ẹphe l'ẹge ẹphe metaberu. Mu a-nọdu ekpe ẹphe ikpe l'ẹge ẹphe ekpe ndu ọdo. Ọo ya bu ẹge ẹphe a-makwanuru l'ọ bu mbẹdua bẹ bu Ojejoje.”

8

Àphù k'ẹbo

¹ L'afa k'ishingu l'ọnwá k'ishingu iya l'abalí ise l'ọnwá onó ẹ mu nọ l'ùlo mu; ndu bú ọgurenýa ndu Júda abya adọo mu l'ifu; ike Ọkaribe-Kakọta-Nù abya mu l'ẹhu l'ẹke onó. ² Mu elee ẹnýa; phụa iphe dù l'ọ bú madzù. Dùbe l'ẹke dù l'ọ bú ukfu iya jeye l'alí ẹ dukota l'ọ bú ọku; dùbe l'ukfu jeye l'ishi ẹ nwukotaleruphu zii l'ọ bú igwe, a hùberu l'ọku yọ chaa gbarakata. ³ Ya ndono; yọ bya amachia iphe dùlephu l'ọ bú ẹka wọo mu l'ẹgbushi; pata mu. Ume Nchileke onó apalia mu imeli; mu anọdu lẹ mgbaku igwe mẹ alí. L'àphù onó, Nchileke meru; mu aphù onó b'ọ nọdu pata mu jeshia Jerúsalemu; paru mu shia ẹke eeshije abahù l'ọnu-ọzo isheli k'ime ogbodufu eze-ùlo Nchileke; mbù ẹke onó, e doshiru nte, akpatajẹ okopho.

⁴ Mu abya ele ẹnýa; phụa ọdu-biribiri Nchileke kẹ ndu Ízureḷu. Biribiri Nchileke onó dùlephu l'ọ bú egbe iya onó, mu phujeru l'àphù l'echi-ẹgu phù. ⁵ Ya ndono; yọ sù mu: “Nwa ndiphe; ledudunu ẹnýa l'uzo isheli.” Tọ dù iya bú; mu abya apalia ẹnýa phụa ọnu-ọzo, shiru ọnu nggamgbo ọphu nọ l'uzo isheli, bú ọnu nggamgbo ẹnýa-ngweja Nchileke nọ; phụa nte-wa, akpatsuje Nchileke iwe.

⁶ Ya ndono; yọ sù mu: “Nwa ndiphe; ?i phuru iphe ẹphe eme. Wo mu; ?mu phuru ẹjo akpamara, ndu Ízureḷu akpa l'ẹke-a; shi iya l'achì iya l'ùlo nsọ iya. Obenu l'ii-phùbakwaaru

akpamara odo, ephe aru, gbe kakwaduru owaa eji.”

⁷ Ya ndono; yo duta mu jeshia l'onu-uzo, eeshije abahu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke. Mu erua; lee enya phua enu, no l'upho-mkpuma ono. ⁸ Onye ono, du mu nu ono asu mu: “Nwa ndiphe; tua enu l'upho-mkpuma ono nta-a.” Ya ndono; mu abya eworu upho-mkpuma ono tufua; phua onu-ibo l'eke ono. ⁹ Yo su mu: “Bahujehaphu ejo uruburuku, ephe aru l'eke-a.” ¹⁰ To du iya bu; mu abya abahu; lee enya phua unwanu, du iche l'iche, awuje l'epho, e sekashikotaru l'upho-mkpuma, notsukota l'eke ono; me l'unwanu anu, aakpofu akpofu; mekwaphu iphe bu nte, ndu Izurelu agwa agwagwa, ephe sekotaru l'eke ono. ¹¹ Ndu bu ogurennya ndu Izurelu adu ukporo madzu eto le madzu iri vudokota l'ifu eke ono; Jazaniya Shafanu be tsokwaphu le ndu ono, vudo l'ifu eke ono. Ephe pakota iphe eegudeje akpo insensu oku l'eka l'ehu l'ehu. Enwuru-oku insensu ono eshi l'iphe ono, ephe patsua l'eka ono lakpo tututu l'eshi kwekwekwe. ¹² Yo su mu: “Nwa ndiphe; ?i phuru iphe ndu bu ogurennya ndu Izurelu daburu l'eme l'edomi? Onyenonu be bu l'ulo nte iya b'o noje. Iphe ephe ekfupheje bu: 'O kwa le Ojejoje te ledunu ayi enya. O kwa l'o gbaghawaru ali-a.' ”

¹³ Yo bya asu mu odo: “Ii-phu-a iphe ndu odo, ephe anodu eme, kabaru ndu owananu, ephe eme-wa eji.” ¹⁴ Ya ndono; yo bya eduru mu jeshia l'onu-uzo, eeshije abahu l'ulo Ojejoje l'isheli iya; mu abya aphua unwanyi,

dugatsuaru l'ẹke ono l'ara ẹkwa agwa Tamuzu.

¹⁵ Yọ sù mu: “?I phujeru egbe iya ọwaa; nwa ndiphe? Mbù jì-phukwaru iphe ndu ọdo, gbẹ kọkota iphe ọwaa, ẹphe eme-wa ẹji.” ¹⁶ Ya ndono; yọ bya eduta mu bahu l'imime ogbodufu ọlo Ojejoje ono. L'ọnu-ọzo, eeshije abahu eze-ọlo Nchileke ono bẹ iphe ruru ukporo unwoke l'unwoke ise doru onwẹphe lẹ mgbaku ọnokoru, nọ l'ẹke ono yẹle ẹnyan-gweja Nchileke, nọkwaphu l'ẹke ono. Ẹphe eworu azu ghaaru eze-ọlo Ojejoje ono; chebe ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata l'efozitaru ẹnyanwu l'uzo ẹnyanwu-ahata l'abaru iya ẹja.

¹⁷ Yọ sù mu: “?Mu phujeru egbe iya ọwaa; nwa ndiphe? Akpamara, ndu Júda akpa ta dukwa ẹphe biribiri; mbù iphe ẹphe eme l'ẹke-a? ? Ẹphe mefutaje t'ọ buru iphe kpanjanga e-ji alì-a; l'eme t'ẹhu wata mu onwu damudamu? Wo tẹ mu leduduphu ẹge ẹphe ete iya unyi l'ifu! ¹⁸ Ọ dūwaru mma! Ya e-gude ẹge iphe eghutabe iya mee ẹphe iphe. Ya ta aphukwaru ẹphe imiko; ya ta aha ẹphe. Ẹphe e-chikpoo mkpu; yo jì iya nchì; ọle ya te eyeduru ẹphe ọnu.”

9

Eegbushi ndu agwa nte

¹ Tọ dū iya bụ; Nchileke abya araa ya arara; mu anọ ẹke ọ sùru: “Unu kpìrita akpìrita; unubẹ ndu nche mkpukpu. Onye abya nù gudekwa ngwa-ọgu iya l'ẹka!” ² Ya ndono; mu abya apha unwoke ishingù; ẹphe eshi l'ọnu-nggamgbo, nọ lẹ tukorotukoro l'uzo isheli;

onyenonu apagbaaru iphe e gude egbu madzu l'eka. O nwekwaruphu nwoke lanu odo, ephe l'iya yi, we ekwa ocha; kpapyiru mkpishi-ekwo. Ephe awubata bya evudotsua l'iku enya-ngweja Nchileke ono, e gude ope mee ono.

³ Odu-biribiri Nchileke ke Izurelu gbeshiwaru l'eli cherobimu ono, bu eke o shi nodu ono; tugbua je anodu l'onu eze-ulo Nchileke. Oje-joje abya ekua nwoke onanu, we ekwa ocha; kpapyi mkpishi-ekwo ono; ⁴ su iya: "Je etsoru Jerusalemu jephee mgburumburu. Onye i -phukpooru, ada ehu l'ara ekwa iphe bu uruburuku ono, aaru ono; nggu emee ya iphe-ohubama l'atatifu."

⁵ Ya ndono; mu abya angabe nchi nua eke o suru ndu ophu: "Unu tso iya; je etsophee mkpukpu ono gbushikota madzu. Unu ba adukwa onye unu a-phuru imiko; ophu o dukwa onye unu a-ha. ⁶ Unu gbushia ndu bu ogurenya; me le ndu bu ikorobya; me unwu-mgboko; me unwanyi; me l'unwegirima. Obenu; te b'o dukwa ndu onanu, e meru iphe-ohubama l'atatifu ono, unu e-byi eka. Eke unu a-wata ephe egbugbu be bu l'eze-ulo mu." Ya ndono; ephe awata ephe egbugbu shita le ndu bu ogurenya ophu no ifu etezi eze-ulo Nchileke ono.

⁷ Yo su ephe: "Unu merushia eze-ulo ono emerushi; unu egbua madzu t'o chiko ogbodufu eze-ulo ono naru." Yo su ephe: "Ngwaa; unu tugbua!" Ya ndono; ephe awufu je etsoru mkpukpu ono; gbushilaha madzu.

⁸ Teke ono, ephe egbushi madzu ono; be mu kwaru nkinyi mu; mu ada kpube ifu; chia mkpu;

sụ: “Owa-a; nggube Ọkaribe-Kakọta-Nụ; ?ii-gude ẹge ẹhu eghu ngu damụdamu gbugee ndu Ízureḷu ọphu phọduru nụ l'okfu ndu Jerúsalemu tọo?”

⁹ Yọ sụ mu: “Ejo iphe ndu Ízureḷu; me ndu Júda eme be dukwa egvu. E to nweḍu alị ono, ẹke ẹphe ẹ-te gbuwaru ọchi dobe. Jerúsalemu be ẹphe rụshiwaru arushi. Iphe ẹphe ekfu aburu: ‘Lẹ Ojejoje ghawaru alị-a azụ. Lẹ tọ phujedu iphe ẹphe eme.’ ¹⁰ Ya ta aphuduru ẹphe imiko; ọphu ya 'abyadu bya aha ẹphe. Iphe ono, ẹphe mekotaru ono be ya ewokotaru nyibe ẹphe l'ishi.”

¹¹ E ji ekfu; nwoke ono, we ẹkwa-ọcha; kpapyiru mkpishi-ẹkwo ono alata sụ iya: “Mu meekwaru ẹge i ziru t'e mee.”

10

Ọdu-biribiri Nchileke egbeshi l'eze-ulo Nchileke

¹ Ya ndono; mu abya elee ẹnya; phụa iphe dụ l'ọ bu aba-eze, e gude mkpuma sáfâyà mee; yọ nọdu l'iphe sụsaru asụsa; tuko-tsuaru unwu cherobimu ono l'ishi. ² Ya ndono; Ojejoje asụ nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono: “T'o pyobatsua l'ọkpa-ígwè, nọkota lẹ mkpuli cherobimu ono. T'o ye ẹka lẹ cherobimu ono nanụ vọ-jitsua ẹka iya l'icheku-ọku, nọ iya nụ; ghaa lẹ mkpukpu ono.”

Tọ dụ iya bu; mu ele iya; yo pyoba. ³ Ya ndono; cherobimu ono vudotsua l'uzo ọhuda eze-ulo Nchileke ono teke nwoke ono pyobaru; urukpu eji ogbodufu eze-ulo ono ejiji. ⁴ Tọ dụ

iya bụ; ọdu-biribiri Ojejoje egbeshi l'eli cherobimu tughua je anọdu l'ọnu-mburu ụzo eze-ulo Nchileke. Urukpu abya eji eze-ulo Nchileke ono ejiji; ogbodufu eze-ulo Nchileke ono achahu biribiri l'ẹke ọdu-biribiri Ojejoje jiri iya tungu. ⁵ Kapukapu, ẹbà cherobimu ono aji; bẹ onye nọ l'azufu a-nọdu anụ; mbụ l'ọda iya edejilephu l'ọ bụ olu Nchileke, bụ Okaribe-Kakọta-Ike teke ookfu okfu.

⁶ Teke Ojejoje sụru nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono t'ọ wota ọku l'ọkpa-ígwè; mę lę cherobimu ono; bẹ nwoke ono bahuru je evudo l'iku ọkpa-ígwè lanụ. ⁷ Ya ndono; onye lanụ lę cherobimu ono amachiwaphu ẹka wota ọku, nọ l'ẹke ono, ẹphe nọ ono. Yọ vọta ọku ono ye nwoke ono, we ẹkwa-ọcha ono l'ẹka. Yo gude iya lufu.

⁸ Lę mkpuli ẹbà cherobimu ono bẹ iphe dụ l'ọ bụ ẹka madzụ nọtsua. ⁹ Mu abya elee ẹnya phua ọkpa-ígwè ẹno, nọkota l'iku ẹhu cherobimu ono. Ọkpa-ígwè ono nọtsua l'iku ẹhu cherobimu ono nanụ nanụ. Ọkpa-ígwè ono achakọta l'ọ bụ kirisòlàyitù. ¹⁰ Ọ bụ ẹge ọkpa-ígwè ọphu dụ; bẹ ọphu dụ. Ọ dulephu l'e wotaru ọkpa-ígwè ọdo pyoo l'ibe iya. ¹¹ Ẹphe atughbu; ẹphe l'eshi ụzo lanụ l'ụzo ẹno ono, cherobimu ono ghashiru ifu ono. Cherobimu ono l'eje; ọphu o nwedu ọkpa-ígwè ono ọphu agha aghagha. Cherobimu ono ejekpelephu ala ẹke ishi iya cheberu ifu. Ẹphe eje; ẹphe ta agha aghagha. ¹² Ẹhu ẹphe kpamukpamu jeye l'okpurukpu-azụ ẹphe; ẹka ẹphe; mę l'ẹbà ẹphe; bẹ bukotalẹphu ọ-ka-l'ẹnya. Ẹge ono bẹ ọkpa-ígwè ẹno ẹphe ono dukotakwaphu. ¹³ Mu anua

l'èke eekutsua òkpa-ìgwè ono “òkpa-ìgwè ò-
gba-mgburumgburu.”

¹⁴ Cherobimu ono nwetsukotaru ifu èno l'èhu l'èhu; ifu lanu bu ifu cherobimu; ifu k'èbo bu ifu madzu; ifu k'èto aburu ifu agu; ifu k'èno bu ifu ugo. ¹⁵ Ya ndono; cherobimu ono alashia imeli. O bu ndu-wa be bu iphe notsua ndzu ono, mu phujeru l'iku Enyimu Keba ono. ¹⁶ Yoo buje: teke cherobimu ono tugburu; òkpa-ìgwè ono, notsua ya l'iku èhu ono awuru tsoru iya. Teke cherobimu ono sakaru èbà t'o phelihi l'alì; be òkpa-ìgwè ono ta alufujekwanu ephe le mgboro. ¹⁷ Teke cherobimu ono no nwanggijinggiji ephe anodukwaphu nwanggijinggiji. Teke cherobimu ono wu-lihuru; ephe awu-lihi tsoru ephe; ke l'ume iphe ono, notsua ndzu ono be nokota l'ime ephe.

¹⁸ To du iya bu; odu-biribiri Ojejoje alufu l'onu-mburu uzo eze-ulo Nchileke ono, o no ono je ekeru l'eli cherobimu ono. ¹⁹ Cherobimu ono asakaa èbà iya; wu-lishikota l'ogbodali ono, ephe no. Ephe awu atugbu; òkpa-ìgwè ono l'awu etso ephe. Ya ndono; ephe ejee ege ono je anodu l'onu-uzo ophu no l'uzo enyanwu-ahata, eeshije abahu l'eze-ulo Nchileke; odu-biribiri Nchileke Izurelu be no l'eli ephe. ²⁰ Ndu-wa bu iphe notsua ndzu ono, mu phuru le mkpuli Nchileke Izurelu l'iku Enyimu Keba; mu abya amawaruphu l'ephe bu cherobimu.

²¹ Ephe nwekotaru ifu èno èno; nweru èbà èno èno l'èhu l'èhu. Le mkpuli èbà ephe; be iphe dutsua l'o bu eka madzu nokota. ²² Ifu ephe dukota l'o bu ndu onanu, mu phujeru l'iku

Ènyimu Keba ono. Ọphu nọnu ejekpelephu ala l'ifu nhamunha.

11

Eegbushi ndu Jerúsalemu

¹ Ya ndono; Ume Nchileke abya apata mu; paru jeshia l'ọnu nggamgbo ọphu nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata, eeshije abahụ l'eze-ulo Nchileke. Ọnu nggamgbo ono bẹ ụkporo unwoke l'unwoke ise nọ; mu aphua Jazaniya Azuru mę Pelatiya Benáya l'ime ndu ono. Unwoke labu-wa bu ndu ishi ndu ono.

² Tọ dọ iya bu; Ojejoje asu mu: “Nwa ndiphe; ọ bu ndu-wa achije ejo idzu; buru ẹphe achije idzu, eegudeje eme akpamara iphe dọ ẹji lẹ mkpukpu-wa. ³ Ẹphe asuje: ‘?Tọ gbadua t'a kpushia ulo? Mkpukpu-wa bukwa ite, eeshi iphe; ayibedua aburu anu, eeshi l'ite ono.’ ⁴ Ọo ya bu; nwa ndiphe; gude nkfuchiru; gude nkfuchiru gbakushi iya ẹphe.”

⁵ Ya ndono; ume Ojejoje abyawa mu phu l'ehu; su mu te mu; su: “Ọwaa iphe Ojejoje ekfu: Ọ sọru unube ndu Ízurelu: ?Bu iphe unu laharu ekfukfu ndono. Ọ kwa lẹ mu mahawaru l'ọ bu iphe unu adabujeru l'ariri ndono? ⁶ ?Ọ kwa unu gbuwaru unukurunu madzu lẹ mkpukpu-wa; mbu l'odzu madzu bẹ kutsuaru akuru lẹ woroworo mkpukpu-wa.

⁷ “Ọo ya bu; ọwaa iphe Ọkaribe-Kakota-Nu ekfu. Ọ sọru: Ndu ono, unu gbushiru kube lẹ mkpukpu ono bẹ bu anu ono; mkpukpu-wa

aburu ite ono. Ọbule ya e-rufu unu le mkpukpu-wa. ⁸ Ege o bu ogu-mbeke bu iphe unu atsuje egvu be bu ogu-mbeke be mu e-gude fɔaru unu. Ono iphe Ọkaribe-Kakota-Nu ekfu ndono. ⁹ Mbụ le mu a-chifu unu le mkpukpu-a; nwuru unu nụ ndu ọhodo. Mu abya ekpe unu ikpe. ¹⁰ O bu ogu-mbeke be ee-gude gbugbushia unu. Mbụ o bu l'oke ndu Ízurelu ephe le ndu odo be mu anodu kpee unu ikpe. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'ọ bu mu bu Ojejoje. ¹¹ Mbụ le mkpukpu-wa te egbochitakwa unu ege ono, oogbochitaje anu, e shiberu l'ime iya ono. Mu a-nodu l'oke ali ndu Ízurelu nua unu aphu. ¹² Oo ya bu; unu amakwanuru l'ọ bu mbedua bu Ojejoje; ke l'unu te medu iphe mu turu unu ekemu iya t'unu mee; mbụ l'unu te medu ekemu mu. Iphe unu gbe mee be bu l'unu bya emelaha ege mkpukpu, bupheru unu mgburumgburu eme.”

¹³ Ya ndono; mu akpukwadurua nkfuchiru ono l'onu; Pelatiya Benaya akpo-buhu nwuhu. Ya ndono; mu abya ada kpu be ifu; chia mkpu; su: Ọkaribe-Kakota-Nu: “Owaa! ?Iime te ndu Ízurelu nwa ndu ọphu ọhodu nụ gvubebe to?”

*Ukwa, Nchileke ekwe ndu
Ízurelu, a kpuru le ndzu*

¹⁴ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ¹⁵ “Nwa ndiphe; unwunne ngu; mbụ unwunne ngu, nggu l'ephe shi le mee; me le ndu Ízurelu kpamukpamu be bu ndu Jerúsalemu kfuhawaru okfu ephe su l'ephe

nọ Ojejoje ote-nya ntumatu; l'ali Ízurelu b'a nūwaru ephebedua t'ọ buru nke ephe.

¹⁶ “Oo ya bu; su ephe: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: O bu oswi-okfu l'oo yebedua be chiru ephe; je aghaa l'iphe bu mbakeshi eke tetsuaru nya; ephe atuko mba le mba dzuru; obenu l'oo ya buru ephe akpo, gbochiru mee l'iphe bu mbakeshi ono.

¹⁷ “Oo ya bu; ti su ephe: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Le ya e-shi l'iphe bu mbakeshi; me ohamoha ono, ephe ghakashia ephe ono; chi-phuta ephe azu; bya anu-phu ephe ali Ízurelu odo.

¹⁸ “Ephe a-lata azu l'ali Ízurelu foshikotakpo iphe bu iphe akpofu l'enwa; me l'iphe bu uruburuku, ephe arukota l'eke ono. ¹⁹ Ya e-me t'obu ba gbajeshi ephe ebo. Ya e-mekwaphu; ume ophungu abata ephe l'ehu; ya ewofu ephe okpoma, nmaru kpigbingu, ephe nwetsuaru; mee t'ephe nwee okpoma belebele. ²⁰ Oo ya bu; k'ophu ephe a-nodu eme iphe ya toru ephe okpa iya; zia obu ali; melahaa ekemu iya. Ephe a-buru ndibe iya; ya aburu Nchileke ephe. ²¹ Obenu le ndu ophu kporu obu ye l'ogwa-phe iphe akpofu l'enwa; me l'uruburuku, ephe arukota be mu e-woru iphe ephe eme nyibe l'ishi. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

*Odu-biribiri Nchileke
egbeshi le Jerúsalemu*

²² Ya ndono; unwu ojozi-imigwe cherobimu ono, okpa-igwe notsua l'iku ehú ono eworu eba ephe jakashia; odu-biribiri Nchileke Ízurelu

anọdu l'eli ẹphe. ²³ Ọdu-biribiri Ojejoje apalia onwiya l'ime mkpukpu ono je ẹge ono jeru l'eli ugvu, nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata mkpukpu ono nọdu. ²⁴ Ya ndono; Ume Nchileke abya apata mu duta mu lashia Bábyilonu; ẹke ndu Ízureḷu, a lutaru l'ọgu nọ. Ya ndono; mu aphụ-buhu àphù ono, mu shi phụa ono. ²⁵ Tọ dụ iya bụ; mu akọkotaru ndu Ízureḷu ono, a lutaru l'ọgu ono iphe ono, Ojejoje koshikotaru mu ono.

12

Ụgbugba onye gbaru ọso ọgu

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru nụ mu; sụ mu:
² “Nwa ndiphe; ọ kwa ndu kwefuru íkè bẹ nggu l'ẹphe bu. Ẹphe nwekwaru ẹnya; ẹphe ta phụ ụzo; nweru nchi; ẹphe ta nụ iphe. Ishi iya aburu l'ẹphe bụ ndu kwefuru íkè.

³ “Ọo ya bụ; nwa ndiphe; tughua je egwokota iphe ngu l'ọ bụ onye abya ọgba ọso ọgu. T'ọ bụkwaru l'eswe teke ẹphe anọdu ele ngu t'i gwota l'ẹke ị nọ; gworu lashia ẹke ọdo. O nweru ẹge ọo-dụ ẹphe amaru iphe ono, iime ono; e gudekwaru l'ẹphe bụ ndu ọnu-ulo, kwefuru mu íkè. ⁴ Teke o beru l'eswe; t'ẹphe ele ngu ẹnya t'i gwofutakota ngwokongwoko ngu l'ọ bụ onye abya ọgba ọso ọgu. Teke o ruru l'urẹnyashi nggu akwalia; teke ẹphe ele ngu ẹnya; tughua l'ọ bụ onye agba ọso ọgu. ⁵ T'ẹphe ele ngu t'i gvua ẹnu l'upho-mkpuma ngu; shi l'enu ono pyofu ngwokongwoko ngu ono. ⁶ T'ẹphe ele ngu ẹnya t'i paru iya ẹẹ l'ukuvu; t'ọ bụkwaru ẹ gberegbede urẹnyashi bẹ ii-vuta iya tughua.

Kpuchikwa ifu ngu ekpuchi t'ẹ b'i phụ alì ono; kele mu mewaru ngu t'ì buru iphe-òhubama ndu Ízurelu."

⁷ Ya ndono; mu abya emee ẹge ono, a sùru mu tẹ mu mee ono. Tọ dọ iya bụ; yo be l'eswe; mu abya egwofutakota ngwokongwoko mu, mu e-gude alufu l'ọ bụ onye agba ọso ọgu. Ya ndono; yo be l'urẹnyashi; mu egude ẹka swọ-fua ụpho-mkpuma ono. Ya ndono; mu abya egwokokota ngwokongwoko mu lẹ gberegbede urẹnyashi gbeshi; ẹphe l'ele mu; mu aparu iya dẹ l'ukuvu; yọ buru mu alufu.

⁸ Yo be l'utsu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu: ⁹ Nwa ndiphe; ndu ono, kwefuru iya íkè ono; mbụ ndu ọnu-ulo Ízurelu: "Ọpẹ ta jìdu ngu iphe iime ẹge ono?" ¹⁰ Sù ẹphe: "Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sùru: Ozi-wa bụ onye ishi ndu Jerúsalemu; mẹ l'iphe bụ ndu Ízurelu, nọ l'alì ono b'ọ duru. ¹¹ Sù ẹphe: 'L'ọ nggubedua bẹ ẹphe e-gude tẹbe iya nvọ.' Mbụ l'ọ bụ ẹge ono, ya meru ono; bụ ẹge ọo-dù ẹphe. Aa-kpụ ẹphe lẹ ndzụ laa alì ọdo. ¹² Onye ọphu bụ onye ishi l'ẹphe ha bẹ e-gwoko iphe nk'ia dẹ l'ukuvu lẹ gberegbede urẹnyashi lufu. Aa-swọ-furu iya ẹnu l'ụpho-mkpuma t'o shi lufu. Oo-kwechi ifu iya teke ọo-nọdu alufu t'ẹ b'ọ phụ alì ono. ¹³ Mu e-geberu iya ụgbu, ọo-nma; mu eduru iya jeshia Bábyilonu, bụ alì ndu Kalúdiya; ọphu ọ byadụ aphụ alì ono; buru ẹke ono bẹ ọo-nọdu nwuhu. ¹⁴ Ndu ono, eswipheje iya nù ono bẹ mu a-chikashi nanu nanu; mbụ ndu ono, ejejeru iya ozi; mẹ lẹ ndu soja iya. Mu a-mì ogu-

mbeke chikfuru ephe.

¹⁵ “Teke mu chikashiru ephe; ephe achiko iphe bu mbakeshi nonu naru; mbu mee ephe t'ephe ghakahu l'iphe bu mkpukpu nonu; be ephe a-marua l'o bu mbedua bu Ojejoje. ¹⁶ O bu nwa ndu e ta badu ishi be mu e-me t'e gbuphodo; mu emekwaphu te egu; me mgbonwu be egbu ephe. Ephe a-koshikota iphe bu mbakeshi ono, ephe nokota ono uruburuku, ephebe ndu Izurelu shi arukota. Oo ya bu ege ephe a-makwanuru l'o bu mbedua be bu Ojejoje.”

*Onye nkfuchiru,
ehu anma anmanma*

¹⁷ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ¹⁸ “Nwa ndiphe; t'ehu anma ngu kpakpakpa teke ii-nodu eri nri; nggu etekwaphu furafura l'angu mini l'otsu egvu; ¹⁹ su ndu ali-a: Qwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu le ke ndu bu le Jerusalemu; me ndu ali Izurelu: L'ehu a-nodu anma ephe kpakpakpa; ephe eri nri. Ephe egude meji atofu ngua mini; ke l'aa-chiko iphemiphe obule, no l'ali ephe naa ephe; l'okfu onwú-onwú, ndu eke ono eme. ²⁰ Mkpukpu, e bu ebubu l'ali ono be a-bukotaru okpu-ufu; mbu l'ali ono gbaa mgburumburu a-daburu ochobo. Oo ya bu ege unu a-makwanuru l'oo yebedua bu Ojejoje.”

²¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ²² “Nwa ndiphe; ?bunua ngunu bu etu ono, unube ndu Izurelu akpujekpo l'onu mkpurumkpuru; mbu ephe asuje: 'mboku-mboku, sweru esweswe be aphu, a phuru abuje

àphù iphoro.’ ²³ Sù ẹphe ẹge-a: Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu; ọ sùru: Mu e-me t’ẹtu ono ba nọhe; mbù l’aa-nmabuhu ẹtu ono l’alì Ízureḷu; sù ẹphe l’ùboku atùakwa kperere-kperere teke àphù, aaphukota e-mekota l’ẹge a phuru iya; ²⁴ kẹ l’oo-buhu; mbù k’ọphu àphù iphoro, Ízureḷu aphuje; mẹ k’ozi ẹja ẹhu akpọ-vohu, ndu Ízureḷu ezije; ²⁵ mbedua, bù Ojejoje e-kfu okfu; iphe mu kfuru avua teke ono. Ọ bù l’ogbo unu-a; unubẹ ọnu-ùlo-wa, kwefuru ikè-wa bẹ ya e-medzu iphe bù iphe ya kfuru. Ono bù iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu ndono.”

²⁶ Tọ dù iya bù; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu: ²⁷ “Nwa ndiphe; ndu Ízureḷu gbe ekfukwa l’àphù ono, ì phukotaru ono bùru iphe e-mekota l’afa olemole, nọru l’ùzo ifu; mbù l’iphe ono, ì phukotaru l’àphù ono bẹ bù iphe e-meru lẹ teke teru ẹnya. ²⁸ Ọo ya bù; sù ẹphe ẹge-a; lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nù bẹ sùru l’ẹ to nwedù okfu iya ono mẹ nanù, a-kpọ ọkfu ememe. Iphe mu tafutaru ọnu kfua bẹ e-mekota l’ẹge mu kfuru iya. Ono iphe Nnajiufu, bù Nchileke ekfu.”

13

*Àphù, aaphuru unwoke,
gude ugho ekfuchiru Nchileke*

¹ Tọ dù iya bù; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu: ² “Nwa ndiphe; gude nkuchiru kfuru maberu ndu nkfuchiru kẹ Ízureḷu; kfuru ndu ono, agbataje iphe ọ-gba-l’obu ekfu ono: T’ẹphe

ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu! ³ Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Nsho! Unube ndu ono, eme eswe ekfuchiru Nchileke; mbu ndu ono, asuje l'ephe phuru iphe l'e bo du iphe ephe phuru. ⁴ Unube ndu Izurelu; ndu nkfuchiru unu bukwa 'o-ga-le-mkpa be ephe bu. Ephe dulephu l'o bu nkuta-oswa, no l'okpu-ufu; ⁵ ke l'e to nwe du onye tujeru njama oje l'upho-mkpuma ndu Izurelu, gbashiru oru; mekwazi t'o shihu dudurudungu k'ogu kwabe ke mboku ke Ojejoje. ⁶ Aphu, ephe aphu bukota ke mmanu. Eja, ephe ezije abukotaru ejo-ire. Ephe asuje le Ojejoje suru; le Ojejoje ziru ephe; ephe egbe elejele-e enya t'iphe ephe kfukotaru ree. ⁷ ?T'o bu du ejo-ire be unu anoduje adzu teke unu suru l'unu phuru aphu; l'ezie eja iphoro; su l'oo Ojejoje suru; l'e b'o du iphe ya kfu?"

⁸ Oo ya bu; Nnajiufu, bu Nchileke suru ege-a: "O buwaru ke mu l'unu k'ejiru ono, unu dzushiru ono; me k'aphu iphoro ono, unu phukotaru. Ono iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu ndono. ⁹ Oo-buru ke mu le ndu aphuje aphu iphoro; mbu ndu ono, eja, ephe ezije abuje eja iphoro. Ephe ta byahedu bya aburu ndu nke mu odo; mbu l'epha ephe ta anohedu le Izurelu odo; ophu ephe abyadu bya atu okpa l'ali Izurelu odo. Oo ya bu; ephe amakwanuru l'o bu yebedua bu Okaribe-Kakota-Nu.

¹⁰ "Ephe dusweru ndu mu uzo l'ekfuphe su le nchi du ndo. Obenu le nchi-odu-ndoo ta nodu; l'eke o bu agbagbanggogo upho-mkpuma b'a kpuru; ephe egude iphe-ocha tua ya nkweja.

¹¹ Kfuru ndu ono, gude iphe-ocha chia nkweja l'upho-mkpuma ono l'oo-dakwa. Ya e-zi úkpòrò mini; zia aka-mini; ejo oke pherephere abya ajia ya aka. ¹² Upho-mkpuma ono dalephu; be aajikwa-a unu; su: '?Nanuhunu nkweja ono, unu chiru iya ono?' "

¹³ Oo ya bu; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: "Mu e-gude ehu-eghughu mee t'ejo pherephere phee; mu egudekwaphu iphe-eghughu mee; aka-mini, du l'o bu mkpuma adashia mebyishia iphe. Mu e-mekwaphu t'ukporo mini chia mebyishia iphe. ¹⁴ Mu e-nwutsushikota upho-mkpuma unu obu, unu gude iphe-ocha tua nkweja obu; mbu mu e-me te yele ali tuko nanu; mbu mu e-mele iya phu te nto-l'ali iya daburu ke mmanu. Teke o dakposihuleruphu ono be unu a-bukotaru kpurupyata l'ime iya; oo ya bu ege unu amakwanuru l'o bu mbedua be bu Ojejoje.

¹⁵ "O bu ege ono; be mu e-shi byabe oke ehu-eghughu mu l'upho-mkpuma ono me l'ehu ndu ono, gude iphe-ocha chia ya nkweja ono. Teke ono; ya akakwanuru unu l'upho-mkpuma ta anohedu; ndu chiru iya nkweja ta nohe; ¹⁶ bu iya bu ndu nkfuchiru Izurelu ono, shi anoduje ekfuru ndu Jerusalemu l'ephe phuru aphu; yo buru nchi-odoo; le nchi e-ba adukwanu ndoo ono." Ono iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu ndono.

*Àphù, aaphuru unwanyì,
gude ugho ekfuchiru Nchileke*

17 Oo ya bu; nwa ndiphe; ghachiru unwanyi ndibe unu ifu; mbu ndu ono, agbataje iphe o- gba-l'obu l'ekfu le Nchileke suru; l'e b'o du iphe o suru; gude gbakushi iya ephe. 18 Su ephe: "Le Nnajiufu, bu Nchileke suru: Nshoo unu! Unube unwanyi ono, agwoje ogvu keshia l'o bu oswi; gbatetsua ndu unu gworu iya le nkwo- eka; bya eshi uzo, du iche iche kechishia ndiphe enya, bu iphe ephe gude achi nta ishi madzu. ? Unu e-gude oswi; kechishia ndibe mu; unubedua anahu too? 19 Unu gudewa ke nwa ochileka bali; me ochileka buredi, aanuje unu; meswee mu l'eke ndibe mu no. Unu shiwa l'ejo-ire, unu anoduje adzuru ndibe mu; mee ndu e-ta ga anwuhudu nu; ephe anwushihu; ndu ophu ga anwushihu nu anodu.

20 "Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O buwaru ke mu l'ogvu unu ono, unu gude ahacha madzu l'o bu nwenu ono. Mu a-gbabushi ogvu unu ono, unu chibekotaru l'eka t'ephe nahu l'o bu nwenu, a dzofuru l'onya. 21 Iphe unu gude kechishia onwunu ifu be mu a-toshi; nafuta ndibe mu l'eka unu. Ephe ta byahedu bya aburu ndu ogvu unu anodu egudeje. O bu teke ono be unu a-maru le mu bu Ojejoje. 22 Eshinu ophu unu gudewa ejo-ire mee ndu doberu eka ndoo; aphu atsuru ephe; l'eke mu mekwaru t'ephe ba gujeshi aphu; mbu k'ophu unu nuru ndu akirishi okpu-ikike t'ephe be shi l'iphe du eji, ephe eme lufuta dzoo onwephe ndzu; 23 be unu ta byahedu bya aphu aphu ono, abukotajeru aphu iphoru ono odo; ophu unu abyadu bya ezijekwadu eja. Mu a-dzofuta ndibe mu l'eka unu. Oo ya bu ege unu

a-makwanuru l'ò bụ mbèdua bè bụ Ojejoje.”

14

Aanma ndu agwa nte ikpe

¹ Tò dū iya bụ; ndu bụ ọgurenya ndu Ízureḷu aharu byakfuta mu; Ẹphe abyatashia bya anọdukota anọdu l'ifu mu. ² Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu: ³ “Nwa ndiphe; ndu-wa bè kporu obu ye l'ogwa nte. Nte ono bè dubaakwaru ẹphe l'iphe dū ẹji bya aburu iphe ẹphe evukotaje daa. Ẹphe tubesu l'o nweru iphe ẹphe aji-taghe mu?

⁴ “Ọo ya bụ; kfuru ẹphe; sụ ẹphe: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sụru: O -nweru onye Ízureḷu, kporu obu ye l'ogwa iphe; shi ẹge ono ye ẹka l'iphe e-me t'o vukota iphe daa; onye ono -kpapyabẹ iphe ono; jekfushia onye nkfuchiru Ojejoje njita; kwa yẹbe Ojejoje gèdegede a-karu iya ẹge ọ tsa-kfu iya. ⁵ Mu e-me ẹge ono tẹ mu gude lolata ọkpoma ndu Ízureḷu azu; mbụ ndu ono, gudewa ọgwa-phe nte gbeshikota mu l'ẹhu ono.’

⁶ “Ọo ya bụ; kfuru ndu Ízureḷu lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru ẹge-a: Unu taa onwunu ụta haa ọgwa nte ono, unu agwaphe; mbụ t'unu haa iphe bụ uruburuku ono, unu arukota ono.

⁷ “O -nweru onye Ízureḷu; m'ò bụ onye byaru abyabya, gbafuru yẹbe Ojejoje l'ẹka; je akporu obu ye l'ogwa iphe; shi ẹge ono ye ẹka l'iphe e-me t'o vukota iphe daa; onye ono -kpapyabẹ iphe ono jekfushia onye nkfuchiru Ojejoje njita b'ò kwa yẹbe Ojejoje gèdegede a-karu onye obu ẹge

ọ-tsakfu iya. ⁸ Mu a-ghachiru onye ọbu ifu; mee onye ọbu iphe ee-gude kwaa ọnya; mbụ mu e-melephu onye ọbu iphe aa-ọdu anma l'etu k'ẹji iya. Mu e-bufule iya phu lẹ ndu nke mu. Ọo ya bukwanu ẹge unu a-makwanuru l'ọ buphu mbèdua gèdegède bẹ bụ Ojejoje.

⁹ “Teke ọ bụru l'onye nkfuchiru Ojejoje nonyaru phua àphù iphoro bẹ bukwa mube Ojejoje bẹ ziru iya; yọ phua àphù iphoro; ọbule onye ono bẹ mu e-gbukwa t'ẹ b'ọ yihe lẹ ndu nke mu, bụ ndu Ízurelu. ¹⁰ Ẹjo iphe ono, ẹphe kpatakọtaru ono bẹ ẹphe e-vukotaru. Ọ kwa iphe ee-me onye nkfuchiru Nchileke ono bẹ ee-mekwaphu onye jeru iya njita. ¹¹ Ọo ya bụ ẹge ndu Ízurelu ta anọduhedu agbafu mube Ojejoje l'ehu; ọphu ẹphe ta anọduhedu emekwadu uruburuku ono, ẹphe eme ono gude iya l'emrushu onwẹphe. Ẹphe a-buru ndibe iya; yẹbedua aburu Nchileke ẹphe. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

Nówa; Dánẹlu; mẹ Jobu

¹² Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu: ¹³ “Nwa ndiphe; ọ -buru lẹ mba mesweru yẹbe Ojejoje; ya te gudehe ire ẹphe ẹka; ya abya adaa ẹphe ẹka: mee t'ẹ b'ọ duhe nri, ẹphe a-phuje ria; wotaru ẹphe ẹjo ẹgu; gbushia madzu; gbushia elu ẹphe; ¹⁴ b'ẹ to nwekwa mẹ umadzu ẹto-wa; mbụ Nówa; Dánẹlu yẹle Jobu bu l'ẹke ono; kwa onwẹphe kpui bẹ ẹphe e-shi l'odobẹka-ndoo nk'ẹphe dzọ. Ono bụ iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

15 “Ọ -buru ẹ ya gude ejo anegu-egbudu fuaru mkpukpu ono; anegu-egbudu ono atag-bushikota ndu bu iya nu; k'ophu ẹ to dudu onye a-du ike esweta iya; okfu l'anegu-egbudu jiru eke ono; ¹⁶ k'ophu yebe Okaribe-Kakota-Nu ekfu; su: Kamenu; l'umadzu eto ono ta adukwa ike dzoo unwegirima epe; ndu k'unwoke m'o bu ndu k'unwanyi; gbahaa onwephe be epe a-du ike dzoo; ali ono adaburu ochobo.

17 “Ọ -buru ẹ mu gude ogu-mbeke fuaru mkpukpu ono; su t'ogu-mbeke ono rukota l'iphe bu mkpukpu ono; mbu mu -gbushia madzu, bu iya nu; me elu epe ¹⁸ be mube Okaribe-Kakota-Nu suru k'ophu mu nokpo be ẹ to nwedu me umadzu eto ono no iya be epe ta adukpokwaanu ike dzoo unwegirima unwoke epe; m'o bukwanu unwegirima unwanyi epe; gbaha onwephe be epe a-du ike dzoo.

19 “Ọ bukwanu ẹ ya yeru mgbonwu l'ali ono; mbu ya -gude iphe-eghughu mee te madzu laa l'ogbu l'eke ono; mbu gbushia ndu, bu iya nu; me elu epe; ²⁰ mube Okaribe-Kakota-Nu suru k'ophu mu nokpoo b'e to nwedu m'o bu Nowa; me Danelu yele Jobu no iya be epe ta adukpokwaanu ike dzoo unwegirima unwoke epe; m'o bukwanu unwegirima unwanyi epe; gbaha onwephe be epe a-du ike dzoo; ke l'ephe bu ndu doberu eka ndoo.

21 “Kele Okaribe-Kakota-Nu suru: Ege ophu oo-tsa-kfukwanu Jerusalemu teke mu e-gude uzo iphe n-yemegvu eno-wa bya afuaru epe: Ogu-mbeke; me ejo-egu; me ejo anegu-egbudu; me mgbonwu te mu gude epe gbufu madzu,

bu iya nu; me elu epe. ²² Obenu l'ege o du-habe be oo-nwekwaru-a ndu a-wafu nu. Ndu a-wafu nu ono be bu unwegirima unwoke me unwegirima unwanyi, bu ndu e-shi l'eke ono lufuta byakfuta unu. Teke unu phuru umere epe me ege epe eme be obu a-lazita-a unu le ndakfu ono, dakfutaru Jerusalemu ono; mbu ndakfu ono, mu meru; yo dakfu epe ono. ²³ Obu a-lazita-a unu teke unu phuru umere epe me ege epe eme. Unu a-marua l'e to nweddu iphe mu meru l'eke ono, mkpata iya ta nodu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

15

Etu oshi vayinu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ² "Nwa ndiphe; ?nanu iphe oshi vayinu gude ka ekali-oshi ndu odo, no l'oswa mma. ³ Mbu; oshi, e gbutaru l'oshi vayinu; ?o nworu iphe o du k'ememe. ?Ee-gudeghe iya pyita nggu to?"

⁴ Mbu teke e woru oshi vayinu ono chiru ye l'oku t'o buru nku; oku ekee epe ishi labu ishi labu; kebashia echilabu iya ekebash; ?o nweru iphe o dukwadu k'ememe? ⁵ Teke o buru l'e to gadu mkpa teke o dzuru oke; ?bu teke oku gbe kebashia ya ekebash; b'o nweru iphe ee-gude iya mee?"

⁶ "Oo ya bu; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O bu ege ono, mu wotaru oshi vayinu l'iphe bu oshi, no l'oswa t'o buru nku, eeye l'oku be ege mu e-me iphe bu ndu bukota le Jerusalemu.

⁷ Mu a-bya aghachiru epe ifu mee epe iphe. A makwaru-a l'epe lufutakwaru l'oku ono; obenu

l'oku ono e-ke-e ephe. Teke mu a-gha-chiru ephe ifu mee ephe iphe; be unu a-ma l'ọ bu mbedua bu Ojejoje. ⁸ Ya e-me ali ono t'ọ daburu ochobo; ke l'ephe ta budu ndu e gude ire ephe eka. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

16

*Jerúsalemu; mkpukpu,
e te gudedu ire iya eka*

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ² "Nwa ndiphe; mee te Jerúsalemu phu ejo akpamara, ephe eme; ³ su ephe: Le Okaribe-Kakota-Nu ekfuru Jerúsalemu: L'eke a muru ngu; be bu le Kénanu. Nna ngu bu onye Amoru. Nne ngu aburu onye Hetu. ⁴ Mboku, a muru ngu; b'e te budu ngu otubo; ophu o dudu onye ghuru ngu ehu; te inyi ba anọ ngu l'ehu; ophu e tedu ngu unú; ta phu-kpu ngu ekwa. ⁵ E to nwedu onye imiko ngu duru; to du onye nweru obu-imiko l'eke i no; k'ophu nweru iphe ono ophu ee-meru ngu. Iphe gbe mee nu bu l'a muru ngu; pata ngu je atogbo l'egu; kele mboku, a muru ngu b'a muru ngu; nggu aburu nwata, aakpofu akpofu.

⁶ "To du iya bu; mu eswetade l'eke ono; phua ngu l'eke i daburu l'egvu mee ngu. Nggu egvu mee ngu ono mu asu ngu: 'Te ndzu dzukwaa ngu!' ⁷ Mu meru ngu; nggu evua gbagogbago l'ọ bu oshi, no l'eke ehu du iya mma. Nggu abya evua; ha ogologo; kadzua kpurukputu; era eji ngu obu; mbu nggu efua eji ehe l'agba otu; gbaru otu swanmangu.

⁸ “Tọ du iya bu; mu eswetade odo phua ngu; maru l'i kajiwaru k'akpakfube. Mu abya aloṭa ishishi ekwa mu phu-kpua ngu; gude iya gbochia ngu ukfu. Ya abya eriaru ngu nte; nggu iya abya agbaa ndzu. Nggu aburu nk'iya. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁹ “Ọ bu mbedua bya abya aghua ngu ehu; sashia ngu mee ono; jia ngu manu; ¹⁰ bya eworu uwe, a kparu l'ekwa, a dzuru; dengashia ya edengashi yee ngu; bya eworu akpokpa, e gude akpo mee ye ngu. Mu abyakwaphu eworu ekwa-ocha webe ngu; bya eworu uwe, ere ntumatu ye ngu. ¹¹ Mu byaru bya egude iphe aanyaje anyanya; me ophu aagbajeru agbaru memaa ngu. Mu gbaberu ngu mgba l'eka; bya anyabe ngu iphe-olu; ¹² byakwaphu eyeshia ngu echi imi me iphe-nchi; bya eworu okpu, ama etu kpube ngu. ¹³ Ya ndono; a bya egude mkpola-ododo; me mkpola-ocha memaa ngu; uwe, iyeje bu uwe, e meru l'ekwa-ocha; me uwe, ere ntumatu; me uwe, a kparu l'ekwa, a dzuru dengashia ya edengashi. Nri, iirije aburu ntu witu; manungu; me manu olivu. Ya ndono; nggu amalaha iphe du biribiri; bya agho eze-nwanyi. ¹⁴ Udu ngu atuko iphe bu mbakeshi jegbaru le mma, iima; ke l'egiri iphe ono, mu nuru ngu ono meru; nggu amafu akpo. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁵ “Obenu l'i gbe kpwaruru obu ye le mma, iima; gude l'ude ngu ngawaru ekemeke obule le mma, iima; watawa nu ogha okpara. Iphe bu onye esweta esweta; nggu l'iya aze. Mma ngu ono eshi ege ono buru ke onye obu. ¹⁶ Uwe

ngu b'i haru wota koshikota l'ulo nte ngu gude memaa ya, bu eke inoduje emerushi onwongu. Egbe iphe ono ta dudu k'ememe; mbu egbe iphe ono ta dudu ke t'e jejekpo ya ememe le phuukpo. ¹⁷ I wotakwarua iphe aanyaje anyanya; me iphe a gba l'eka, mu nuru ngu; mbu iphe e gude mkpola-ododo mu; me mkpola-ocha mu mee; nggu egude iya metaru onwongu ntekpe, a pyishiru l'ugbugba nwoke; gude ephe l'emerushi onwongu. ¹⁸ Nggu abyakwaru bya achita uwe ngu, a kparu l'ekwa, a dzuru dengashia ya edengashi; woru yeshia ntekpe ono; bya egude manu mu me insensu mu gude gwaa ephe. ¹⁹ Ege ono b'i wotaru nri ono, mu nuru ngu ono; mbu iya bu ntu witu; manu olivu; me manu-engu; gwooru ephe eja, eshi mkpo." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²⁰ "Nggu abyakwaduru bya achita unwegirima unwoke; me unwegirima unwanyi, i mushiru mu; gude gwalahaaru agwa t'ephe buru iya nri. Okpara ono, igba ono; too dudu ngu eji too? ²¹ Unwegirima mu b'i gbushiru; chiru ephe nu t'a kporu nte oku. ²² Iphe bu uruburuku ono, irukotakpo ono; me emerushi ono, iemerushi onwongu ono b'e t'i dukpodua ike nyata teke i shi buru nwata; mbu teke ono, i shi agba otu; mbu gbaru otu daburu swanmangu; nodu l'egvu mee ngu."

²³ Okaribe-Kakota-Nu suru: "Nsho nggu-a! Nsho nggu-a; yeru ejo iphe ono, iime ono. ²⁴ Nggu egbe jekwaduru je akparu onwongu eze ulo; bya akputsua ugvulangvu ulo nte l'iphe bu edukfu, nonu. ²⁵ Nggu akpugbaru ugvulangvu

ulo nte l'iphe bu mkpokahu-uzo; shi ege ono mebyishia mma ngu ono. Ke l'obuje iphe bu onye eswe esweswe; buwa t'i woru onwongu togboru iya; shi ege ono kabaaru ogba okpara.

²⁶ I merushiru onwongu nggu le ndu Ijiputu, bu ndu obutobu ngu, bu iphe anoduje aguphe iya bu egu omerushi onwiya; nggu eshi ege ono l'emrushu onwongu l'eje; shi ege ono mee; iphe ewelaha mu ntumatu.

²⁷ "To du iya bu; eka iya abya erua ngu l'ehu. Ya ekebota iphe l'ali ngu. Ya abya enwuru ngu nu ndu ohogu ngu, bu iya bu ndu Filisutiya, emerushi, iimerushi onwongu du iphere.

²⁸ "Nggu le ndu Asiriya emerushikwaphu onwunu; ophu o dzudu ngu; ke l'iphe te edzuedu ngu edzudu. ²⁹ To du iya bu; nggu abyakwaphu nggu le ndu Babylonu, bu ndu agba ikike ngho awata omerushi onwunu; l'akabaa omerushi onwongu l'eje. Obenu l'i merushiru onwongu ege ono ophu t'o dzu ngu."

³⁰ Okaribe-Kakota-Nu suru: "Obu ngu du eji; kparu iphe iimekota iphe ndu-wa, iime; mbu emerushi-a, iimerushi onwongu-a l'o bu nwanyi okpara, e te nwedu iphere! ³¹ I jeru je akpushia ulo nte l'iphe bu mkpokahu-uzo; mbu je etsoru iphe bu edukfu nonu kpugbaru ugvulangvu ulo nte ngu. Obenu l'e ti gbe emekwa l'o bu nwanyi okpara; ke l'e tii natajedu okpoga ege ndu odo anataje. ³² I du l'o bu nwanyi, eri ogori, okaje ntse ola-kfu ndu odo; me le nji iya! ³³ Onye, agba okpara be onye yele iya zeru be akfuje iya ugwo; obenu le nggubedua gbe anuje madzu iphe te

nu ugwo. ⁴² O bu teke ono be obu a-bya ejizita mu; mu ahakwana okoru ngu okopho ono, mu gude ehu-eghughu ekoru ngu ono. Ya a-bya aze nwa gbee; iphe ahaa ya oghu eghughu; ⁴³ ke le ti dudu ike nyata teke ono, i shi buru nwata ono. Iphe i gbe mee bu ti gude iphe-a mee t'ehu ghulaha ya eghughu. Oo ya kparu iphe ya a-chita iphemiphe obule ono, i meshiru ono nyibe ngu l'ishi. ?Bu ngunu kparu iphe i wotaru okpara, igba yekobe l'akpamara ono, iikpakota ono? Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁴⁴ "Iphe bu onye abya onma etu; e-gude ngu nmaa ya: 'Li -phwa nne; bi phwaru ada iya.' ⁴⁵ I bulephu nne ngu swimu; mbu nwanyi ono, shi akpo nji iya; me unwegirima iya ebo-ebo-l'afu. Nngu l'unwunne ngu ndu k'unwanyi bulephu shiru-olu; mbu unwunne ngu phe ono, shi akpo nji ephe; me unwegirima ephe ebo-ebo-l'afu ono. Nne ngu bu onye Amoru; nna ngu aburu onye Hetu. ⁴⁶ Nwunne ngu nwanyi k'ogurennya, ye unwegirima iya shi buru unu l'uzo isheli, bu Sameriya. Nwunne ngu nwanyi k'iru-ali, ye unwegirima iya shi buru unu l'uzo ohuda, bu Sodomu. ⁴⁷ Nngu ekwekwaphu tsoru shilaha uzo, ephe eshi; mbu tsoru ephe rulahaa uruburuku ono, ephe aru ono. E ta nodu ophu baru nwishi; nggu egbe bya aka ephe eji.

⁴⁸ "Okaribe-Kakota-Nu suru: Le k'ophu mu nokpo be nwunne ngu Sodomu ye unwada iya; te merukpoduanu ege nggu l'unwada ngu meru. ⁴⁹ Owaa iphe du eji ono, nwunne ngu Sodomu meru ono: Yebdua ye unwada iya

shi buru ndu etsenuka etsetse; buru ndu nweru nri k'etsushi; ndu bu o-no-l'omu; ophu ephe te yeru ndu ukpa me ndu te nwedu ege o haru ephe aka. ⁵⁰ Ephe bu ndu etunuka onwephe ephe; l'akpa akpamara. Teke ya phuru ephe be ya feshiru ephe, unu gudewa-a enya unu ele. ⁵¹ Ejo iphe ophu Sameriya meru te kekwa nke ngu ebo. I kakota unwunne ngu phe oru uruburuku. O bu iya meru iphe unwunne ngu phe; ndu k'unwanyi; gbe du l'ephe doberu aka ndoo; m'e -lee enya l'ege i ruta-beru uruburuku. ⁵² Iphere a-buru nke ngu; ke l'ejo iphe, i meru kaakwa k'unwunne ngu phe; ephe egbe kawa ngu nu oburu ndu doberu aka ndoo. Mbukwa t'iphere kpunyikwaa ngu enya; iphere aburu nke ngu; ke l'i gbe mewanu unwunne ngu phe; ndu k'unwanyi; egbe buwaru nu ndu doberu aka ndoo l'eke nggubedua no.

⁵³ "Obenu le Sodomu yele unwada iya; me Sameriya yele unwada iya be mu e-mekota t'iphe bya aduru ephe le mma ege o shi duhawaru iya ephe. Mu e-mekwaphu t'iphe duru unu le mma teke mu e-me t'o duru ndu ophu. ⁵⁴ Oo ya bu; ege iphere onwongu a-du ngu; mbu iphere iphe i mekotaru adu ngu; ndu ophu egude iya du onwephe ike. ⁵⁵ Unwunne ngu ndu k'unwanyi; mbu Sodomu me unwada iya; me Sameriya yele unwada iya be iphe a-duru le mma ege o shi duhawaru iya ephe. Nggubedua; nggu l'unwada ngu; be ee-mekwaphu t'unu la azu l'onodu, unu shi noduhawa le mbu. ⁵⁶ ?E tii photabua nwanne ngu Sodomu ephe teke ono, i shi eku onwongu

etu ono; ⁵⁷ mbu teke iphe du eji ngu ono te fuhudua? Nta-a; be unwanyi Edomu ajawa ngu ewena; mbu iphe bu ndu obutobu epehe; me ndu Filisutiya; mbu iphe bu ndu nggu l'ephe nokota, bu ndu akpofu ngu akpofu. ⁵⁸ Ii-ri uru okpara ono, igba ono; me uruburuku ono, iirukota ono. Ono iphe Ojejoje ekfu ndono.

⁵⁹ "Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya a-kfu ngu ugwo iphe i meru; ke l'e to dudu iphe i gubekwaduru nte, nggu l'iya riru; mbu li dakawaru ndzu, nggu l'iya gbaru. ⁶⁰ Obenu le ya a-nyata ndzu, nggu l'iya gbaru teke i shi buru nwata. Nggu l'iya a-gba ndzu, a-no gbururu jeye le gbururu. ⁶¹ Oo ya bu k'ophu ii-nyata iphe i mekotaru; t'iphere du ngu teke ya e-dutaru ngu unwunne ngu phe; ndu k'unwanyi ophu bu ngu ogurennya; me ndu ophu nggube bu ogurennya; dee ngu epehe t'ephe buru unwu ngu. O bu l'e to bukwa kele nggu l'iya gbaru ndzu kparu iphe ya e-me iya ege ono. ⁶² Ya e-me te ndzu, nggu l'iya gbaru nguru anguru; k'ophu ii-makwanuru l'o bu yebedua bu Ojejoje; ⁶³ k'ophu bu: i-nyata iya; iphere iya adu ngu; t'e bi du ike ogheli onu egheli l'eke o teru ngu ukfu le mu gukotaru ngu nvu l'iphe du eji, i mekotaru kpamukpamu." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

17

*Etu, e gude ugo labu;
me oshi vayinu anma*

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru nu mu su mu:

² "Nwa ndiphe; t'aru ndu Izurelu akala-okfu;

mbu nmaru ndu Ízurelu etu; ³ su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O nweru ugo, ha gakfugakfu, akweka iya ama mma; ebà iya aha ogologo; gbasaa agbasa; l'avọ avovo. Ugo ono byaru l'ugvu ugvu Lébanonu; je aworu eka l'onungonu oshi sida. ⁴ Yọ tubuta onunu oshi ono; gude iya pheru lashia ali ndu agba ikike ngho; je eworu iya dzaa le mkpukpu ndu agba ngho. ⁵ Yọ hatakwaphu iphe aakuje akuku, no l'ali ono je eworu kua l'ali, emehu iphe. O je adzaa ya l'iku eze mini l'o bu ewo-mee-nggele; ⁶ yo fukebe l'o bu oshi vayinu, l'aja ke rikarika. Ekali iya echebekota ifu l'eke ugo ono no; akwara abamia abami l'ali. To du iya bu; yo buru oshi vayinu; bya akfukashia ekali; mkpekwo iya l'aja pulapula.

⁷ “Obenu l'o nwekwanuru ugo odo, hakwaphu gakfugakfu, akweka iya hakwaphu nshinu; fua ebà ohuma. Oshi vayinu ono egbe shi l'eke ono, a dzaru iya ono gbaa akwara l'ejekfube iya; byakwaphu bya ajakashia ekali iya l'ejekfube iya t'o gbaa ya mini. ⁸ A dzaru iya l'ali-otsu eke mini jiru ejiji; ege oo-ja ajaja; mishia akpuru; buru oshi vayinu, du mma etu.

⁹ “Su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru: Oshi vayinu ono; ?oo-nyaghe kwaseru; t'e b'e fefu iya; nyichaa ya akpuru; yo nwushihu. Iphe, bu nwiru, o rutaru; anwushihu. Ndu e-fefu iya nu ta bukwa onye eka karu akaka; m'o bu ndu du l'igwe. ¹⁰ O -bukpoorunu l'e fetaru iya je adzaa l'eke odo; ?oo-nyaghe-e; teke pherephere, shi uzo enyanwu-ahata byakfutaru iya; bya ajia ya; yo kpoo nkụ; nwushihu; l'eke a dzaru iya.”

11 Tò dù iya bụ; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sù mu: 12 “Kfuru ndu onu-ulo ono, kwefuru ikè ono: ?Unu ta madu iphe iphe ono bụ? Kfuru ephe l'eze ndu Bábýilonu byaru Jerúsalemu bya akputa eze ephe yele ndu ishi obodo ono lashia Bábýilonu. 13 Tò dù iya bụ; yò bya eduta onye lanu, shi l'ufu ndu eze; nua ya nte yele iya agbaa ndzu. O kpakokwaruphu ndu nweru enya l'ali ono ruta; 14 k'ophu ali-eze ono bya aburu ali-eze, a byatsutaru abyatsuta; ophu o byadu bya akuli ishi akuli odo; gbahakwaa l'o doberu ndzu, ephe gbaru bu iya bu yo bya abya akulia ishi odo. 15 Obenu l'iphe eze ono meru be bu l'o gbe kwefuru iya ikè; yefu ndu oozije ozi t'ephe je Ijiputu kpukooru iya inya; me t'ephe rulataru iya ndu soja. ?Oo-ko iya-a l'ako? Mbụ onye mekotakpooru egbe iphe onanu; ?oo-righaru iya-a? ?Oo-dakakota ndzu ono, o gbaru ono laa ke mmanu to.”

16 Okaribe-Kakota-Nu suru agha: “K'ophu mu nokpoo; b'e to dudu iphe e-me t'e b'o nwuhu le Bábýilonu; mbụ l'ali ono, eze doberu iya l'aba-eze ono, bu onye ono, o guberu nte ono, o nuru iya ono iphe-mmanu; mbụ iya bu onye ono, o dakaru ndzu, yele iya gbaru ono. 17 Fero; me ndu soja iya, bukota ndaji nggara; me igweligwe ndu odo, Fero rukoru yeru onwiya be ta dudu ike dzoo ya l'ogu l'eke ndu ohogu iya kpushiru mgbodo, e gude eke ogu; bya akpushikwaphu iphe ndu odo, e gude ekekwaphu ogu, bu iphe e-gude kee ogu t'e gbushia igweligwe madzu; 18 ke l'e to dudu iphe o guberu nte ono, o riru ono;

mbụ ke l'ọ dakaru ndzụ ono, ọ gbaru ono yele ke l'ọ kwekpooru ukwa iphe ono; megee bya emelekwadua iphe ono, o mekotaru ono b'ẹ to nwedu iphe a-kpata iphe ọo-la ke mmanu.”

¹⁹ Tọ dọ iya bụ; Ọkaribe-Kakọta-Nụ asụ ẹge-a: “K'ọphu mu nọo bẹ mu e-me iya iphe ke nte ono, o riru mu ono; t'ọ gube iya iphe; mę ndzụ ono, mu l'iya gbaru. ²⁰ Mu e-geberu iya ugbu, ọo-nma. Mu akpuru iya laa Bábyilonu je emee ya iphe; ke l'ẹ to meduru mu ire-lanụ. ²¹ Ndu soja iya, agbala agbala bẹ bụ ogu-mbeke bẹ eegude gbutsushia ẹphe. Ndu ọphu wafuru nụ bẹ e-phekashihu nụ. Ọo ya bụ ẹge ii-maru l'ọ bụ mbedua gededede, bụ Ojejoje bẹ kfulu iya nụ.”

²² Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru:
“Ọ bụ mbedua gededede

e-gude ẹka mu;

tụ-buta oshi sida ono dzaa;

Mbụ lẹ mu a-tụ-buta onunu oshi ono

l'ẹke ọ dọ nongini-nongini l'onungonu iya;

je eworu dzaa l'ugvu, ha l'eli;

mę ọphu akpọ origodo.

²³ Ọ bụ l'eli ugvu ndu Ízurelu;

bẹ mu e-je adzaa ya.

Ọo-jakashia ẹkali; mịshia nebyi;

buru oshi sida, dọ ugvu.

Ụnwenu l'udu iya l'udu

a-bya eburu iya;

ẹkali iya aburu ẹphe agu.

²⁴ Iphe bụ oshi, nọ l'egu

a-maru

l'ọ bụ mbedua, bụ Ojejoje,

meru oshi, ha l'eli;

yọ dọ mkpụrukpu;
 bya emee ọphu dọ mkpụrukpu;
 yọ ha l'eli.
 Mu mekwaruphu tẹ oshi,
 akpọ pẹriperi nwua kpa;
 bya emee; ọphu eme
 nyanwuru nyanwuru;
 yọ jalahaa pulapula.
 Mube Ojejeje kfuakwaru;
 mu e-mekotakwa iphe ono l'ọ ha.”

18

Ọ -kpataru nọ; e-je l'ishi onwiya

¹ Tọ dọ iya bọ; Ojejeje abya ekfuru nọ mu ọdo sọ mu: ² “Etu ọwaa, unu anmaphejekpo-wa k'alị Ízurelu bọhunụ kẹ ngunu? Mbọ unu anmajẹ:

“ Ndu bọ nna -rige
 uchokoro, anwọ ọnu;
 eze akpọlahaa ẹgirima izize.’

³ “Mube Ọkaribe-Kakọta-Nụ sọru agha: K'ọphu mu nọ; bẹ unu ta byahedu bya anma etu ono ọdo lẹ Ízurelu. ⁴ Iphe bọ madzọ kpoo gba kwa mu nwe iya. Ndu bọ nna; mẹ unwegirima ẹphe kwa mu nwe iya. Onye kpataru nọ; yo vuru iya.

⁵ “Ọ -bọru l'ọ nweru onye doberu ẹka ndoo; bọru onye emeje iphe nhamunha; mẹ iphe gbaru nọ; ⁶ ọphu onye ọbu 'ejejedu ori iphe l'ẹke aagwa nte l'ugvu; tọ bọ onye ẹnya iya anoje l'ẹke nte, nọ lẹ Ízurelu; ọphu onye ọbu emerushijedu nyee madzọ ibe iya; ọphu oojekfujedu nwanyi, nọ lẹ nsọ unwanyi. ⁷ Onye ọbu ta bọ onye eme

madzu mmegbu; buru onye ewolajeru onye o jeru ugwo iphe o yeru iya itumo; ophu onye obu ta bu onye ana nfu; buru onye anuje onye ehu guderu nri; bukwaruphu onye anmataje iphe webe onye agba otu. ⁸ Onye obu ta bu onye ejeje ugwo afu-muru-afu; mbu to bu onye ejeje ugwo unukurunu le phuu; buru onye esefukotaje aka l'iphe du eji; bukwaruphu onye abuje: o -doshi okfu yo kfu iphe du nhamunha; ⁹ bya emekota iphe mu turu l'ekemu; bukwaruphu onye gude ire-lanu emekota ekemu mu. Onye emekota egea; be bu onye doberu aka ndoo. Ndu e-dzu onye obu. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁰ "O -buru l'onye-wa mutaru nwa, ana nfu; l'egbu ochi; ¹¹ mbu to du iphe ndu-wa, gbaru iya l'ememe ophu oome; gbe buru onye ejeje ori iphe l'eke agwa nte l'ugvu; bya abukwaruphu onye emerushije nyee madzu ibe iya; ¹² buru onye emegbutaje ndu ukpa; me ndu te nweduege o haru ephe; onye obu -bukwaruphu onye ana nfu; buru onye erije itumo ugwo, o jeru; bukwaruphu onye enya iya anoje le nte; buru onye arukota uru-ali, du iche iche; ¹³ bya aburu onye ejeje madzu ugwo afu-muru-afu; mbu ugwo unukurunu; ya aji: Ndu; ?oo-dzu-a onye eme ege ono. Ndu ta byakwa bya edzu onye ono; ke l'iphe ndu ono, oomekota ono kwa akpamara. Onye ono nwuhufutaje; ochi iya atukoru iya l'ishi.

¹⁴ "O -buru le nwata bya amuta nwata. Nwata ono, o mutaru ono abya aphukota ejo iphe ono, nna iya meshiru ono; jika le ya te etsodu nna iya

l'akpamara, ọkpa: ¹⁵ l'ẹ too ridu iphe aagwaru nte; ẹnya iya ta nọ lẹ nte ndu Ízurelu; tọ kpa lẹ nyee madzụ; ¹⁶ too megbu madzụ mmegbu; t'ọ bụ onye, bụ: e -yeru iya iphe l'itumo tẹmanu yo kwe jee madzụ ụgwọ. E tọ bụdu onye ana nfu. Ọnuje onye ẹgu agụ nri; l'anmataje iphe webe onye ẹ te nwedu iphe oo-yeru l'ẹhu; ¹⁷ l'esefuje ẹka l'iphe bụ ẹjo iphe; ọphu oojejedu madzụ ụgwọ ọ-muru-nwa; m'ọ bụ ụgwọ uru-ji-efere. Oomekota ekemu yẹbe Nchileke; l'emekota iphe ya turu ọkpa iya; bẹ onye ono ta anwuhukwa l'ẹjo iphe, nna iya meru. Ọo-dzụkwaru ndzụ. ¹⁸ Obenu lẹ nna onye ọbu a-nwuhu k'iphe dū ẹji, o meru; kẹ l'ọ bụ onye meru madzụ mmegbu; bụru onye naru nwunne iya nfu; bya emekota ndibe ẹphe iphe ẹ-ta dudu mma.

¹⁹ “Unu gbe asuje: ‘?Bụ ngunu kparu iphe nwa ta alajedu l'iphe nna iya kpataru?’ Iphe kparu iya nū bụ lẹ keshinu ọphu nwatibe iya ono eme iphe vudo nhamunha; iphe gbaru nū; bya ezia obu l'alị l'emekota iphe ya tọru ọkpa; bẹ ndzụ e-dzuka iya. ²⁰ Ọ bụ onye kpataru ọphu ọ kpataru; yo vuru iya. Iphe nna kpataru te emedu nwa iya iphe; ọphu iphe nwa kpataru 'emedu nna iya iphe. Onye doberu ẹka ndoo bẹ aa-gụ l'ọ bụ onye doberu ẹka ndoo. Ejo madzụ bẹ aa-gụ l'ọ bụ ẹjo madzụ.

²¹ “Onye menyaaru ẹjo iphe; egomunggo abya ala iya azụ; yọ hakota ẹjo iphe ono; wata ome iphe ya turu ọkpa iya; melahaa iphe vudo nhamunha; mẹ iphe gbaru nū: onye ono bẹ ndzụ e-edzu; onye ono ta anwuhudu. ²² Ejo iphe ono,

o mekotaru ono be aa-zahakota; e ta agukoduru iya eya. Keshinu ophu o watawaru odo odomu be ndzu e-dzu onye obu ²³ ?Unu tubesu l'onwu onye iphe du eji aduje mu mma? ?O de to budu teke ehu atsoje mu ena bu teke onye ono haru uzo iphe du eji iya ono bya anodu ndzu? Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²⁴ “Obenu l'o -buru l'onye doberu eka ndoo gbe nonyaa; wata ome iphe du eji; mbu rulahaa uruburuku, ndu eme iphe du eji anoduje aru; ndzu e-dzua onye obu to? Wawa! E to nwedu iphe du mma ono, o shi emekotaje ono ophu aanyatakwa; ke l'o melahaaru gheleghele. Oo-nwuhu k'iphe du eji ono, o mekotaru ono.

²⁵ “Obenu l'unu gbe asujele-e le mube Nnajiufu te mejedu iphe du nhamunha. Unu ngabebedukponu unube ndu Izurelu te mu karu unu: ?O de iphe mu eme ta dudu nhamunha? ?O de to gbe buduru unubedua be iphe unu eme ta dudu nhamunha? ²⁶ Teke o buru l'onye doberu eka ndoo dobenyaaru eka ndoo gbe bya emelaha iphe du eji be onye obu a-nwuhu k'iphe du eji ono. ²⁷ O -buru l'onye iphe du eji menyaaru iphe du eji; bya aparuiya haa; bya emelaha iphe du nhamunha; me iphe gbaru nu be onye obu dzookwaru onwiya ndzu; ²⁸ ke l'o bya arikota oriri iphe du eji ono, o mekotaru ono; egomunggo abya ala iya azu be ndzu e-dzu iya; e to nwuhudu. ²⁹ Yo gbe buru iya be unube ndu Izurelu asuje le mube Nnajiufu te mejedu iphe nhamunha. Unube ndu Izurelu; ? bu mbedua te gbe emejedu iphe nhamunha to.

?Tọ bụ-chidua unubedua; be iphe unu eme ta adujedu nhamunha.

³⁰ “Oo ya bu; unube ndu Izurelu; te mu karu unu: Mu e-kpe unu ikpe l’ege onye meru. Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Unu taa onwunu uta! Hakota iphe du eji, unu eme; oo ya bu ege e too medu t’unu daa. ³¹ Unu kushikota aka l’iphe du eji, unu mekotaru l’o ha; mee obu unu t’o buru obu ophungu; unu aburu ndu no ndzu ophungu. ?Bu ngunu kpataru iphe unu e-gbu onwunu like; unube ndu Izurelu! ³² Ke l’e to nwedu onye oduje mu mma l’o nwuhuru. Unu taa onwunu uta; te ndzu buru nk’unu! Ono bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

19

*Egva-aphu, a guru nu
ndu ishi ndu Izurelu*

¹ Gvaru ndu ishi ndu Izurelu egva-aphu;

² su ephe:

“Le nne unu shikwa buru
nne agu l’eke oke agu ndu odo no.
O shi azeje l’eke unwu agu
doru l’ehe unwu iya.

³ O hefutaru unwu iya nanu;
yo bya aburu agu, nweru agburu-ehu.
Yo bya amua ege aalakashije
anu teke e gburu iya;
bya afogbushilaha madzu.

⁴ Iphe bu mbakeshi anua ako ehuiya;
bya emee ya;
yo dalahuru ephe l’iduma.

Ɛphe abya egude nko kofuta iya;
kpuru lashia Íjiputu.

⁵ Teke nne agu phuru le
ya lewaru ɛnya iya;
to nweɗu ishi;
yo bya eduta nwa iya odo; hee; hefuta;
yo bya aburu agu ike.

⁶ Yo bya etsoru agu ibe iya l'ejephe;
kele nta b'o kanwuwuru ɛhu.
Yo bya amukwaphu ege
aalakashije anu teke e gburu iya;
bya afo-gbushilaha madzu.

⁷ Yo nwutsushia eke bu agbarike ephe;
bya emee mkpukpu ephe;
yo daburu ochobo.
Ekiri, oode emeru egvu ye ali ono;
me ndu bu iya nu l'ehu.

⁸ To du iya bu;
iphe bu mbakeshi abya enyia;
kwaberu iya;
mbu ndu shigbaa eke,
dugbaa iche l'eke ono mgburumgburu.
Ephe abya eworu onya shiberu iya.
Ya ndono; yo bya adaaru ephe l'iduma.

⁹ Ephe abya egude ikokoro
kpufuta iya ye le mkpuchi;
pajeru eze ndu Babylonu.
Ephe abya enwuru iya ye le mkporo.
Ya ndono; ekiri ono,
oodeje ono ta duhe onye
anujekwadu iya nu
l'eli ugvu, notsua le Izurelu.

- 10 Nne ngu dulephu l'ọ bu
 oshi vayinu, nọ lẹ mgbabu ngu.
 A dzaru iya l'iku mini;
 yọ mĩa wọkfuru awọkfuru;
 ẹkali iya jaru deru geyingu;
 kele mini nọkota l'ẹke ono;
- 11 Ẹkali iya shihukotaru ike;
 shihubeta iya;
 k'ọphu ee-gude iya pyita mgboro-eze.
 O vuru; kakota oshi ọdo,
 nọ l'ẹke ono l'eli;
 ẹkali iya ajakashikota ajakashi.
- 12 Obenu l'a bya egude
 ẹhu-eghughu fefu iya; togbọ.
 Pherephere, shi l'uzo ẹnyanwu-ahata
 abya kpọo ya gwengu.
 A bya anyishikota iya akpuru.
 Ẹkali iya ono, shihukotaru ike ono
 abya akpọshihukota nkọ,
 Ọku abya adzufu ẹphe.
- 13 A bya eworu iya je adzaa l'echi-ẹgu nta;
 l'ẹke kpọhuru nkọ; mbu lẹ kpọkpokirikpo
 alẹ.
- 14 Ọku agbanwuhu l'ẹkali iya lanu;
 dzua akpuru iya.
 Ọphu o nwehedu ẹkali,
 shihuru ike, nọkwadu iya nu,
 du mma k'ogude pyita mgboro eze.”
 Ọwaa bu egvu-aphu, a-nogude nu.

20

Ndu Ízurelu kwefuru Nchileke ikè

¹ Tò dū iya bụ; yo be abalì k'iri l'ònwá ise l'afa k'èsaá; yo nweru ndu bụ ọgurenya ndu Ízureḷu wuru bya Ojejoje njita. Ẹphe abya adọo l'ifu mu. ² Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu: ³ “Nwa ndiphe; kfuru nụ ndu Ízureḷu; sụ ẹphe: Ọkaribe-Kakọta-Nụ aji ẹge-a: ?Unu byaru iya ọkpata ishi iphe tọ? K'ọphu ya nọo bẹ ya te ekwekwa t'o nweru iphe unu a-kpata iya ishi iya. Ono kwa iphe yẹbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ, bụ Ojejoje ekfu ndono.

⁴ “?Ii-kpe ẹphe ikpe tọ? Nwa ndiphe; ?iime t'i kpee ẹphe ikpe tọ? Ngwanụ; kpenua ya ẹphe. Mee t'ẹphe maru uruburuku, nna ẹphe shi arụ. ⁵ Kfuru ẹphe ọ Ọkaribe-Kakọta-Nụ suru: 'Ọ mbọku, ya hataru Ízureḷu bẹ ya riburu awa Jékọpu angụ; bya emee; ẹphe amakọtaru onye ya bụ teke ẹphe nọ ọ Ịjiputu. Ya kfujaru iya ẹphe ekfuja sụ ẹphe: L'ọ kwa yẹbedua gẹdegedede bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu. ⁶ Ọ bụ mbọku ono; bẹ ya riburu ẹphe nte ọ ya e-dufuta ẹphe ọ Ịjiputu duru ẹphe laa l'alì, ya chọ-vuru ẹphe; mbụ alì-ọtsu ono, reru ikpirikpi; bụru iya kage mma l'iphe bụ alì, nọnu ono. ⁷ Ya asụ ẹphe: T'onyenọnu fọshikotakwa iphe dū ẹji ono, unu doberu l'agwaphe ono, unu yekotaru ẹnya ono; t'unu be egudeshi ọgwa nte ndu Ịjiputu merushia onwunu. Ọ kwa yẹbedua bụ Ojejoje, bụ Nchileke unu.' ⁸ Obenu l'ẹphe kwefuleru iya-a ikè; jìka l'ẹphe ta ngaduru iya nchì; jìka ọha ọgwa-phe ẹjo iphe ono, ẹphe doberu; woru ẹnya ẹphe kùbe iya ono; ọphu ẹphe ahadu ọgwa nte

ndu Íjiputu. Ya ndono; ya asù lẹ ya e-woru ẹhu-eghughu iya byabẹ ẹphe; mbù lẹ ya e-kpukposhi ẹphe ẹhu-eghughu iya lẹ Íjiputu. ⁹ Obenu l'ọ bụ tẹ ya; be emebyi ẹpha iya l'ifu mbakeshi ono, ndu Ízurelù shi butsuaru ono, bụ ndu ya nọdu l'ifu ẹphe mee tẹ ndu Ízurelù maru onye ya bụ l'edufuta, ya dufutaru ẹphe lẹ Íjiputu.

¹⁰ “Tọ dù iya bụ; ya ekwe bya edufuta ẹphe lẹ Íjiputu; duru ẹphe lashia echi-ẹgu. ¹¹ Ya abya eworu ọkpa, ẹphe a-nọdu etso tọoru ẹphe; mbù mee t'ẹphe maru ekemu iya; kẹ l'ọ kwa onye meru iya nù; ndzù e-dzua ya. ¹² Ya eworu mbọku ọtu-ume doberu ẹphe t'ọ bụru iya l'ẹphe iphe-ọhubama; k'ọphu ẹphe a-makwanuru l'ọ bụ mbẹdua, bụ Ojejoje emeje ẹphe t'ẹphe dù nsọ. ¹³ Obenu lẹ ndu Ízurelù gbe kwefulerua iya-a ikè l'echi-ẹgu; jìka ome iphe ya tọru ẹphe ọkpa iya; jìka ome ekemu iya, bụ onye -mee ya; ndzù e-dzua ya. Ẹphe eworu mbọku ọtu-ume ono, ya doberu ẹphe ono dakashia. Ya asù lẹ ya e-gude oke iphe-eghughu iya gbushia ẹphe l'echi-ẹgu ono. ¹⁴ Obenu l'ọ bụ tẹ ya; be emebyi ẹpha iya l'ifu iphe, bụ mbakeshi ono, bụ ndu ya nọ l'ifu ẹphe dufuta ẹphe ono. ¹⁵ Tọ dù iya bụ; ya eribuaru ẹphe nte l'echi-ẹgu ono l'ẹ tọ dudu iphe a-kpata tẹ ya durukwadua ẹphe alì ono, ya nuru ẹphe ono; mbù alì-ọtsu ono, reru ikpirikpi; bụru iya kage mma l'iphe bụ alì nonu ono. ¹⁶ Iphe meru iphe ya te durudu ẹphe alì ono; bụ l'ẹphe te kwedu mee iphe ya tọru ẹphe ọkpa iya; mẹ ekemu iya. Mbọku ọtu-ume mu; bẹ ẹphe dakaru; kẹ l'ọ bụ ọgwa nte bẹ obu ẹphe

nọ.

¹⁷ “Obenu lẹ mu phulerua ẹphe imiko; mu te gbushihe ẹphe; mbu mu te chigbushihe ẹphe l'echi-egu ono. ¹⁸ Mu suru unwu ẹphe l'echi-egu ono: ‘Unu be etsokwa okpa nna unu phe; ophu unu 'emekwa ekemu ẹphe; ophu unu 'agwakwa nte; gude iya merushia onwunu! ¹⁹ O kwa mbedua gedegede bu Ojejoje, bu Nchileke unu. O bu iphe mube Nchileke toru okpa iya be unu a-nodu etsoje; mbu t'unu kwabekwaru ekemu mu enya; mejekota iya l'o ha. ²⁰ Unu emeje mboku otu-ume t'o duru unu le nsọ ege o-o-buru unu l'iya iphe-ohubama. Oo ya bu; ege unu amakwanuru l'o buphu yebe Ojejoje bu Nchileke unu l'oswiya.’

²¹ “Obenu l'unwu ẹphe gbe kwefuhukwaru mu phu ikè. Ẹphe te kwe mee iphe mu toru ẹphe okpa iya t'ẹphe tsoje. Ẹphe ta gbatakpoduanu okpa l'ome ekemu mu le phuu, bu onye -mee ya; ndzu edzua ya. Ẹphe abya adakashikota mboku otu-ume mu. Ya ndono; mu asu le mu e-woru ehu-eghughu mu byabe ẹphe; mbu le mu e-kpukposhi ẹphe ehu-eghughu mu l'echi-egu eke ono. ²² Obenu le ya selaru eka azu; ya te mehe ẹphe ege ono; te ya; be emebyi epha iya l'ifu mbakeshi ono, bu ndu ya nodu l'ifu ẹphe dufuta ẹphe ono. ²³ Ya abyakwa bya eriaru ẹphe angu l'echi-egu ono su le ya a-chikashi ẹphe t'ẹphe gbaa nanu nanu lashikota iphe bu mba nonu; mbu t'ẹphe gbakashihu lashia ali nonu; ²⁴ ke l'ẹphe te kwedu ome ekemu iya; mbu l'ẹphe jikaru ome iphe ya toru ẹphe okpa iya; bya

adakashia mboku otu-ume iya. O gbe buru eke enya ephe ka anono; bu le nte, nna ephe gwaru.

²⁵ “Ya ndono; ya abya eworu ekemu, ta dudu mma tularu ephe t'ephe meje; mbu ekemu, ephe te gudeghedu buru. ²⁶ Ya abya emee ephe t'ephe merushia onwephe l'aja, ephe egwoje; mbu kpolahaa ime odungu ephe oku gude achi aja. Yo buru te ya nua ephe aphu; be ya gude mee iphe ono; k'ophu ephe a-makwanuru l'o bu ye bedua bu Ojejoje.

²⁷ “Oo ya bu; nwa ndiphe; kfulu nu ndu Izurelu su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru: L'o bukwaphu ege-a be nna unu phe kfulswekotaru iya; ephe te meru iya ire-lanu; ²⁸ le teke ya duru ephe jeshia l'ali ono, ya riburu ephe angu iya le ya a-nu ephe ono; be ephe ruru eke ono nodu l'iphe bu ugu; me l'iphe bu oshi, mkpekwo nokpoo gwoo aja. Eja ono, ephe egwo ege ono aburu iphe meru; ehu eghulaha ya eghughu. Ephe gude insensu; me mee, ephe egudeje achi aja chilaha aja ono. ²⁹ To du iya bu; mu asu ephe: “?Bu ngunu bu eke ono, unu ejeje ogwa iphe ono?” Ya ndono; e kulaha eke ono ‘Bama’* jeye ntau. ³⁰ Oo ya bu; kfulu ndu Izurelu le Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: ?Unu a-nodu emerushikwaphu onwunu l'o bu nna unu phe? ?Mbu unu a-nodu agwaphekwaphe nte ege ephe gwaru too? ³¹ Eja ono, unu anoduje achi ono; mbu aja ophu unu akpoje unwegirima unu oku gude l'achi; be unu gudekwadu emerushi

* **20:29** 20:29 Iphe “Bama” bu bu “eke aagwaje iphe”.

onwunu jeye ntanu. Unube ndu Izurelu; ?unu a-byaghekwa nu iya-a okpata ishi iphe. K'ophu yebe Okaribe-Kakota-Nu, bu Ojejoje nokpoo; be unu ta akpataghekwa iya ishi iphe. ³² Unu asuje l'o du unu t'unu du l'o bu mba odo, notsua nu; mbu l'o du unu t'unu du l'o bu ndu mgboko, bu ndu tsoru oshi me mkpuma baphelahaaru eja. Obenu l'iphe unu ari a-buru unu ke mmanu.

³³ “Mube Okaribe-Kakota-Nu suru: K'ophu mu nokpoo be bu ehuka; me agburu-ehu mu yele ehueghughu be mu e-gude chia unu. ³⁴ Mu e-gude k'ehuka; me agburu-ehu mu yele ehueghughu rufutakota unu l'iphe bu mba, unu nokota; mbu dufutakota unu l'iphe bu mkpukpu, a chikashiru unu laa. ³⁵ Mu e-ruta unu lashia l'iphe bu mbakeshi bu eke a-butuaru unu echi-egu. Eke ono be mu l'unu a-nodu l'ifu l'ifu; mu ekpee unu ikpe. ³⁶ O bu ege ono, mu kperu nna unu phe ikpe l'echi-egu ali Ijiputu ono be bu ege mu e-kpe iya unu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

³⁷ “Mu e-gude ike; mee unu t'unu meje ndzu ono, unu l'iya gbaru ono. ³⁸ Iphe bu ndu mkpaka; me ndu ekwefujeru iya ikè be ya e-fefukota l'unu. O bu oswi-okfu le ya e-dufuta-a ephe l'ali ono, ephe bu ono; obenu l'ephe ta abahudu l'ali Izurelu. Teke ono; unu amakwanuru l'oo yebedua bu Ojejoje.”

³⁹ Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: “Unube ndu Izurelu; unu je agwajeru nte ege ehue ha unu; l'unu hakota. Obenu l'e -megee be unu a-nua iphe mu ekfuru unu; unu ahakwana ochi-

phe eja me ogwa-phe nte, unu gude afarushi epha mu, du nsọ afarushi. ⁴⁰ O bu l'ugvu iya, du nsọ; mbu l'eze ugvu Ízurelu be yebe Okaribe-Kakota-Nu suru l'iphe bu ndu Ízurelu a-nọduje abaru iya eja. O bu l'eke ono be ya a-nọduje nata epha; buru l'eke ono be ya a-chọ t'unu gwotajeru iya ngweja unu; me iphe katsukpo mma, unu anu iya yele ngweja unu, du nsọ. ⁴¹ Ya a-nata unu; unu adu iya l'o bu insensu, eshi kwekwekwe; teke ya dulatatsuaru unu l'iphe bu mbakeshi ono, unu nokota ono; mbu rufutakota unu l'iphe bu mkpukpu ono, a chikashiru unu laa ono. Teke ono; ya ekoshi iphe bu mbakeshi le ya du nsọ l'eke unu no. ⁴² Oo ya bu ege unu a-makwanuru le mu bu Ojejoje; teke mu e-duru unu lashia azu l'ali Ízurelu, bu ali, mu riburu angu le mu a-nu nna unu phe. ⁴³ O bu eke ono be unu a-nodu; enya agbarukota unu l'iphe unu mekotaru; mbu iphe ono, unu mekotaru gude merushikota onwunu ono. Iphe ono, unu mekotaru ono a-bya adukota unu ashị k'etu jeye l'onwunu. ⁴⁴ Unube ndu Ízurelu; ya te edzekwa ejo iphe, unu eme; me akpamara, unu akpa. Obu le teke ya e-gude k'epha iya dzoo unu; be unu a-maru l'o bu yebdua bu Nnajiufu." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁴⁵ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ⁴⁶ "Nwa ndiphe; ghachi ifu l'uzo ohuda; gude nkuchiru gbakushi iya epha. Nngu ghachi ifu l'oswa, no l'egu uzo ohuda; gudekwaphu nkfuchiru gbakushi iya epha. ⁴⁷ Su oswa ohuda: 'T'o gebekwa nchi l'iphe Ojejoje ekfu! Okaribe-

Kakọta-Nụ sụru: Ya abyaakwa tẹ ya nwuru ọku ye ngu. Ọku ono a-dzụkota iphe bụ oshi ngu ndu ọphu nọ ndzụ; mę ndu ọphu kpọhuru nkụ. Ire-ọku b'ẹ ta byadụ bya echinyi echinyi. Iphe bụ onyenonu shita l'ọhuda rua l'isheli bẹ ọku ono e-metuta. ⁴⁸ Onyemonye ọbule a-makotaru l'ọ bụ mube Ojejoje bẹ turu ọku ono; ẹ ta byadụ bya echinyighe iya echinyi.' "

⁴⁹ Tọ dụ iya bụ; mu asụ: "Ojejoje; mę ẹphe a-sukwa mu: 'L'ọ bụ okfu bẹ mu ekfu?' "

21

Ojejoje gude Bábyilonu abyaru ndu Ízurelu ọgu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru nụ mu sụ mu:
² "Nwa ndiphe; ghachiru Jerúsalemu ifu; kfu maberu Ẹke-dụ-Nsọ ono; nggu agbakushi iya alí Ízurelu. ³ Sụ alí Ízurelu: Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sụru: "T'o lekwa! Ya abyaakwa iya l'ẹhu. Ya a-mị mma iya l'ọbo; gbufu ndu doberu ẹka ndoo; mę ndu ẹjo iya ono. ⁴ Eshinu ọphu ya emewa tẹ ya gbufu ndu doberu ẹka ndoo; mę ndu ẹjo iya ono; bẹ ya a-mị mma gbua iphe bụ madzụ; tsube l'ọhuda jerua l'isheli. ⁵ Ọo ya bukwanu ẹge madzụ kpamukpamu a-maru lẹ yẹbe Ojejoje bẹ miwaru mma mu l'ọbo iya; ọphu mu te eyephudu iya azụ.

⁶ "Ọo ya bụ; tsua ude; nwa ndiphe! Tsua ude; deru gęe; taa ririri l'ifu ẹphe. ⁷ Teke ẹphe jiru ngu: '?Bụ ngunu kparu iphe iitsu ude?' Nggụ asụ ẹphe: 'L'o nweru nzi, abya nụ. Nzi ono -byalẹphu bẹ obu e-yoshihukota madzụ; ẹka

alakota iphe bu madzu yekengu. Ehu adakota madzu koo. Iphe bu ikpere madzu e-rishikota avurukpa l'ọ bu nku, no le mini. Nzi obu abyaakwa; o kwa iphe mefutaje nu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.' "

⁸ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ⁹ "Nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua l'ọ waa iphe Ojejoje kfuru. O suru:

"L'a baakwaru ugu-mbeke dobe;
yoo tsu nko; fuwa iya igbedere!

¹⁰ A bawaru ugu-mbeke obu
t'e gude iya gbushia madzu.
E fuwaru iya igbedere;
yoo me merengu-merengu
l'ọ bu ebemu-igwe.

?Ayi a-nodu ete eswa le
mgboro-eze ke nwatibe mu;
be kapyabe ke ndu odo to?

¹¹ Ugu-mbeke ono b'e
wotaakwaru t'e fua ya
igbedere; t'a dzuta iya.

A baakwaru iya ababa;
fuwa iya igbedere.
Mbụ a byawa t'a nu iya
onye mgbugbu-madzu.

¹² Nwa ndiphe; raa ekwa;
chia mkpu;
kele ugu-mbeke ono kwa
l'ehu ndibe mu; be oobyia.
Mbụ l'obyakwa l'ehu
iphe bu ndu bu ishi le Izurelu.
E nwutaakwaru ephe le

ndu nke mu tɔaru
 ogu-mbeke ono.

Oo ya bu; t'i kɔbe ɛka l'olu; gɔa aphɔ.

¹³ "Aa-datakwa unu.

"?Bu ngunu e-mekwanu;
 m'o -bɔru lɛ
 mgboro-eze ono,
 kapyabe kɛ ndu odo
 ono ta nohedu?"

Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu ndono.

¹⁴ "Oo ya bu; nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua; nggu akɔa ɛka pyongu. Ya gude ogu-mbeke ya abya. Ya -gbua ya ugbo ɛbo; gbua ya ugbo ɛto; bu ɛge ono bɛ ishi madzɔ e-tso iya. O bu ogu-mbeke, ee-gude gbaa ɛphe mgburumgburu; yebuta ɛphe; tsua ɛphe ɔtsu ɛkfu; ¹⁵ k'ophu bu lɛ meji a-tofukota madzɔ. Ndu, a-dashi adashi a-ha l'igwe. Mu dobekotawaru ogu-mbeke, ee-gude gbushia ɛphe l'onu-ogo onu-ogo ɛphe. E mekwaru mma ono; yo gbu merengu-merengu l'o bu ebemu-igwe. A bawaru iya ɛge oo-du t'e gude iya gbushia madzɔ. ¹⁶ Nggube ogu-mbeke; egbua yaramu laa l'ɛka-utara! Gbukwaaphu yaramu laa l'ɛka-ibyita! Mbɔ t'i gbuje laa l'iphe bu ɛke ifu ngu ghachijeru! ¹⁷ Mu a-kɔkwaphu ɛka pyongu. Iphe eghu mu nu eghubuhu mu. Ono iphe mɔbe Ojejoje kfuru ndono."

Ogu-mbeke eze ndu Bábýilonu

¹⁸ Tɔ du iya bu; Ojejoje abyakwa ekfuru nu mu odo sɔ mu: ¹⁹ "Nwa ndiphe; mee esu-uzo ɛbo, bu ɛke eze ndu Bábýilonu e-shi bya ogu.

T'ò bukwaru le mkpukpu lanu be uzo ono awatakota. Nggue egvube iphe-ohubama l'eke uzo ono swikahuru aswikahu bahu le mkpukpu ono. ²⁰ Nggue emee esu-uzo lanu l'esu-uzo ebo ono eke ee-shi je olushi mkpukpu Raba ke ndu Amonu ogu; me esu-uzo ophu kwe iya ebo, bu eke ee-shi je olushi ali ndu Juda ogu; me Jerusalemu, e gude okpo-mgbinyiku upho-mkpuma; kpu-butu ogu. ²¹ Ono ke l'eze ndu Babylonu e-jebe eke uzo ono gbaru ebo; mbu le mkpokahu-uzo ono. Yo nodu l'eka ono t'o tua enwa; te ya maru iphe ee-me nu. Oo-gude akfu tua enwa; kpata nwogvu iya ishi; bya elee enya le meji anu. ²² O bu eka-utara iya be enwa ke Jerusalemu naru, bu iya bu eke oo-do iphe ee-gude chikposhia Jerusalemu mee ya ege odudu. Oo-zi t'a wata ogbu madzu pyaapya; me t'e chia mkpegbe-ogu. Aabya edoo iphe ee-gude nwutsushia ogu onu-uzo, eeshije abahu le mkpukpu ono; a bya akoshikwaphu ogiji ogiji bu iphe ee-gude lu mkpukpu; a byakwaphu emee iphe ndu odokwaru, bu iphe ee-gude lu mkpukpu ono. ²³ Iphe a pataru ekfushi-a be ndu Izurelu te ekwedu l'o bu iphe e-me nu; ke l'ephe l'iya riru nte. Obenu l'oo-nyatakotaru ephe iphe du eji, ephe mekotaru; mee t'ephe makwanuru l'ee-gude okfu iphe du eji ono, ephe mekotaru ono lu-gbua ephe l'ogu ono."

²⁴ Oo ya bu; Okaribe-Kakota-Nu suru: " 'Le keshinu unu byaru bya amakotawaru ege iphe du eji, unu meshiru habe; iphe unu eme atwa unu eba; ke l'unu mekotawaru egbe iphe du eji-a; be aa-kpu unu le ndzu.

25 “ ‘Owa-a! Nngụbe onye ishi ndu Ízurelu, bu ẹjo madzụ; mebyishia onwongu emebyishi; oge nke ngu ruakwaru teke aa-nụ ngu chikikfuu!
 26 Okaribe-Kakota-Nụ bẹ sụru: Tọshia iphe i keru l'ishi; nggu ekpufu okpu-eze ngu; l'ẹ tọ bukwa ẹge iphe shi dọ bẹ ọo-dọ tųgburu. Ndu ẹnya ẹphe larọ alị bẹ ee-woli ewoli; wozita ndu kẹ eze iya. 27 Ọ bukwa kpurupyata! Ọ bukwa kpurupyata! Ya e-me mkpukpu ono t'ọ buru kpurupyata; ophu aabyadu bya edokwazi iya jeye teke onye bu iya b'ọ gbaru onweru mkpukpu ono a-bya; ya anụ iya ẹya.’

28 “Ọo ya bu; nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua; sụ: ‘Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu l'ẹhu ndu Amọnu l'okfu iphe-iphere, ẹphe eme ndu Ízurelu. Ọ sụru:

“ ‘Ogu-mbeke! Ogu-mbeke!

A mịwaru iya;

t'e gude

gbua madzụ pyaapyaa.

E mịwaru iya;

t'e gude

lụa madzụ alulu.

E mewaru iya;

yoo gbu

mẹrengu-mẹrengu l'ọ bu ebemu-igwe.

29 “ ‘A marua l'a phujeru unu àphù ìphòró; l'agbaru unu ẹja ẹjo-ire. Obenu lẹ ndu akirishi ono bẹ ogu-mbeke, ee-gude gbushia ẹphe tukot-suwaru l'olu; mbụ ndu ono, oge nk'ẹphe ruwaru; teke aa-nụ ẹphe chikikfuu eruwa.

30 “ ‘Mịru ogu-mbeke ono ye l'ọbo iya. Ọ bu ẹke unu futaru bẹ mu a-nọdu kpee unu ikpe; mbụ

l'ali iphe metaru unu. ³¹ Mu e-woru oke ehu-eghughu mu byabe unu; gude oke iphe-eghughu bya unu l'ehu. Mu e-nwuru unu nu ndu akuje madzu pyangu; mbu ndu bu iphe emebyi emebyi bu iphe edoje epe enya. ³² Unu a-buru nku, eeye l'oku. Eke anodu loka mee unu, bu iya bu eke ee-gbushi unu be bu l'ali unu gededede. E ta byadu bya ephotakwadu unu odo. O bu mube Ojejoje be kfu ege ono.' "

22

Ejo iphe ndu Jerúsalemu eme

¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfu yeru mu; su mu: ² "Nwa ndiphe; ?ii-kpe-e epe ikpe to? Mbu; ?ii-kpe mkpuku mgbugbu-madzu-a ikpe? Oo ya bu; jee atu mkpuku ono eba le k'uruburuku ono, ooru ono; ³ su iya: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu; o suru: Owa-a! Nggube mkpuku wolatawaru onwongu kpuruyata; ke l'unu egbushi madzu; gudekwaphu owa-phe nte l'emershie onwunu. ⁴ Ikpe nmaakwaru unu ke ndu ono, unu egbushi ono. Unu abya egudekwaphu owa-phe nte merushiebe onwunu. Unu mewaru; ege unu a-no-bebe adu to-kengu; mbu l'afa, unu a-no-bebe be tukwaru unu l'ukfu. Oo ya bu; l'eme t'iphe bu mbakeshi ba agubeje unu iphe; mbu t'unu buru iphe mkpuku nonu e-gudeje ako onu. ⁵ Ndu bu ntse; me ndu bu ote-enya anodu eme unu enwa; l'ekfu unu; nsho! Unube mkpuku, e ta ndu epha unu; mbu unube mkpuku, ta agbabujedu gharaghara agbabu.

6 Phuaru ege ndu ishi Ízurelu, noṣua l'ime ngu gude ike, epe nweru l'egbushi madzu. 7 O bu l'ime ngu be epe no; to nwehe onye guberu nne le nna iya iphe; buru l'ime ngu be epe no; kpaa ndu byaru abyabya ehu; nodu iya mee ndu a toru ogbe; me unwanyi, maa tufuru ome-l'iwe. 8 Unu ta gubejehedu iphe mu, du nsọ iphe. Unu darushikotawaru mboku otu-ume mu. 9 L'ime ngu b'e ndu ntumatu no, bu ndu iphe epe eshibeje ite iya bu ege epe e-shi gbua madzu. L'ime ngu be ndu ejeje le nte, no l'ugvu ugvu l'eri iphe epe gwaru nte; nodu iya l'afatoshi onwephe. 10 Ndu epe le nyee nna epe azeje be kwaphu l'ime ngu be epe no. O kwaphu l'ime ngu be epe no; mbu ndu ejekfuje nwanyi, no nsọ unwanyi; mbu nwanyi, ta dudu nsọ. 11 O bu l'ime ngu be nwoke emeje nyee nwoke ibe iya ejo ahuma; bukwaruphu l'ime ngu be madzu emeje onwiya iphe-iphere l'omerushi nyee nwa iya; buru l'ime ngu be madzu emerushije nwunne iya nwanyi; mbu nwa, nna iya muru gedegede. 12 O bu l'ime ngu be aanoduje kfu ndiphe ugwo t'ephe je egbua madzu; ndu ejeje ugwo o-muru-nwa; me le ndu anapeje ibe epe iphe epe k'ehuka. I shiwa ege-a zahaa mube Ojejoje. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

13 "Mu a-kfukfube eka nyipyabe nriru ngu ono me ochi, iigbushi. 14 ?Ii-kegherua okpa? Mbu; uvo; ?o -du ngu-a mboku, nggu l'iya eme? O bu mube Ojejoje ekfu iya; mbu le mu e-mekwa iya. 15 Mu a-chikashi ndu bu ngu nu t'ephe jiko iphe bu mbakeshi tsoo. Mbu mu e-

rukashi ephe t'ephe jiko iphe bu mkpukpu nonu naru. Mu e-mekwanu ngu t'i bu-buhu mkpukpu, e merushiru emerushi. ¹⁶ Teke ono, ii-buru mkpukpu, rúshihuru arúshihu l'anya iphe bu mbakeshi; be ii-maru l'o bu mbedua gedegede be bu Ojejoje."

¹⁷ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ¹⁸ "Nwa ndiphe; ndu Izurelu be dukwa mu l'o bu eswara-iphe. Mbú l'ephe duwa l'o bu ope; me ashanga; me igwe; me nshi-igwe, kwaru l'oku-uzu. Iphe ephe bulephu be bu ntu-uzu mkpola-ocha. ¹⁹ Oo ya bu le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le k'ophu unu ghokotawaru nshi-igwe mkpola-ocha; be mu e-kpota unu kpolaa Jerusalemu. ²⁰ Mu e-kpota unu l'o bu onye kpotaru mkpola-ocha; ope; igwe; nshi-igwe; me nshi-ashanga; ye l'uzu t'o ngazekota ephe l'ovovo-oku ono bu ege mu e-gude ovuma; mbu gude oke ehueghughu ruta unu je akube le mkpukpu ono t'o ngazee unu angaze. ²¹ Mu erukobe unu; kpukposhi unu oke iphe-eghughu mu, du l'o bu oku; yo ree unu kutukutu; mbu yo ngazekota unu angaze. ²² O bu ege mkpola-ocha, a huberu l'oku-uzu angazehuje bu ege unu a-nodu l'oke ehueghughu mu ngazehu; ege unu a-makwanuru l'o bu mbedua gedegede, bu Ojejoje; be kpukposhiru unu oke ehueghughu mu."

²³ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ²⁴ "Nwa ndiphe; su ali ono: L'o bu ali, e ta turudua ejo iphe iya; ali, mini ta ayobua l'oge oke ehueghughu ono. ²⁵ Ndu nkfuchiru Nchileke nowa le mkpukpu ono; gbaa

ejo idzu. Epehe du l'ọ bu ekiri agu, alakashi anu, o gburu. Epehe gbushiwaru madzu; nakoo eku; me iphe, eregbaa ire, epehe nweru. Epehe mewaru unwanyi, maa tufuru; epehe azaa l'igwe le mkpukpu ono. ²⁶ Ndu achijeru mube Nchileke eja, no le mkpukpu ono be kpakashibebewaru ekemu mu; toko iphe mu, du nsọ merushikota emerushi. Epehe ta akpajehedu ishi l'iphe ophu be du nsọ; m'ọ bu l'e to dudu. Epehe ezije madzu l'e to nweddu iphe du iche l'iphe aasọ nsọ yele iphe e taa sọdu nsọ. Epehe wowaru enya kulube; ta akpajehede ishi k'odobede mboku otu-ume mu nsọ. Epehe shiwa ege ono mee; mu aburu onye rushiuru arushiuru. ²⁷ Ndu ishi, achi mkpukpu ono be alakashije ndu epehe achi l'ọ bu nkuta-ọswa, atakashie anu, o gburu. Madzu ala ogbu l'eke epehe egbushi madzu t'ephe gude epehe rukoo uru, ta agbadu nu. ²⁸ Ndu nkfuchiru Nchileke, no le mkpukpu ono agbachi okpa ifu l'iphe du eji, epehe eme. Epehe l'aphuje aphu iphoro; lezi eja, bu ejo-ire. Epehe asu le Okaribe-Kakota-Nu asu. Obenu le mube Ojejoje ta dukwa iphe mu kfulu. ²⁹ Ndu ali ono gude ugho l'eri ndu odo uru; l'ana nfu. Epehe l'akpa ndu ukpa ehu; l'akpa iya ndu e-to nweddu ege o haru epehe. Ndu mbyamumbya be epehe emegbu emegbu; l'anafu epehe iphe ruberu epehe. ³⁰ Ya luru enya l'ime epehe onye a-bya egbochita l'ọ bu mgbabu; me onye ekechi ekechi l'eke upho-mkpuma ono gheru onu l'ali ono te mu be mebyi iya; ophu o nweddu onye mu phuru. ³¹ Oo ya bu; mu e-woru oke ehu-eghughu mu kpukposhi epehe; gude iphe-

eghughu mu kepyashia ephe l'ò bụ oku; wota iphe ono, ephe pata mekota byabekota ephe l'ishi. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu!"

23

Unwunne labu, eri ogori

¹ Tò dū iya bụ; Ojejoje abya ekfuru nū mu sū mu: ² "Nwa ndiphe; o nweru unwanyi labu, nne lanu muru, ³ wataru ogba okpara le Ijiputu. Ephe shihuru ogba okpara ono teke ephe bu nwata. Eke ono be ephe no a fatoshikpelephu ephe era; mbu teke ono, ephe bukwadua ndu nwoke ta chikahubua okpa. ⁴ Epha onye k'ogurennya bu Ohola. Epha unwunne iya nwanyi be bu Oholiba. Ephe bu ndibe mu. Ephe mushiru unwegirima unwoke me unwegirima unwanyi. Ohola be bu Sameriya. Oholiba aburu Jerusalemu.

⁵ "Ohola wataruru ogba okpara teke o bukwadu nke mu. O wu-kolahaaru ndu o yeru obu, bu ndu bu ndaji nggara Asiriya; ⁶ mbu ndu yeru uwe, eke urukpu-urukpu; ndu govano; me ndu ishi mkpukpu. Ephe l'ephe ha bukota unwu akatikoro; l'ama mma; l'agbagbaa inya; nodugbaa l'eli inya ephe. ⁷ O woru onwiya mee yo buru okpara, ndu Asiriya, nweru enya ekutaje. O gudejekwaphu nte ndu owu-ko l'emrushu onwiya. ⁸ E to hadu ogba okpara ono, o shiru agbagba le Ijiputu ono. Teke o buru nwata be yele unwoke azeje; ephe afakashi iya onu era; mee ya ege o guru ephe. ⁹ Tò dū iya bụ; mu abya enwuru iya nwuhaaru ndu o yeru

obu, bu iya bu ndu Asiriya ono, ephe l'iya awuko enyishi mini ono. ¹⁰ Ephe abya agbabe iya otu; naa ya unwegirima iya: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi; bya egude ogu-mbeke gbugbua ya. Ya ndono; yo buru onye unwanyi gude akwa enya; ke l'o bu ege gbaru iya nu; b'e meru iya.

¹¹ "Nwunne iya nwanyi; mbu Oholiba phukwarua iphe ono; ophu egu nwoke; me ogba okpara te kwe iya. Yebdua egbe kabaaru eji; mbu gbe bya aka nwunne iya ogba okpara.

¹² O wu-kokwaruphu ndu Asiriya; ndu govano; ndu ishi mkpukpu; me ndu soja ephe, kwaru onwephe bugebe; bukotaru unwu akatikoro; l'ama mma; l'agbagbaa inya. ¹³ Mu abyakwaphu bya aphu l'onye onanu be merushiwaru onwiya ege ono kwaphu. To du iya bu l'ephe ebo ono jiko shia uzo lanu.

¹⁴ "O gbe agbalekwaduru okpara obu eje. O phuru ndu e seru l'upho-mkpuma; mbu ndu Kaludiya, e gude iphe uswe see; ¹⁵ ephe ekebetsua l'ukfu; kee ekwa l'ishi; yo kpo ephe wulawula. Ephe l'ephe ha be dukota l'o bu ndu ishi ugbo-inya le Babylonu; mbu ndu Kaludiya. ¹⁶ Aphupu, o phu ephe; ephe agulahaa ya. Yo yefuwaphu ndu ozi iya t'ephe je ezia ephe ozi le Kaludiya. ¹⁷ To du iya bu; ndu Babylonu abyakfutashia ya t'ephe l'iya zee. Yo gunyaa ephe; ephe eworu iya merushia. E merushibetsua ya ono; ephe abya adu iya ash; yo lufu l'eke ono; haa ephe. ¹⁸ Yo bya agbaru okpara ono kwasekwaru; mbu l'agbawa okpara obu k'o-jeberu-mee. Mu abya aghaaru iya azu ege mu gharu nwunne iya; ke l'iphe

ono, oome ono be du mu ashi. ¹⁹ Ya ndono; yo gbe bulerua teke ono b'o gbe ghahu iya aghahu l'ogba okpara ono; ke l'o nyataru ege o shi agba okpara ono teke o bu nwata l'o no le Ijiputu. ²⁰ Eke ono b'o nodu l'awu-kokota ndu o yeru obu; mbu ndu ehunwoke ephe dukota l'o bu ke nkakfu-igara; mbu ndu umuda ephe du l'o bu k'inya. ²¹ Oo ya bunu l'urukutu, i shi aru teke i bu nwata nodu le Ijiputu ono te ekwedunagu agbu; mbu teke ono, e shi rapheje ngu eka l'onu era; l'afakashi ngu eka l'okpu era ngu ono."

²² "Oo ya bu; Oholiba; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Mu a-kpali ndu ono, i shi yeru obu, byaru bya adu ngu ashi ono t'ephe ghakobe fuaru ngu. Mbu mu e-me t'ephe shitsua ekemeke obule wufuta fuaru ngu. ²³ Ndu ono, a-furu ngu nu ono bu ndu Babylonu; ndu Kaludiya; ndu Pekodu; ndu Showa; ndu Kowa; me ndu Asiriya kpamukpamu. Ephe a-bukota ndu akatikoro, amatsua mma; ndu govano; ndu ishi; ndu ishi ugbo-inya; me ndu notsua l'oke okwa; l'agbagbaa inya. ²⁴ Ephe e-gude ngwa-ogu; me ugbo-inya; me ugbo-inya, eegudeje evu ivu; chiru igwe oha fuaru ngu. Ephe e-kekotaru ngu ogu l'ekemeke obule; chiru iphe e gude eze ogu; bya ekpukotaru okpu igwe. Mu e-nwuta ngu t'aru ephe; t'ephe nua ngu anunu; mbu t'ephe mee ngu ege du ephe mma. ²⁵ Mu e-gude okopho; koshi ngu ege ooghubemu; k'ophu ndu ono e-gude ehueghuehu nua ngu anunu. Ephe e-beshi unu imi; kwashia unu nchi. Ndu phoduru nu l'unu be ee-gude ogu-mbeke

gbushia. Epe a-chita unwu unu: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi. Ndu ophu phoduru nu be oku e-kekota. ²⁶ Epe a-lafushikota ngu uwe, i yekotaru; gbafe ngu otu; nyichakota ngu mgbubu, i nwekotaru. ²⁷ Oo ya bu; mu emekwanua t'urukutu ono, iiru ono; me okpara ono, i shiru agbagba le Ijiputu ono jeberu ngu ege ono. Iphe du ege-a ta byahedu bya agu ngu odo; ophu i byadu bya anyata Ijiputu odo."

²⁸ Ono kele Okaribe-Kakota-Nu suru agha: "Mu abyawa te mu nwuru ngu nu ndu du ngu ashi; mbu ndu i ghawaru azu ke l'ephe du ngu eji. ²⁹ Epe e-gude ashi, i du epe naa ngu iphe i seru eza iya. Epe e-me ngu; gbafe ngu otu. Okpara ono, igba ono a-bya adaa tolatola. Yo buru okpara ono, igba ono; me urukutu ono, iiru ono ³⁰ be wolataru unu iphe ono; ke l'unu l'iphe bu mbakeshi wataru owuko enyashi mini; gude agwa epe merushikota onwunu. ³¹ Ihawa eka ke nwunne ngu nwanyi. Ya a-patakwanu okoro ntakfuru iya; dee ngu l'eka."

³² Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru:

"L'ii-ngu iphe l'okoro ono,
 nwunne ngu nwanyi nguru ono;
 mbu okoro, ha galagala;
 bya adu gvubungu.
 Aa-chi ngu ochi;
 gude ngu mee iphe-ochi;
 ke l'okoro ono
 be jiaru gugurugungu.

³³ Ii-ngu iya; yo gude ngu egude.

Mbụ aphụ a-tsu ngu
 l'ọ bụ onye męe guderu.
 Mbụ ọ bụ okoro
 ọ bụru kpurupyata;
 męe achihu bę ii-gude ngua ya.
 Mbụ ọ bụ okoro nwanne ngu
 nwanyi, bụ Samériya;
 bę ii-gude ngua ya.

³⁴ Ii-ngụ iya; mbụ ngufu iya;
 ngua ngua ugere iya.

Ii-dzokposhi iya yęgiriyeğiri;
 bya alabashia onwongu ęra alabashi.

Ono iphe mube Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

³⁵ Oo ya bụ; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sụru: “Lę keshinu ophu i gbe zahawanu mbedua; mbụ i gbe ruchiwanu mu eruchi bę urukutu ono, i ruru ono; mę okpara ono, i gbaru ono bę ii-rikota uru iya iche l'iche.”

³⁶ Tọ du iya bụ; Ojejoje asu mu: “Nwa ndiphe; ?ii-kpe Ohola yele Oholiba ikpe? Ngwanu; kfuru ephe k'urukutu, ephe rushiru. ³⁷ Ephe riru ogori; gbua ochi; bya aburu ndu gude nte ephe merushia onwephe. Ephe gudewa unwegirima, ephe mushiru mu gwoo eja; t'ọ buru ephe nri.

³⁸ Ephe mefukwaru mu phu iphe owaa: Lę teke ono kwaphu bę ephe merushiru eke duru mu lę nsọ; bya adakakota mboku otu-ume mu. ³⁹ Mbụ mboku onophu, ephe gude unwu ephe gbaaru nte ephe eja ono bę ephe bahuru l'ęke duru mu lę nsọ woru iya merushia. O bụ iphe ono bę ephe meru l'ulo mu.

⁴⁰ “Ephe egbe jekpooru je ezia madzu, e-je ekukoo unwoke, shiru l'ęke teru etete; ndu

ono eruta; nggu abya asaa onwongu bugeberu epehe; dee mkpo-nya; bya agbaru mgbubu ngu.

⁴¹ Nggu abya asugaru l'aba, ama iphe du biribiri. A bya apata okpokoro dobe l'ifu iya; nggu abya achita insensu; me manu mu tukobe l'eli iya.

⁴² Eke ono, o no ono adakota gvugvugvu l'eke ndu e-ta dudu onye ahụ epehe ogbo jiru ejiji. Ndu ono bu unwoke, ngujishiru epho, e shi l'echi-egu dubata. Epehe abya agbabetsua unwanyi ono mgbaleka; kpubetsua epehe okpu-eze, ama ntumatu. ⁴³ To du iya bu; mu asu t'ephe duta onye onanu, gbawaru okpara mehu maa ono t'o buru nwanyi okpara, epehe kutaru; ke l'o bu okpara ono, ooga ono bu iphe o mehuru emehu iya. ⁴⁴ To du iya bu; epehe l'iya abya aze aze nwoke yele nwanyi. Ndu ono epehe l'unwanyi ono, farushiru onwephe afarushi ono bu iya bu Ohola yele Oholiba epehe abya aze. ⁴⁵ Obenu l'unwoke, doberu eka ndoo be e-kpe epehe ikpe, eekpeje ndu riru ogori gbua ochi; ke l'ephe bu ndu eri ogori; buru ndu ochi no l'ishi."

⁴⁶ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: "T'a chita ndu mbuko-mbuko bya epehe l'ehu; mbu t'e nwuru epehe nu ndu e-me epehe iphe du biribiri, bu ndu a-lu epehe alulu. ⁴⁷ Ndu mbuko-mbuko ono a-tu epehe mkpuma; gude ogu-mbeke gbushia epehe. Epehe e-gbushi unwu epehe: ndu k'unwoke; me ndu k'unwanyi; tufu ulo epehe oku. ⁴⁸ Ya e-me t'uru-alu buhu l'alu-a; k'ophu oo-bu iphe e gude anmaru unwanyi ndu ophu okwa; t'ephe ba amuta ubeka unu. ⁴⁹ Unu e-je ntakfuru l'urukutu ono, unu rukotaru ono. Unu e-vuru iphe du eji, unu mekotaru, bu nte,

unu gwakotaru. Oo ya bu; ege unu a-makwanu l'o bu mbedua be bu Okaribe-Kakota-Nu."

24

Etu, e gude ite e shiberu l'oku anma

¹ Ya ndono; yo be l'afa ke tete l'onwa k'iri gbaru abali iri; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ² "Nwa ndiphe; dee oge-wa; mbu uboku-wa; ke l'o bu mboku, eze ndu Babylonu keru Jerusalemu ogo. ³ Nmaaru ndu onu-ulo-wa, kwefuru ikè-wa etu; su ephe: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu:

"Shibe ite l'oku;

shikwase iya l'oku;

nggu ekuru mini ye iya.

⁴ Chiru kpurukpuru anu ye iya;

mbu eke, a fotaru afota l'anu;

mbu utakfu iya;

me apiripa iya.

Chi-jia ya okpu, katsua mma.

⁵ Kputa aturu, katsukpo mma.

Chiru nku ye l'enyishi ite ono ohuma.

Shighe anu ono eshighe;

mbu t'i shia ya t'o yishihu l'okpu.

⁶ "Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Nshobukwaa nggube mkpukpu mgbugbumadzu! Nshobukwaa nggube ite ono, gbaru egba, egba iya ta alufudu alufu ono. Heshia egba ono nanu nanu; t'e b'e jekwaru iya oturu ido ophu aa-ha. ⁷ Ishi iya aburu l'ochi ndu ono, o gbushiru ono nokwaa ege o no. Mee ndu ono, o gbushiru ono b'o wushiru l'eli mkpuma. E t'o

wushidu iya l'ogbodali eke udzudzu e-kpu iya.
⁸ O bu ege mee ndu ono, o gbushiru ono a-kpali mu iphe-eghughu; mu abya akfua ya ugwo iphe o meru kparu iphe mu bya etee mee ndu ono l'eli abadoro mkpuma; ege e to dudu iphe e-kpuchi iya nu.

⁹ "Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Nshobukwaa nggube mkpukpu mgbugbumadzu ono! O kwaphu yebedua e-do nkụ l'ikpo!

¹⁰ "Oo ya bu; kpaan ku; doo ya;
 nggu amuru oku ye iya;
 gude shia anu iya ohuma.
 Yekwa iya iphe e-me
 t'anu ono tso ena;
 nggu eshia ya te okpu iya tu atutu.

¹¹ "Nggua abya eshikwase ite iphoro ono l'eli icheku-oku ono; shia ya gburu jeye t'ite ono kperehu ekperehu; mbu shia ya te mkpola-manumanu, e gude mee ya nwulahaa enwunwu; ege inyi, no iya nu angazehu; mbu ege akiyi e-kekota oku kefu. ¹² E mewaru iya gbururu jeye; ike labu adu; ophu akii iya 'ekwedu eheshi; to kwe t'e gude oku hufu iya. ¹³ Inyi obu, unu riru obu bu uru-ali ono, unu rukotaruru ono. Ya seru nta; see imo te ya fufu unu inyi ono; unu te kwe. Iphe o bu bu l'e t'efufuhedu iya unu jeye teke ehu-eghughu iya a-dazita. ¹⁴ O kwa mube Okaribe-Kakota-Nu be kfuru okfu ono. Oge ruakwaru teke mu e-me ege obu du mu. Mu ta akpolakwa azu; ophu mu aphukwa imiko; ophu mu ta byadu bya asu le mu te emehedu ege mu tuberu. Ee-kpe ngu ikpe ege umere ngu

gbaru. Mbụ ọ bụ iphe iime bẹ ee-kpe ngu ikpe iya. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

Nyee Ezekelu nwuhuru

¹⁵ Tọ dụ iya bụ; Ojejoje ekfuru yeru mu; sụ mu: ¹⁶ “Nwa ndiphe; mu abyaakwa ngu ọnata onye ono, i yeru ọnya ono. Obenu; ba agukwa aphụ; ọphu i chikwa mkpu. Mbụ ba rakwa ẹkwa iya. ¹⁷ Iphe ii-melephu nwẹnkinini bụ t'i nwulephu hemuhemu iya. Ba adakwa ẹhu onye nwuhuhuru anwuhu. Kee iphe iikeje l'ishi ẹge iikejehawa iya; nggu eyee akpokpa ngu ẹge iyejehawa iya. Be ekechikwa iphe l'ọnu gude koshi l'i nọ l'aphụ; ọphu i rikwa nri, ndu aphụ byaru erije.”

¹⁸ Ya ndono; mu eziebe ndu ono ẹge ono l'utsu. Yo be l'urẹnnyashi; nyee mu ono anwuhu. Yo be l'utsu nchi-abọhu iya; mu abya emekota ẹge ono, a sụru tẹ mu mee ono. ¹⁹ Tọ dụ iya bụ; ndu ono abya aji mu: “?Mu ta akaduru ẹphe iphe ọwaa, mu eme ọwaa buru ẹphe?”

²⁰ Mu asụ ẹphe: “Lẹ Ojejoje sụru: ²¹ Tẹ mu kfuru ndu Ízurelu: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sụru: Lẹ ya abyaakwa ome ẹkedụ-nsọ iya t'ẹ b'ọ dūhe nsọ; mbụ ẹke ya meru; yọ buru ọkpo-mgbinyiku, bụ ẹke unu gude eku unu; mbụ ẹke unu yeru ọnya, bụ ẹke unu agbaja ndawere. Unwu nwoke unu mẹ unwu nwanyi unu, unu haru l'azụ bẹ bụ ogu-mbeke bẹ ee-gude gbugbushia ẹphe. ²² Ọ bụ ẹge ono, mu mekotaru ono bẹ unu e-mekota. Unu te ekechidu iphe l'ọnu, e-koshi l'unu nọ l'aphụ; ọphu unu eridu nri, ndu nọ l'aphụ erije. ²³ Unu e-ke iphe l'ishi

ẹge unu ekejehawa; yee akpọkpa unu ẹge unu eyehawa iya. Unu ta agudu aphu; ophu unu te echi mkpu; obule unu ala ẹhu kposhihu iyororo l'okfu iphe du eji ono, unu meru ono; mbu unu a-nodu atsushi ude l'ime onwunu. ²⁴ Ezekelu a-buru unu iphe-otube-nvo. Iphe ono, o mekotaru ono be unu e-mekota. Teke iphe ono a-muru unu be unu a-maruphu l'o bu mbedua gededede be bu Okaribe-Kakota-Nu.'

²⁵ "A bya le nggubedua; nwa ndiphe; mboku, mu a-nafu ephe eke bu okpo-mgbinyiku ephe ono, bu eke emeje ephe ẹhu-otso-ena; buru eke ephe egudeje eku onwephe; bukwaruphu eke ephe yeru ẹnya; buru eke ephe sworu obu chee; mbu mboku ono, mu a-nafufukwaphu ephe unwu nwoke me unwu nwanyi ephe ²⁶ be onye gbaru oso ogu laa eke odo a-gbalata bya edooru ngu ẹge ooda. ²⁷ O bu mboku ono be ii-kpuha onu; nggu l'iya ekfugbalahaa okfu. E ti buhedu onye e te ekfudu okfu. Oo ya bu; iburu ephe iphe-ohubama. Ephe abya amaru l'o bu mbedua be bu Ojejoje."

25

Aphu, aaphuru ndu Amonu

¹ To du iya bu; Ojejoje abya ekfuru mu su mu: ² "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Amonu ifu; nggu egude nkfuchiru koshi iya ephe. ³ Su ephe: Unu nua iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Okaribe-Kakota-Nu suru: Le keshinu unu gbe kpo orube teke e merushiru ulo-nsọ iya; kpo orube teke e meru ali Izurelu; egbara akfu ya;

kpoo orube teke a kpuru ndu Júda le ndzu laa ali odo; ⁴ be ya e-nwuru unu nu ndu enyanwu-ahata t'ephe nworu unu. Ephe a-bya akwashia odu l'ali unu. Ephe e-rifu akpuru oshi unu; ngufu mini era eswi unu. ⁵ Ya e-me mkpukpu Raba t'o buru eke inya-ivu a-nodu akpa nri; mee ali ndu Amonu t'o buru eke aturu a-nodu adoje odu; k'ophu unu a-makwanu l'oo yebedua bu Ojejoje.

⁶ “Okaribe-Kakota-Nu sukwaru: Le keshinu ophu unu kuru eka pyomu; tee tititi ikpiricha; gude ejo okpoma l'akporu ndu Izurelu orube l'iphe byaru ephe; ⁷ be ya e-sechi eka bya unu l'ehu; nwuru unu keeru iphe bu mbakeshi t'ephe bya alua unu alulu. Ya e-bufu unu l'iphe bu mbakeshi; mee unu t'unu chihu l'iphe bu mkpukpu, nonu; mee unu t'unu buru kpurupyata. Teke ono; unu amaru l'oo yebedua bu Ojejoje.”

Àphù, aaphuru ndu Móabu

⁸ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: “Okfu le Móabu; me Séyi suru: T'e lekpoduduanu le Júda; kwa iphe lanu; ephe le mbakeshi ndu ophu; ⁹ be ya e-me te okè Móabu gheru onu shita le mkpukpu ndu ophu no l'ifu egu; mbu shita le Bétu-Jeshimotu; Balu Meyonu; je akpaa le Kiriyatayimu, bukota mkpukpu, enya eje l'ali ono. ¹⁰ Ya e-nwuru ndu Móabu; me ndu Amonu nu ndu enyanwu-ahata t'ephe nweru; k'ophu e ta abyahedu bya epho ndu Amonu l'epha l'iphe bu mbakeshi. ¹¹ Ya e-me ndu Móabu

t'èphe jee iphe-òku. Èphe eshi ège ono maru l'ò búa yèbedua bú Ojejoje.”

Àphù, aaphuru ndu Édòmu

¹² Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu: Ọ sùru: “Lẹ keshinu ọphu ndu Édòmu jeru je agwata ndu Júda ụgwo iphe b'ọ bụakwa emeswe, èphe emeswee. ¹³ Ọo ya bụ; ọwaa iphe Nnajiufu, bụ Nchileke ekfu: Ọ sùru: Lẹ ya a-machi ẹka; bya Édòmu l'ẹhu; gbushikota madzụ; mẹ elu, nọ iya nù. Ya e-me iya t'ọ daburu ochobo shita lẹ Témanu rua lẹ Dedanu. Ee-gude mma gbushia èphe. ¹⁴ Ya e-gude ndu nk'iya, bụ ndu Ízurelu gwata ndu Édòmu ụgwo iphe èphe meru. Èphe e-gude ège iphe eghube yèbe Ojejoje; mee ndu Édòmu iphe. Èphe eshi iya makwanuru ège ya egudeje agwata ụgwo iphe. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu.”

Àphù, aaphuru ndu Fílisutiya

¹⁵ Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru: “Lẹ ndu Fílisutiya gudewa ẹjo ọkpoma gwata ụgwo iphe e meru èphe. Èphe gudewa ashì, èphe kpọru ndu Júda keshinu ede-nwede l'eme t'èphe mee èphe t'èphe bụru kpurupyata. Keshinu ọphu ọ bụ ège ono b'ọ dọ ¹⁶ bẹ yèbe Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru: Lẹ ya e-byi ndu Fílisutiya ẹka. Ya e-bufu ndu Keretu; bya emee ndu ọphu phọduru nù l'iku eze ẹnyimu t'èphe bụru kpurupyata. ¹⁷ Ya a-kwata akwata gwata èphe ụgwo iphe èphe meru; mbụ gude ège o ghutabe iya nùá èphe ànùnù. Èphe eshi ège ono maru l'ò bụ iya bụ

Ojejoje teke ya a-gwata ẹphe ụgwọ iphe ẹphe meru.”

26

Àphù, aaphuru ndu Táya

¹ Tọ dọ iya bụ; yo be l'afa k'iri lẹ nanụ lẹ mbọku mbụ l'ọnwá onanu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; sụ mu: ² “Nwa ndiphe; keshinu ndu Táya zuru ndu Jerúsalemu ukwe; l'aguru iya ẹphe l'egvu: “Lẹ Jerúsalemu daakwaru.

O shi bụru eze obodo
 ẹke iphe bụ mbakeshi
 abyajẹ ọzuta aswa.

Obenu lẹ nta-a,
 ọ daru-wa bụwa
 t'ayi bya egwoo ẹphe; mịa.

³ “Ọo ya bụ; ọwaa iphe Nnajiufu bụ Ojejoje ekfu; ọ sụru: Ọ bụwa kẹ nggu l'iya nggube Táya! Mu a-chịta igweligwe mbakeshi t'ẹphe bya etso ngu ọgu; mbụ ọ bụ ẹge ono, eze ẹnyimu enwuje akpara iya dukungu dukungu bẹ bụ ẹge ẹphe a-nọdu ẹnwu abya ngu ọgu. ⁴ Ẹphe e-tsukposhi ụpho-mkpuma, e gude kpụ-butá Táya; bya enwukposhikota ụlo-eli, nọ iya nụ. Mu e-kwochakota ẹja mkpọkpo-ọzulo l'ẹke ono; mee ẹke ono t'ọ bụru ẹkpokirikpo mkpuma bẹ a-nọkota iya. ⁵ Iphe mkpụkpu ono a-buru bụ ẹke ndu egbu ẹma a-nọduje ege ụgbu ẹphe l'echi eze ẹnyimu t'ọ kọrohu. Mụbe Ọkaribe-Kakọta-Nụ kfukwaru l'iphe bụ mbakeshi nonu a-nọdu eru mkpụkpu ono oru.” ⁶ Ndu ọphu butsua l'ime ẹgu bẹ ee-gude ogu-mbeke gbushia. Ọo ya bụ; ẹphe amakwanuru l'ọ bụ-a mbẹdua bẹ bụ Ojejoje.

⁷ “Owaa iphe Nnajiufu, bu Nchileke ekfu: O bu Nebukadineza, bu eze ndu Bábyilonu; buru eze, kagee eze nonu, bu onye ono, shi uto isheli be mu e-me t’o bya etso ndu Táya ogu. Oo-chita inya; chita ugbo-inya; chita ndu agbaje inya; me igweligwe ndu soja gude bya ogu. ⁸ Oo-gude ogu-mbeke gbushikota ndu ophu bu l’ime egu. Oo-gude iphe kekota unu ogu; mbu kpu iphe kebuta upho-mkpuma unu. Oo-pali iphe o gudetsua eze nze ogu gboru unu ye. ⁹ Oo-gude igwe, oogudeje alu ogu chikposhia upho-mkpuma, e gude kpu-pheta mkpukpu unu; gude ngwa-ogu iya nwukposhia ulo-eli unu. ¹⁰ Inya iya a-za igweligwe; mbu zaa l’igwe k’ophu bu l’udzu, ephe gude okpa ekpokashi be e-kpumikota unu ekpumi. Upho-mkpuma, e gude kpu-butakota mkpukpu unu; a-fukota tekpatekpa l’ukporo inya; me ugbo-inya yele ugbo-inya, eegudeje evu ivu, oorukota bya anodu eme teke o nodu eshi onu-uzo unu abahu ege aabahuje mkpukpu, upho-mkpuma, e gude kpu-butu iya dakposhihuru adakposhihu. ¹¹ Iphe bu apata okpa inya ono, oo-chi bya ege ono a-dzogbakota l’iphe bu esu-uzo, no le mkpukpu unu. Oo-gude ogu-mbeke gbushikota ndibe unu. Eze itso unu, unu kpushikotaru ono be e-zekwoshikota wushiru l’ali. ¹² Ephe a-kwa eku unu; me ngwa-aswa unu l’okwata. Ephe e-nwukposhi upho-mkpuma mkpukpu unu; nwutsushikota egiri ulo unu ono, amatsua ntumatu ono. Mkpuma unu; oshi unu; me mkpokpo-ulo unu; be ephe e-nwuru je eye l’eze enyimu. ¹³ Mu e-me t’egvu, unu aguje

buhu. Egvu ono, unu egudeje ubo l'agụ ono b'e ta byahedu bya anụ odo. ¹⁴ Mu e-me alị unu t'ọ buru ẹkpokirikpo mkpuma bu iphe a-nodu iya; unu a-buru ẹke aa-nodu egebeje ugbu, e gude egbu ẹma t'ọ korohu; ophu a byadu akpu-kwazi mkpukpu unu ono; kele mube Ojejoje be kfuakwaruru. Ono iphe. Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

¹⁵ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru ndu Taya. O suru: “Le teke ii-da; be alị, nokota l'iku iku eze enyimu a-nmahụ jijiji. Epehe a-nodu anma jiji l'ude, ndu e mekatsuaru iphe a-nodu atsụ; me mkpu, ndu e gbushiru egbushi a-nodu echi. ¹⁶ Ndu bu ishi ke ndu iku eze enyimu be a-chishikota l'aba-eze epehe; yeshia epehe uwe epehe, a kparu; dengashitsua ya edengashi. Egvu e-ri epehe ehu; k'ophu bu l'ephe a-dugajeru l'alị l'anma kwekwekwe tekenteke l'eke iphe, tsakfuru unu teru epehe ukfu. ¹⁷ Epehe a-guru unu egvu anwuhu-wa; su:

“ ‘Ege ophu i meru buru
 kpurupyata;
 nggube mkpukpu,
 a maru amaru;
 mbu nggube mkpukpu,
 bu ndu akpa le mini bukota iya.
 Nggube mba mini,
 akpa ike le mini;
 mbu nggube mba mini ono;
 me ndu bu iya nu.
 Ndu bu l'ibiyiyo ono;
 be unu meru;
 epehe atsụ unu egvu nshinu.

18 Ndu onenyimu a-nmahụ jijiji l'ẹge i shiru daa; te ndu ikfuli eze ẹnụmu l'ụkfu.'

19 "Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu: Teke mu e-me mkpukpu ono tẹ ẹgbara kfu ya; yọ daburu ochobo; mbụ mee ya t'ọ buru ebo; mini ekpukota iya ekpukpu ²⁰ bẹ mu e-mekwa ngu phu t'i kpolashihu lẹ nsụ ẹge ndu ọdo kpolashihuwaru; mbụ t'i lakfu ndu ọhazu; mu emee ngu t'i lasha l'ime alị l'ọ bụ mkpokpo-ozulo oge ndiche; nggu lẹ ndu kpolashihuhaawaru lẹ nsụ anodu; ọphu ị byadu bya alata azu ọdo; m'ọ bụ buru l'alị ndu nọ ndzu bu ọdo. ²¹ Mu e-me ngu t'i laa ẹjo alala. Ị-chihulephu tengu. Aa-nodu akpaje ishi ngu; ọ bụ l'ẹ-ta byadu bya akpavu ishi ngu; ono iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu ndono."

27

Iphe e-me ndu Táya

¹ Tọ dọ iya bụ; Ojejoje abya ekfuru mu sụ mu:
² "Nwa ndiphe: kwaa ẹkwa ndu Táya. ³ Nggu ekfuru ndu Táya, bu l'ọnu eze ẹnụmu; mbụ ndu, ẹphe lẹ ndu ọnu-ẹnụmu ọdo l'iche iche agba oke ngho. Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nụ ekfu. Ọ sụru:

" 'Nggube Táya;
 ị sụru l'ị bụ nwodu-geru.'

⁴ Ufu ngu bụ l'eze ẹnụmu.
 Ị bụ eze ugbo-mini, a kuru;
 t'ọ nwe ẹkworo.

⁵ Ndu kuru ugbo-mini;
 bẹ buru l'ugvu Seniru
 bẹ ẹphe gburu oshi
 payinu gude kua ya;

bya ejee l'ugvu
 Ugvu Lébanonu je ebua oshi sida
 gude gvuaru ngu itso iya.

6 Yọ buru l'alì Báshanu;
 bẹ e je ebuko achi,
 e gude pyishia eku-ugbo ngu;
 buru oshi sayipuresu;
 bẹ ejeru je ebukotsua
 l'onu-mini ndu Sáyipurọsu
 gude gbaa ogbodo-alì
 ugbo-mini ngu ono;
 bya egude ọdu-enyi meshikota iya.

7 Ẹkwa-ọcha, a kparu;
 yọ dọ k'ekfukfu, shi lẹ Íjiputu
 b'e gude kwee l'imeli
 ugbo-mini ono,
 bọ iphe emeje t'ugbo-mini agba ọso;
 buru iya bẹ eegudeje ahube ngu ama.
 Iphe e gude kwekota
 l'ugbo-mini ono tẹ mini ba bahujeshi iya
 bẹ bọ ẹkwa, eke
 urukpu-urukpu;
 mẹ ophu eke ododo,
 shi l'ikfuli Elisha.

8 Unwoke Sayidonu;
 mẹ unwoke Avadu
 bọ ndu shi akpọkotaru
 ngu ugbo; nggube Táya.
 Unwoke ngu, bọ ndu
 ọ-maru-ẹnya-nka
 bẹ bukota ndu angakotaru ngu ugbo-mini.

9 Ndu Gébalu, bọ ndu
 mewaru nka metee ya emete

b'i dutakotaru t'ephe
 nọduje l'ugbo-mini ngu
 l'emechishijeru ngu eke
 ụzo, nọ ephe teke ephe fuhujeru ụzo.
 Iphe bu ugbo-mini, nọkota l'eze ẹnymu;
 me ndu angakota
 ugbo-mini
 ono be abyakota ngu ozuta aswa.

¹⁰ “Unwoke ndu Peshiya; me unwoke ndu Lidia yele unwoke ndu Putu shi bukotaru ndu soja ngu. Ephe chikoje iphe ephe gude eze nze ogo; me okpu-igwe, ephe kokota l'ime ngu. Ephe emeje; nggu adu ugu. ¹¹ Unwoke ndu Avadu; me ndu ke Heleku; bu ephe a-nodu echeru ngu upho-mkpuma ngu nche mgburumgburu. Unwoke ndu ke Gamadu bu ndu anotsujeru ngu l'ulo-eli. Ephe ewojeru iphe ephe egudeje eze nze ogo kokota l'eli upho-mkpuma, e gude kpu-buta mkpukpu ngu; iphe ono, ephe kokotaru l'upho-mkpuma ono meru; mma ngu edzua edzudzu.

¹² “Ndu Tashishi be nggu l'ephe shi azuko aswa; okfu l'i nweru eku l'asa iya l'asa iya. Ephe shi egudeje mkpola-ocha; mgboro-igwe; nshishanga; me nshishigwe bya ngu ozuta iphe. ¹³ Ndu Javanu; me ndu Tubalu; me ndu Mesheku shi achijeru ohu; me ngwa-aswa, e gude ope mee bya ngu ozuta aswa. ¹⁴ Unwoke ndu Betu-Togarama shi akpujeru inya, eegude eje ozi; me inya-ogu; me inya-mulu bya ngu ozuta aswa. ¹⁵ Unwoke ndu Rodu be nggu l'ephe shi zukoje aswa. Igweligwe ndu butsua l'iku eze ẹnymu shi bukotaru ndu onya aswa ngu. Ephe egudeje

odu-enyi; me oshi eboni kfuwa ugwo aswa iphe ephe zuru ngu. ¹⁶ Ndu Aramu be shi azuje ngu aswa; ke l'iphe iimeshi emeshi be ha igweligwe. Ephe shi egudeje mkpuma tokwasu; me ekwa, eke uswuswe; me ekwa, a dzuru dengashia ya edengashi; me ekwa ocha; me mkpuma koralu; me mkpuma rubi bya ngu ozuta aswa.

¹⁷ Ndu Juda; me ndu ali Izurelu shi abyajekwa ngu phu ogbata ngho. Ephe shi egudeje witu, shi le Minitu; me igberi; me manu-engu; me manu bamu bya ngu ozuta iphe i meshiru.

¹⁸ Ndu Damasukosu gudekwaphu l'i meshiru iphe igweligwe; mbu ke l'i nweru eku ntumatu gude mee, shi le Helubonu; me eji aturu, shi le Zaharu bya ngu ozuta aswa. ¹⁹ Ndu Wedanu; me ndu Javanu, shi le Uzalubu be zutsukwaru ngu phu aswa. Ephe gude akpurakpu igwe yele kashiya; me kalamosu, bukota iphe eegudeje eme manu ajiji t'o shi kwekwekwe bya ngu ozuta aswa. ²⁰ Ndu Dedanu shi egudeje ukpo, eegudeje nodu l'eli inya bya ngu ozuta aswa.

²¹ Ndu Arabiya; me iphe bu ndu achi ndu Keda be bukota ndu shi azuje ngu aswa. Ephe achijeru aturu; me ebyila yele egbu bya ngu ozuta aswa. ²² Ndu Sheba; me ndu Rema be shi azujekwa ngu phu aswa. Ephe gude okpobe manu; mkpuma, vugbaa oke aswa; me mkpola-ododo bya ngu ogba-nweta ngwa-aswa.

²³ Ndu Haranu; me ndu Kane; me ndu Idenu yele ndu agbatsua ikike ngho, shi le Sheba; me ndu agbatsukwaphu ikike ngho, shi le mkpukpu Asho; me le mkpukpu Kilimadu be zukotakwaru

ngu phụ aswa. ²⁴ Ẹphe ejejekwaphu aswa ẹphe ọzuta ẹkwà, amatsua iphe dù biribiri; mẹ uwe, eke urukpu-urukpu; mẹ l'ẹkwà, a dzuru dengashia ya edengashi; mẹ njigbanji ukpo, vọngashiru avọngashi, aatọgboje l'ogbodo-ulo, a gwọru agwọgwo; kegudetsua ya l'ishishi ukpo ono jingujingu. ²⁵ Ụgbo-mini Tashishi bụ unubẹ ndu Táya bẹ ẹphe evujeru iphe.

“Nggube Táya dulephu l'ọ bụ
 ụgbo-mini, e dojiru iphe edoji;
 yọ nọdu l'echi eze ẹnyimu.

²⁶ Ndu akpọ ngu l'ụgbo ngu
 kpọtawaru ngu je
 edegeru l'echi eze ẹnyimu.
 Obenu lẹ pherephere,
 shi ụzo ẹnyanwu-ahata;
 byaru bya azụkashia ngu l'echi eze ẹnyimu.

²⁷ Ẹku ngu; iphe i gude agba nghọ;
 ngwà-aswà ngu;
 ndu angaru ngu
 ụgbo-mini; ndu etso
 ụgbo-mini ngu;
 ndu emekwajeru ngu iya;
 ndibe ngu, agba ikike-nghọ;
 ndu soja ngu l'ẹphe ha;
 mẹ l'iphe bụ ndu nọ
 l'ụgbo-mini ono;
 bẹ mini rikotaru mbọku, ụgbo ngu kpuru;
 l'echi eze ẹnyimu.

²⁸ Mkpu, ndu angaru ngu ụgbo-mini echi;
 e-me tẹ mgbogidi
 eze ẹnyimu nmahụ jijiji

²⁹ Iphe bụ ndu akpọ ụgbo

- nwuhakotaru ugbo ephe.
 Ndu anga ugbo-mini;
 me ndu etso ugbo-mini ono;
 jeru je anmagatsuaru l'iku eze enyimu.
- 30 Ephe ara ekwa ngu ntumatu;
 l'ara iphe du biribiri.
 Ephe e-kpota ntụ kpukposhi onwephe l'ishi;
 bya agwo-swikota onwephe le ntụ.
- 31 Ephe akpuru ngu ishi ngu;
 yeeru ngu uwe-aphu.
 Ephe a-ra ekwa ngu;
 l'agu aphu ngu;
 mbu l'aguwaa ishirishi.
- 32 L'ege ephe ara ekwa;
 l'agu aphu ngu;
 be ephe agu egvu-aphu owaa; su:
 'Bu mkpukpu ole;
 be bujekpooru kpurupyata l'echi eze
 enyimu
 ege owaa, mkpukpu Taya bu iya-a?'
- 33 Teke e shi evuje ngwa-aswa
 ngu l'eshi eze enyimu;
 b'o ruberu iphe, bu mbakeshi aka.
 Eze eku ngu, du egvu;
 me ngwa-aswa ngu;
 be ndu eze le mgboko gude buru ubabanyi.
- 34 Obenu le nta-a;
 be mini riwaru ngu l'eze enyimu.
 Ngwa-aswa ngu ono yele
 ndu ejejeru ngu ozi;
 be mini rikotaru nggu l'ephe.
- 35 "Ndu, bu l'iku eze enyimu l'ephe ha be
 biribiri iya gudekotaru. Ndu eze, achitsua ephe

anmahukota ruuruu. Ephe akpotsua beru l'eke égvù riru ephe ehú. ³⁶ Ndu ikike ngho l'iphe, bu mbakeshi b'ò duru biribiri ege i meru ekpola ngu iphe mmanu; to nwehe ege e kfu iya odo."

28

Àphù, aaphuru eze ndu Táya

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru mu sù mu:
² Nwa ndiphe; sù onye bu ishi ndu Táya ege-a: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sùru: Iitu onwongu epha sù l'ì bu Nchileke; l'ì sùgaru l'aba-eze Nchileke l'echi eze mini. Obenu l'ò kwa madzu mmanu b'ì bu; mbù e tì bùdu Nchileke; nggu egbe evuko onwongu l'ì maru iphe l'ò bu Nchileke. ³ ?Ì kanua Danelu omaru iphe tò; k'ophu bu l'e to nwedu iphe e domigheru ngu edomi. ⁴ I gudewa mmamiphe ì maru; mē egomunggo, i nweru kpaa eku dooru onwongu; bya ejekokwaphu mkpola-ododo mē mkpola-ocha kube l'eke iidoje eku ngu. ⁵ I gudekwaphu ikoro, ìgbaje l'òzu aswa mee; eku ngu aka nshinu; nggu egbe gude l'i nwewaru iphe nshinu bya etulaha onwongu oke epha.

⁶ "Oo ya bu; owaa ege Okaribe-Kakota-Nu ekfu: Lē keshinu ophu ìirije l'ì maru iphe; maru iya maru iya l'ò bu Nchileke ⁷ bē ya a-chita ndu ohodo t'ephe bya ngu l'ehú; mbù mbakeshi ndu ophu bu ephe kagee onwe ejo okpoma. Ephe amì ogu-mbeke ephe; gude mebyishia mma ngu ono; mebyishia mmamiphe ngu ono. Ugvu ono, ì dù ono bē ya e-me t'ò gwò lē ntù. ⁸ Ephe

a-lọ-tsuta ngu; nwuru ngu ye lẹ nsu; mbu l'ii-lakotalephu l'ike l'echi eze ẹnụmu. ⁹ T'a maru ẹge ii-me sukwadua l'i kwa Nchileke l'ifu ndu ono, e-gbu ngu ono. Iphe ii-gbe buru bu madzu mmanu; ẹ tii gbe aduhekwanu ike buru Nchileke obu teke ndu ono, e-gbu ngu nu ono byaru ngu l'ehu. ¹⁰ Ii-da odaleba l'eka ndu ohodo ono. Ya kfuakwaru iya; yebe Ojejoje, bu Nchileke.”

Adada eze ndu Táya

¹¹ Tọ du iya bu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ¹² “Nwa ndiphe; raa ẹkwa eze ndu Táya; su eze ono: Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: I shi buru onye a makporu l'ọ du-geru; mbu i shi buru onye maru mmamiphe iphe du biribiri; shi bukwaruphu nwodu-geru. ¹³ I shi buru lẹ Ídenu; mbu lẹ mgbabu Nchileke. Yọ buru mkpuma, vugbaa oke aswa b'e gude memaa ngu. Mkpuma ono, e gudetsua memaa ngu ono bu: Rubi; tópazù; émeràlùdù; kirísòlàyítù; ónikùsù; jásùpà; sáfàyà; tọkwasu; mẹ bérilù. Iphe e gude dengashia ngu edengashi abukotaru mkpola-ododo b'e gude mee ya. Yọ buru mboku, e keru ngu b'e mekotaru iphe ono doberu ngu. ¹⁴ A wuru ngu manu l'ishi t'i buru cherobu, anoduje echeje nche; mbu l'ọ bu iphe ono be mu meru ngu t'i buru. I shi noduje l'eli ugwu, du nsọ Nchileke. I shi ejephekota lẹ mkpuma, achatsua oku. ¹⁵ Shitakpo k'ophu e meru ngu be e ti mebudua iphe du eji gbururu jeye teke i wataru ome iphe du eji. ¹⁶ I gude l'i nweru ngwaswa, ha nshinu nshinu gbe bya awatawanu ome ehuka; gude ẹge ono meswee. Tọ du iya bu; mu

abya achia ngu; nggu egude iphere lufu l'ugvu Nchileke. Mu enwufu ngu le mkpuma, achatsua oku ono; mbu nggube cherobu, anoduje eche nche. ¹⁷ Nggu abya egude ke li ma mma; kulahaa onwongu ekuku; gude ke li du ugvu; mebyishia mmamiphe ngu ono. O bu iya kparu iphe ya pataru ngu tua l'ali; mee ngu; nggu aburu eke ndu eze a-byaje ole enya. ¹⁸ I gudewa ejo iphe ngu; me ugho, i gude agba ngho ngu merushikota eke iijeje ogwa iphe. O bu iya kparu iphe ya yeru oku le mkpukpu ngu; yo woru iya kepyashia; mee ya; yo buru ntu l'ifu ndu ele ngu enya. ¹⁹ Iphe bu mbakeshi, makotaru ngu nu be o teru ukfu l'i meleruphu achihu iphe-mmanu; mbu l'e tee phohedu nke ngu odo."

Aphù, aaphuru ndu Sayidonu

²⁰ To du iya bu; Ojejoje abya asu mu: ²¹ "Nwa ndiphe; ghachiru ndu Sayidonu ifu; nggu egude nkfuchiru koshi iya ephe. ²² Su ephe: 'Le Okaribe-Kakota-Nu ekfu suru: Le ya buakwa ohogu ngu; nggube Sayidonu. N diphe e-shi l'iphe ya e-me ngu kwabe iya ugvu. Ephe amaru l'oo yebdua bu Ojejoje teke ya a-pakfutaru ndu mkpukpu ono iphe-ehuka; shi ege ono koshi le ya du nsu. ²³ Mu e-me te ejo iphe-ememe dakfuta iya; mee te mee tsoo l'ogborogbo uzo iya l'oo bu mini. Aa-tsu madzu otsu ekfu le mkpukpu ono; mbu gude ogu-mbeke gbushia madzu le mkpukpu ono gbaa mgburumburu. Teke ono; ephe amaru l'oo mu bu Ojejoje.'

Aagoru ndu Ízurelu onu

²⁴ “Ndu ephe le ndu Ízurelu bunyabetsua ta byahedu bya abukwaduru ndu eme nshi-nshi; mbu ephe ta bu ogvu ogarama-mbo. Oo ya bu; t'ephe makwanuru le mu bua Okaribe-Kakota-Nu.”

²⁵ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu kfukwaruphu. O suru: “Teke mu dufutaru ndu Ízurelu l'eke a chikashitsuaru ephe laa; be mu e-koshi iphe bu mbakeshi le mu bu onye du nsu. Oo ya bukwanu ephe ebupyabe l'ali ephe, bu iya bu ali ono, mu nuru nwozi mu, bu Jekopu. ²⁶ Ephe e-buru l'eke ono l'ehu-gudangu; nodu iya kwashia ufu; kushia ya oshi vayinu. Ephe e-buru l'ehu-gudangu teke mu pakfutaru ndu ephe l'ephe bunyabetsua iphe-ehuka, bu ndu shi nu ephe chikikfuu. O bu teke ono be ephe a-maru le mu bua Ojejoje, bu Nchileke ephe.”

29

Aphu, aaphuru ndu Ijiputu

¹ Yo be l'afa k'iri l'onwa k'iri gbaru abali iri l'ebo; Ojejoje ekfuru yeru mu; su mu: ² “Nwa ndiphe; ghachiru Fero, bu iya bu eze ndu Ijiputu ifu; gude nkfuchiru koshi iya eya; nggu egudekwaphu nkfuchiru koshi iya ndu Ijiputu l'ephe ha. ³ Kfuru iya: ‘L'owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: L'o buwa ke nggu l'iya; nggube Fero, bu eze ndu Ijiputu; mbu nggube oke ejo anu, ze l'echi nggele ngu. Iisuje le Enyimu Nayilu bu nke ngu; l'o bu nggubedua meru iya.

⁴ Obenu lẹ mu e-gude ikokoro dzube ngu l'agba; mee tẹ ẹma, nọtsua lẹ nggele nyakfutsuaru ngu l'ẹhu. Mu a-kpufuta ngu lẹ nggele ono, ị nọtsua ono yele ẹma ono, nyakfutsuaru ngu l'ẹhu ono.

⁵ Ya a-chita nggu l'ẹma ono je awushi l'echi-egu. Odzu ngu a-kwa l'ophoto egu; to nwe onye a-bya iya apata. Ya e-me ngu t'ị buru nri anu-egu-egbudu; mẹ k'unwenu. ⁶ Teke ono; iphe bu ndu bu lẹ Ijiputu amaru l'ọo yẹbedua bu Ojejoje.

“ Ị shi buru ndu Izurelu oshi okpete. ⁷ Ọ buje: ẹphe -ku-de ngu ẹka; nggu aburu tsugongu; ẹphe adaa tukwashia ukuvu ẹphe. Teke ẹphe dakoberu ngu; nggu anyajihu; okpu-azu ẹphe abya anodu kegarangu. ⁸ Ọo ya bu; owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Ọ suru: Mu e-gude ogu-mbeke bya ngu l'ẹhu; gbushia unwoke ngu mẹ elu ngu. ⁹ Alị Ijiputu bẹ ẹgbara a-kfu. Ẹphe amakwanuru l'ọ bua yẹbedua bu Ojejoje. Ishi iya aburu l'ị suru lẹ Ẹnyimu Náyilu bẹ bu nggu nwe iya; l'ọ bu nggu meberu iya.

¹⁰ “ Ọo ya bu; l'ọ buwaru kẹ yele nggu ngu. Ya e-me alị Ijiputu t'ọ buru alị, ẹgbara kfuru tsube lẹ Migidolu jeye lẹ Asuwanu; mbu je akpapkọ l'oke unu lẹ ndu Kushi. ¹¹ To nwedu okpa madzu m'okwanu k'anu, a-tu l'ẹke ono; ophu o nwedu onye bya abya ebun l'ẹke ono gbururu jeye ukporo afa ẹbo eswe. ¹² Ya e-me alị Ijiputu t'ọ daburu ochobo; ẹge alị ndu ọdo dabutsuaru. Iphe bu mkpukpu, nokota l'ime iya a-dabukotaru ochobo ukporo afa ẹbo; dukota ẹge mkpukpu ndu ọdo, a luru alulu du. Ya a-chikashi ndu Ijiputu; keeru iphe bu mbakeshi;

chikashia ephe t'ephe jiko iphe bu mkpukpu nonu dzuru.

13 “ ‘Obenu le Okaribe-Kakota-Nu kfukwaruphu ege-a: A -nolephu ukporo afa ebo be mu e-dufutakota ndu Ijiputu ono l'iphe bu mkpukpu, a chikashikotaru ephe laa. 14 Mu e-dulatakota ephe azu; duru ephe laa ali Paturosu, bu ali ochechoroche ephe. Eke ono be ephe a-nodu buru o-la-ali mkpukpu. 15 O -buru mkpukpu, enya iya kagekpo o-la-ali; ophu o nweddu mkpukpu, o bya bya aka nshinu odo l'iphe bu mbakeshi nonu. Mu e-me iya t'o ruhu aruhu; mbu k'ophu bu l'e to nwehedu mbakeshi, o-du-ghe ike chia odo. 16 Ijiputu ta byahedu bya aburu mkpukpu, ndu Izurelu dakoberu odo. Iphe o-nyatajeru ephe bu emeswe, ephe mesweru ngu l'agbakfube, ephe gbakfuberu ephe t'ephe gbaaru ephe mkpu. Oo ya bu; ephe amakwanuru l'o bua mbedua be bu Okaribe-Kakota-Nu.’ ”

Eze ndu Babylonu emekputa Ijiputu

17 To du iya bu; yo be l'afa k'ukporo l'esaa le mboku onwa mbu furu; Ojeje abya ekfuru yeru mu; su mu: 18 “Nwa ndiphe; Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu be chiru ndu soja je alushi ndu Taya ogu k'ehuka; mee; iphe bu ndu Babylonu evua iphe; ishi akwochihukota ephe akwochihu; ukuvu, ephe evujekwaphu iphe adashikota ephe akiyi. Nebukadineza yele ndu soja iya ono alu-gee ogu ono; ophu o dudu uru, ephe ritaru l'ogu ono, ephe lushiru ndu

Táya ono. ¹⁹ Oo ya bu; owaa iphe mube Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Mu e-nwuru ali Ijiputu nu Nebukadineza, bu eze ndu Babylonu. Nebukadineza be e-gwokota eku ndu Ijiputu tutua atutu. Oo-chiko ali ono gvua kfurukfuru; lua ya alufu; gwoo iphe ephe tutua atutu. Iphe ono, o gworu ono a-buru nggo, ee-bu ndu soja iya ono, luru ogo ono. ²⁰ Mu wowaru ali Ijiputu nu t'o buru nggo, mu e-bu iya l'ege o duru ike yele soja iya eje aluru mube Ojejoje ogo. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²¹ “Mboku ono be mu e-me t'ike bya anodu ndu Izurelu; mu abya emeekwaphu nggube Ezekelu t'i kpuhaa onu; wataru ephe okfuru okfu; k'ophu ephe a-makwanuru l'o bua mbedua be bu Ojejoje.”

30

Aayo oshi Ijiputu

¹ Ya ndono; Ojejoje abya ekfuru mu su mu:
² “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfua; su: ‘Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Chia mkpu; su:

“ Njo jekwa ezi.

O kwa oke uboku!

³ Mboku ono nokwa ntse.

Uboku ke Ojejoje; b'o bu.

Mboku ono;

be a-gbahu tsabalangu.

Mboku ono be iphe

bu mbakeshi e-je ntakfuru.

⁴ Aa-byaru ndu Ijiputu ogo.

Iphe-ehuka adakfuta ndu Kúshi.
 Ndu Íjiputu bẹ ee-gbu nshinu;
 lya iphe iya l'oluta;
 yọ bya adaa bọru ochobo.

⁵ Ndu Kúshi; ndu Putu;
 ndu Lidíya; ndu Arabu
 l'ẹphe ha; ndu Líbiya;
 jeyekpo lẹ ndu bu l'alí
 ogba-ndzụ;

bẹ aa-tuko ẹphe lẹ ndu Íjiputu gbukota.

⁶ “ ‘Ọwaa iphe Ojejoje ekfu. Ọ sọru: L'iphe bụ ndu ẹphe lẹ Íjiputu gbaru ikumu a-dashi; ike ono, ẹphe gude eku onwẹphe ono agvu. Ee-shi lẹ Migidọlu gbua ẹphe lẹ mma jeye lẹ Asụwanu. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.

⁷ Ẹgbara, a-kfụ l'alí Íjiputu a-ka ophu kfuru l'alí odo. Edukfu iya l'o ha adakposhi ẹge edukfu ndu odo dakposhihuru. ⁸ Ọo ya bụ ẹge ẹphe amakwanuru lẹ mu bụa Ojejoje; mbụ teke mu e-nwuru ọku ye lẹ Íjiputu. Ndu agbajeru ẹphe mkpu bẹ eegwepyashi egwepyashi.

⁹ “ ‘Mbọku ono bẹ ya a-chiru ndu ozi ye l'ugbo-mini t'ẹphe je Kúshi je eyee ndu Kúshi egvu; l'ẹke ẹphe tuzoru onwẹphe ẹhu. Ndu Kúshi e-je ntakfuru teke ndakfu ono dakfutaleruphu Íjiputu. Ntakfuru ono byafutaje.

¹⁰ “ ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sọru: Igweligwe ndu Íjiputu bẹ mu e-me t'ẹphe shi ẹka Nebukadineza, bụ eze ndu Bábyilonu kpolashihukota. ¹¹ Yẹbedua yẹle ndu soja iya, bụ ndu kage ẹjo ọkpoma l'iphe bụ mbakeshi nonu

bẹ ee-dubata t'ẹphe lụnwua alị ono. Ẹphe a-mị ogu-mbeke ẹphe gude bya ndu Íjiputu l'ẹhu; gbua ndu alị ono pyaapyaa. ¹² Mu e-me tẹ Ẹnyimu Náyìlù tashìhukota; mu abya eworu alị ono ree ndu eme iphe dọ ẹji. Ọ bụ ẹka ndu ọhodo bẹ mu e-shi mee t'ẹgbara kfula l'alị ono. Iphemiphe ọbule, nọkota l'ime iya a-bukotaru iyi. Mube Ojejoje bẹ kfukwaru nụ.

¹³ “ ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sụru: Lẹ ya e-mebyishikota iphe, bụ nte; mee t'iphe, bụ iphe aagwa agwagwa chihu lẹ Mémufisu; ọphu o nwedu onye, aphiokwadu nụ k'ọ bụ ishi lẹ Íjiputu. Ya e-me t'egvu bya ndu Íjiputu l'ẹhu. ¹⁴ Ya e-me tẹ Paturọsu daburu ochobo. Mu e-nwuru ọku ye lẹ Zowanu; nua mkpukpu Tebesu chikikfuu. ¹⁵ Ya e-kpukposhi mkpukpu Sinu, bụ agbarike ndu Íjiputu oke ẹhu-eghughu iya; gbushia ndu soja, e doberu lẹ Tebesu. ¹⁶ Mu e-nwuru ọku ye lẹ Íjiputu. Ndu Sinu bẹ e-je oke iphe-ẹhuka. Mkpukpu Tebesu bẹ ee-chikposhi. Mkpukpu Mémufisu bụ iphe-ẹhuka bẹ iphe ẹphe a-nọdu ejephelephu. ¹⁷ Unwokorọbya ndu Ọnu; mẹ kẹ ndu Pi-Besetu a-lakọta l'ọgu ono. Ndu mkpukpu ono ndu ọphu phoduru nụ bẹ aa-kpukota lẹ ndzu. ¹⁸ Mbọku ono a-buru ndu Tapénesu ẹkpuru-ochi; mbụ mbọku, mu e-me tẹ ike gvụ Íjiputu. Ọ bụ ẹke ono bẹ mu e-me t'agburu-ẹhu ono, ẹphe gude eku onwẹphe ono gvụ. Urukpu e-kpuchi iya. Iphe bụ unwanyi iya; bẹ a-lutakota aluta. ¹⁹ Mbụ lẹ mu e-me tẹ ndu Íjiputu jee ntakfuru. Ọo ya bụ

ẹge ẹphe amakwanuru ẹ mu bua Ojejoje.' "

Ike gvuru eze ndu Íjiputu

²⁰ Yo be l'afa k'iri ẹ nanu l'onwa mbu gbaru abali ẹsaa; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ²¹ "Nwa ndiphe; mu nyakwokwaru Fero, bu eze ndu Íjiputu oshi-ẹka. Ẹ tee kedua ya ẹya iphe k'agbagba; mbu ẹ to nwedu iphe aakpaje ye l'ẹke okpu jihuru t'ọ gbakwazi, a kpawaru iya ẹya k'ophu ọo-du ike su-deghe ogu-mbeke. ²² Ọo ya bu; ọwaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Ọ suru: Mu abyawa Fero, bu eze ndu Íjiputu l'ẹhu. Mu a-nyakwoshi iya oshi-ẹka labu; mbu mu a-nyakwofua ya ẹka ophu mu nyakwophoduru iya ẹge ogu-mbeke, o gude a-lufu iya l'ẹka daa. ²³ Mu e-rukashikota ndu Íjiputu t'ẹphe chiko iphe bu mbakeshi nonu dzuru; mbu mu a-chikashikota ẹphe t'ẹphe chiko iphe bu mkpukpu nonu dzuru. ²⁴ Mu e-me ẹka eze ndu Bábyilonu t'ọ shihukpo ike ohuma; mu abya eworu ogu-mbeke mu ye iya l'ẹka. Fero be mu a-nyakwoshi ẹka. Ọonodu l'ifu eze ndu Bábyilonu tsua ude l'ọ bu onye e tsugbuphodoru ndzu ubele. ²⁵ Mu e-me eze ndu Bábyilonu te ẹka shihu iya ike ohuma. Obenu l'ẹka ke Fero be mu e-me t'ọ kulashihu iya. Ọo ya bukwanu ẹge ẹphe a-maru l'ọo mu bu Ojejoje teke mu e-woru ogu-mbeke mu ye eze ndu Bábyilonu l'ẹka; yo phelahaaru iya ndu Íjiputu. ²⁶ Mu e-rukashi ndu Íjiputu t'ẹphe chiko iphe bu mbakeshi dzuru; mbu mu achikashia ẹphe t'ẹphe chiko iphe bu mkpukpu,

nõnu dzuru. Oo ya bukwanu ege ephe a-maru l'õ bu-a mu; bu Ojejoje.”

31

Íjiputu du l'õ bu oshi sida

¹ Yo be l'afa k'iri le nanu le mbõku, õnwa k'eto furu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu:

² “Nwa ndiphe; su Fero, bu eze ndu Íjiputu yele igwe oha iya ege-a:

“?Bu onye be aatu kporu eyeru unu l'õha nshinu?

³ Lewaru Asiriya, shi du l'õ bu oshi sida l'ugvu ugvu Lébanõnu. O shikwa nwetsuaru ekali, ama mma; jaa; kpuru yegelengu; sakputakota õswa, õ nõ. O vuru; ha l'eli; k'õphu bu l'õnungonu iya akpa l'urukpu.

⁴ Mini, nõ l'eke ono l'eme iya; yoo ja pulapula. Mini õgba, shitsua l'ime ali ime ali eme iya; yoo tse nmongo nmongo. Mini, shitsua l'õswara õgba ono atso-phekota ukfu iya mgburumburu shi eke ono tsokota õswa tsoru iphe bu oshi, nõkota iya nu.

⁵ Ya ndono; yo vua; ha eli kakota iphe bu

oshi, nọ l'oswa ono l'eli.
 O jakashi-kotaru ege ono;
 kele mini nokota l'eke ono ohuma ohuma.

6 Iphe bu nwenu,
 ephe ephephe byaru
 bya akpashikota ekfuna
 l'ekali iya.
 Iphe bu anegu egbudu
 byaru bya anodu
 le mkpuli iya azushi unwu.
 Iphe bu, eze mbakeshi,
 nonu be bya anodukota l'agu iya.

7 Iphe oshi ono ama;
 be du biribiri l'ege
 o jaru nodu gekfulangu;
 ke l'ogbaragba iya tseru
 ege ono jerua l'ime ali
 l'eke mini nọ ohuma ohuma.

8 Oshi sida, nọ le mgbabu
 Nchileke te nwedu
 ophu aturu iya nu;
 ophu oshi payinu
 atuduru ekali iya;
 to nwe oshi mmanu,
 aturu ekali iya;
 to nwe oshi, nọ le
 mgbabu Nchileke,
 aturu iya nu le mma.

9 O bu mbedua gedegede
 meru iya;
 yo ma ege ono;
 jaa ajaja ege ono.
 Yo buru iya be bu oshi,

ɛnya eje l'iphe bu oshi,
 nɔkota lɛ Ídɛnu;
 mbu mgbabu Nchileke.

¹⁰ “Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sɔru: Lɛ keshinu ophu o vufuru evufu je erua l'urukpu; bya egude kele ya ha l'eli l'eku onwiya ekuku ¹¹ be mu e-nwuru iya nu onye achi mbakeshi t'o mee ya iphe l'iphe du eji ono, oome ono; mbu le mu nwutawaru iya tufaa. ¹² Ndu ohodo; iphe bu mbakeshi, notsua nu, kakota ejo okpoma be gbutaru iya tu ngesweta iya. Ekali iya a-dashi l'ugvu ugvu; dashia le nsuda nsuda. Unwu ekali iya adashia; chiko mini ali ono tsoo. Ndiphe le mgboko gbaa mgburumgburu eshi l'idzu iya wufu; paru iya haa. ¹³ Iphe bu nwenu abya anyinwua l'oshi ono, daru nu ono. Iphe bu anegu-egbudu abya ado l'eke ekali-oshi ono wushiru. ¹⁴ Oo ya bu; le to nwedu oshi odo, no l'iku mini, e-tseghe onmongono; k'otsekfuru l'urukpu. Mbu le to nwedu oshi, gude mini evu, a-haghe eli l'o bu iya; ke l'e mewaru iya t'o buru anwuhu be oo-nwuhu; laa l'ali ege madu alaje le nsu.”

1 ¹⁵ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O sɔru: “Le mboku, oshi ono nwushihuru; be ya e-me t'ebo mini raa ekwa iya. Ya e-me t'enyimu tso-buhu atsotso; nggele atashihu. Ya e-gude ke l'oshi ono nwuhuru; mee t'ochi gbakota l'iphe bu ugvu Lebanonu; mee t'iphe bu oshi, no l'oswa laa ekwo. ¹⁶ Ya meru t'iphe bu mbakeshi nmahu jijiji teke ya nwutsuru iya; t'o lakfu ndu ophu nohawa l'ili. Adada iya ono; be meru tobu

jizita oshi mgbabu Ídenu; oshi, ndu ophu shi kakota mma l'ugvu ugvu Lébanonu; yeru oshi ndu ophu shi ndu l'ẹke mini dzuru iya ẹhu. ¹⁷ Iphe bu mbakeshi, shi nduje l'agu iya, bu ndu shi eyetajeru iya ẹka be kpolahukotawaru l'alimaa; tsoru ndu ophu e gudehawa ogu-mbeke gbushia.

¹⁸ “?Bu oshi ole le Ídenu be aa-turu yeru ngu le mma ye le odu-biribiri? Obenu le nggubedua; nggu l'oshi Ídenu be ee-nwukwaruphu yee l'alì; nggu le ndu akpapyi; me ndu e gude ogu-mbeke gbushia atuko wushiru.

“O bu ege ono be o-tsakfu Fero ye le igwe oha iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

32

Aararu Fero ẹkwa anwuhu

¹ Yo be l'afa k'iri l'ebo le mboku, onwa iri l'ebo furu; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ² “Nwa ndiphe; kuru Fero, bu eze ndu Ijiputu nsho; su iya: Irije l'i bu agu l'iphe bu mbakeshi. Obenu l'o gbe buru ejo oke-agiyi, bu l'eze enyimu b'i du l'o bu iya; l'adaji le nggele ngu; gude okpa sworua mini obu. ³ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: Le ya a-chita iphe, bu mbakeshi; gude ugbu iya nmata ngu. Ephe a-kputa ngu l'ugbu ono kpufuta. ⁴ Ya atutu ngu l'alì; mbu nwua ngu daphungu l'egu, daburu phorungu. Ya emee t'unwenu bya awukodzua ngu l'ehu. Ya emekwaaphu t'unwu anu-egu-egbudu, no le mgboko vua ngu kpatakpata. ⁵ Ya atutu anu ngu nanu nanu l'ugvu; mbu mee

odzu ngu; t'ò chiko iphe bu nsudata ugvu naru. ⁶ Ya e-me tẹ mee, shi ngu l'ẹhu tsoo atsotso l'alì ono; mbu tsoo jeye l'iphe, bu ugvu. Eke, mini eshije atsoshi abukotaru mee. ⁷ Teke mu e-nwufu ngu be mu e-kpuchi eligwe; mee mkpo-kpodo, nokota iya nu t'ephe gbakota ochi. Ya e-gude urukpu kpuchia enyanwu; ophu onwa abyadu bya echi. ⁸ Iphe bu iphe echije echichi, no l'igwe; be ya e-me t'ò gbakotaru ngu ochi. Ya emee t'alì ngu gbakota ochi. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

⁹ “Ndu, du l'igwe be meji a-tofutsua teke ya e-me t'iphe bu mbakeshi, e ti mahadua maru le ya mewaru ngu t'i buru kpurupyata. ¹⁰ Ya e-mee t'iphe a-muru ngu nu tee igweligwe mba ukfu. Ndu eze, achitsua ephe; be ẹhu a-nodu anma anmanma teke ya a-pali ogu-mbeke ya l'ẹke unu no. Mboku, ii-da be ẹhu a-nmakota onyemonye obule ruuruu.

¹¹ “Kele Okaribe-Kakota-Nu be suru agha: ogu-mbeke eze ndu Babylonu be a-bya ngu l'ẹhu. ¹² Ya e-shi le mbakeshi ndu ophu ka nu l'ejo okpoma chita ndu soja t'ephe gude ogu-mbeke bya afuaru ngu. Iphe ndu Ijiputu gude eku onwephe be ephe e-fu l'alì. Ndu Ijiputu l'ephe ha aburu kpurupyata. ¹³ Ya e-gbushikota iphe bu eswi ngu l'ẹke ephe anguje mini. E to nwedu le madzu eye okpa le mini ono odo; ophu okpa eswi ta asworuhedu iya odo. ¹⁴ O bu teke ono be ya e-me tẹ mini unu doo risangu; mekwaa phu nggele unu t'ò wata otso gborogboro l'ò bu manu olivu. Ono

iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ¹⁵ Teke ya e-me Ijiputu t'egbara kfu ya; mee ali ono t'e b'o du iphe a-no iya nu; mbu teke ya e-gbushi iphe bu ndu bu l'eke ono; be ephe a-ma l'oo yebedua bu Ojejoje. ¹⁶ Owaa egvu-aphu, aa-nodu aguru iya; mbu egvu, unwanyi iphe bu mbakeshi a-nodu aguru Ijiputu me oha Ijiputu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

¹⁷ Ya ndono; yo be l'afa k'iri l'ebo le mboku onwa k'iri l'ebo ono gbaru abali iri l'ise; Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ¹⁸ "Nwa ndiphe; raa ekwa oha Ijiputu; mee; ephe me le ndu mbakeshi, ede ude t'ephe lashia l'ime ali; mbu t'ephe lakfu ndu ophu kpolashihuwaru le nsu.

¹⁹ Su ephe:

"?Unu tubesu l'unu
 ka ndu odo mma?
 Unu kpolahu;
 je awushiru l'eke
 ndu akpapyi wushiru.

²⁰ "Ephe e-kpolahu ege ndu ophu e gbushiwaru l'ogu-mbeke kpolahuru. A miakwaru ogu-mbeke; t'a kpufuta iya yele igwe oha iya. ²¹ Iphe bu akatikoro, e gbushihawaru, bu ndu nokota l'ali-maa a-su Ijiputu yele ndu agbajeru iya mkpu: Ephe kpolatawaru bya awushiru l'eke ndu akpapyi wushiru; ephe le ndu laru l'ogu-mbeke be zekota l'ekalanu.

²² "Asiriya nokwaphu l'eke ono yele igwe oha iya kpamukpamu. Ili ndibe iya be kpo-pheru iya phu mgburumburu; mbu ndibe iya, e gude ogu-mbeke gbushia. ²³ Ndu soja iya b'e gbukotawaru

l'ogu. Epe l'ephe ha be nokotawa l'ili. Ndu ono bu ndu shi emejeru egvu ye ndu ophu no ndzu l'ehu.

24 “Élamu be nokwaphu l'eke ono ye l'igweligwe ndu nkiya, do-pheru ili iya mgburumgburu. Epe l'ephe ha bu ndu e gude ogu-mbeke gbushia. Ipe bu ege epe ha shi eye ndu no ndzu egvu, bu ndu akpapyi; yo buru epe o la l'ime ali. O bu ege iphere jiru ndu laru l'ili ifu bu ege o jiru epe. A wushiwaru epe ege a wushiru ndu kpolahuru le nsu. 25 E meru oshi-azee doberu Élamu l'eke ndu e gbushiru egbushi wushiru. Ili ke igweligwe ndu nkiya akpo-pee ya mgburumgburu. Epe l'ephe ha bu ndu akpapyi, e gude ogu-mbeke gbushia. O bu oswi-okfu l'egvu epe shi gudekota madzu; obenu l'ephe gudewa iphere lakfube ndu ophu kpolashihuwaru le nsu.

26 “Mésheku; me Tubalu be nokota l'eke ono; epe l'igwe oha epe, do-pheru ili epe mgburumgburu. Epe l'ephe ha bukota ndu akpapyi, e gbukotaru l'ogu-mbeke; ke l'ephe shi eye ndu ophu no ndzu egvu. 27 ?To bu du l'ali-maa be epe le ndu akpapyi ndu ophu bu ike-ka-l'ogu phu toko ala? Epe l'ephe ha toko lakota l'ali-maa; epe le ngwa-ogu epe. E swibetsua epe ogu-mbeke epe l'ishi. Ejo iphe epe meshiru atu-kotsuaru epe l'ishi; kele ndu ike-ka-l'ogu ono shi anoduje eye ndu ali ono egvu.

28 “Nggubedua kwaphu; nggube Fero; be aanyakwo; nggu le ndu akpapyi aburu iphe lanu;

mbu nggu le ndu e gude ogu-mbeke gbushia aburu iphe lanu.

²⁹ “Edomu be nokwaphu l’eke ono yele ndu eze iya; me le ndu ishi iya b’e to nwedu me ege ono ike ha epe nshinu ono be epe le ndu laru l’ogu-mbeke wushilerua l’ekalanu. Epe le ndu akpapyi zekota l’ekalanu; epe le ndu kpolashihuwaru le nsu be nokotawa nu.

³⁰ “Ndu ishi ndu uzo isheli l’epe ha; me iphe bu ndu Sayidonu kpmukpamu be nokota l’eke ono. Epe vu iphere onwephe ege epe vu iya; tsoru ndu ophu e gbushihawaru; ke l’epe shi egudeje ike, epe nweru l’eye madzu egvu. Epe nwushihuwaru l’akpapyi; epe le ndu e gude ogu-mbeke gbushia atuko wushiru l’ekalanu. Epe vu iphere onwephe ege epe vu iya; tsoru ndu ophu ala le nsu.

³¹ “Fero yele igwe oha iya a-phu epe; Fero egude iya dua onwiya ike l’igwe oha iya, e gbushikotaru l’ogu-mbeke ono. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

³² “O bu oswi-okfu le ya meru Fero; yo meru egvu ye ndu no ndzu l’ehu; obenu le Fero yele ndu nk’iya be aa-wushi l’eke ndu akpapyi no; mbu ndu ono, e gude ogu-mbeke gbugbushia ono. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

33

Eeme Ezekelu onye nche
(Ezek 3:16-21)

¹ Ojejoje abya ekfuru yeru mu; su mu: ² “Nwa ndiphe; kfuru ndibe unu; su epe: ‘Teke ya abya

otso mkpukpu oḡu; ndu mkpukpu ono aguta onye lanu l'ephe t'o chejeru ephe nche; ³ onye ono aphua eke oḡu abyakfuta ndu mkpukpu ono; bya egbua upyoku t'o gude karu ndu ono; ⁴ onye -nuru upyoku ono kwefu ike; to nga nchi; oḡu ono abya egbua ya be onye ono e-vukwaru ochi k'onwiya. ⁵ Mbụ le keshinu o nukpooru upyoku ono; to nga nchi bu yebedua e-vu ochi k'onwiya. Kele ndege o -ngaru nchi; m'o ga adzokwa-a onwiya. ⁶ Obekwanu l'o -buru l'onye nche phuru eke oḡu abya; to gbu upyoku gude karu ndu ono; oḡu ono abya bya egbua onye lanu le ndu ono; onye ono be nwuru onwu iphe du eji, o meru. Obenu le ya e-gude onye nche ono t'o laa l'ochi onye ono, e gburu ono.

⁷ “Nwa ndiphe; mu meekwaru ngu onye nche ndu Izurelu. Oo ya bu; nggabekwa nchi l'iphe mu ekfu gude iya nmaru mu ephe okwa. ⁸ Mu -su ejo madzu: ‘L'o buakwa maa;’ te ya gude nmaaru iya okwa; be onye ono a-nwuhukwa ke ejo iphe o meru. Obenu l'o bu nggubedua be mu a-tu-kobe ochi iya l'ishi. ⁹ Obekwanu l'o -buru l'i suru ejo madzu t'o haa ejo uzo iya; to kwe; be o-la l'okfu iphe du eji iya; eka ngu be lufuwaru iya nu.

¹⁰ “Nwa ndiphe; su ndu Izurelu ege-a: Iphe unu ekfuje ndo-o. Unu asuje: Iphe ayi mesweshikotaru; mbu iphe du eji, ayi mekotaru be nyi-tsutawaru ayi l'ali. Ike l'agvwa ayi agvugvu l'okfu iphe du eji ono, ayi mekotaru ono. Ndu; ?oo-dzukpo ayi? ¹¹ Kfuru ephe: Le yebe Okaribe-Kakota-Nu suru: ‘L'anwuhu

onye, bu ejo madzu ta atsodu iya ena. Iphe du-chia ya mma bu t'ejo madzu haa ejo uzo iya; k'ophu ndzu e-dzu iya. Unu ghaa umere! Unu ghaa umere; haa ejo uzo unu l'o ha! ?Bu ngunu meru iphe unu a-nwushihu; unube ndu Izurelu?'

¹² "Nggube nwa ndiphe; su ndibe unu: L'umere oma onye doberu eka ndoo meru ta adzokwa iya; m'o -buru l'o nonyaru melahaa iphe du eji; ophu ejo iphe ophu onye ejo madzu meru te emekwa iya t'o daa; m'o buru l'o gharu umere haa ejo iya ono. O -buru l'onye doberu eka ndoo nonyaaru melahaa iphe du eji b'e te gudekwa ke l'o shi buru onye doberu eka ndoo haa ya t'o nodu ndzu. ¹³ O -buru le mu suru onye doberu eka ndoo le ndzu e-dzu iya; yo gbe teke ono; umere oma iya ono abya atsuru iya l'enya; yo wata ome iphe du eji b'e to nwekwa umere oma ono, o shi mekota ono, e gbe anyatakwadu m'o bu nanu. Oo-lakwa l'iphe du eji ono, o meru ono. ¹⁴ Odo aburu le mu -su ejo madzu l'o buakwa maa; yo haa ome ejo iphe; melahaa umere oma; me iphe gbaru iya l'ememe; ¹⁵ o -buru l'o-muru-nwa, o nakoru ndu o jeru ugwo b'o nu-phukotaru ephe azu; bya ewolashikota iphe o zikoro l'iphura l'eke ndu nwe ephe; bya emalahaa iphe a suru t'e meje te ndzu dzua; bya aha ome iphe du eji be ndzu edzu iya; e to byadu bya anwuhu. ¹⁶ E to nwe du iphe du eji, o meru me nanu, a bya bya anyatakwaduru iya odo. Kele k'ophu o mewaru umere oma; me iphe gbaru l'ememe be ndzu e-dzu iya.

17 “Obenu le ndibe unu gbe asujelekwa le mube Nnajiufu te emejedu iphe nhamunha. Obenu l’o kwa ephebedua be te emejedu iphe nhamunha. 18 O -buru l’onye doberu eka ndoo haru odobe eka ndoo; bya awata ome ejo iphe be o-o-nwuhukwa k’ejo iphe ono. 19 Obenu; l’o -buru l’ejo madzu haru ome ejo iphe iya; bya emelaha umere oma; me iphe gbaru l’ememe; be eegudekwa k’onanu, o meru ono; ndzu edzua ya. 20 Owa-a! Unube ndu Izurelu; unu gbe asujele e le mube nnajiufu te emejedu iphe nhamunha. Obenu le mu e-kpe-e onyemonye obule ikpe iphe o meru.”

Ozi l’e chikposhiru Jerusalemu

21 Yo be l’afa k’iri l’ebo; k’opfu a kpuru ayi le ndzu; mbu l’onwa iri gbaru abali ise; be nwoke lanu, pyofuru le Jerusalemu bya asu mu: “Le Jerusalemu daakwaru.” 22 L’urenyashi unyaphua ya; temanu nwoke ono abya phu; be Ojejoje meru mu eka; kuhaa mu onu; mu ekfulahaa okfu; temanu be nwoke ono byakfutaderu mu l’utsu echile iya. Ya ndono; a kuhaa mu onu; mu ekfulahaa okfu; mu ta buhe onye e-te kfudu okfu.

Ejo iphe ndu Izurelu meshiru

23 To du iya bu; Ojejoje ekfuru mu su mu: 24 “Nwa ndiphe; ndu butsua l’okpu-ufu ono l’ali Izurelu be asuje: ‘Ebirihamu bu onye lanu b’o bu; yo dule-e ike nwekotaru ali ono. Ayibedua be gbe zaa igweligwe; ayi natafuje ali ono.’

25 “Oo ya bu; kfuru ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru agha: Keshinu ophu unu erikwadu anu yele mee ya; enya unu anodukwadu l'eke nte unu ono no; unu l'egbu ochi; ?unu arị l'alị ono e-rukwadua unu eka to. 26 Unu kporu obu ye l'ogu-mbeke unu; unu l'eme uru-alị; unu l'afarushi nyee ibe unu. ?Unu arị l'alị ono e-ru unu eka to?”

27 “Su ephe le Okaribe-Kakota-Nu suru l'ege-a, mu nokpoo be ndu ono kwabutsuaru l'okpu-ufu ono be bu ogu-mbeke be ee-gude gbugbushia ephe. Ndu ophu lufuru alufu be ee-nwuru nu anegu-egbudu t'ephe va ephe avvu. Ndu ophu notsua l'eke a kpuru; yo bu ru okpomgbinyiku; me ndu ophu notsua l'ogba be mgbonwu e-gbushi. 28 Ya e-me alị ono t'egbara kfu ya. Ike ono, o gude eku onwiya ono be a-gvu nu. Iphe bu ugvu, nokota le Izurelu a-daburu ochobo; k'opu bu l'e to nweddu onye eswekwadu iya nu. 29 O bu teke ono be ephe a-maru l'o bu iya bu Ojejoje; mbu teke ya metsuaru alị ono t'o daburu ochobo l'okfu uru-alị ono, ephe rukotaru ono.

30 “A bya le nggubedua; nwa ndiphe; ndibe unu ekfutsuakwa okfu ehu ngu l'iku uphomkpuma, notsua nu; me l'onu-ibo, notsua nu; ephe ekfushi; su: ‘Unu bya anu ozi, Ojejoje ziru-o!’ 31 Ndibe mu awukfutaje ngu ege ephe shi awukfutajehawa ngu; ephe abya ado ngu l'ifu; geberu ngu nchi. Obenu l'ephe te emejedu iya. O bu onu be ephe asuje l'ephe yeru mu obu; obenu l'eke obu ephe no bu l'ori uru, e-ta gbadu ephe. 32 Oswi-okfu; e to nwekwa iphe odo, ephe

gbe gùbe ngu òdo, ẹ ta bụdu l'ì bụ onye agùje egvu, atşò ntụmatu; nweru olu-egvu; bụru onye akpòmata ụbo akpòmata; kẹ l'ò bụlephu anunu bẹ ẹphe anuje ozi ngu ono; ẹphe te emejedu iya. ³³ Ọ bụ teke iphe-a meeberu ẹge ono, o mefutaje ono bẹ ẹphe a-maru teke ono l'ò nweru onye nkfuchiru Nchileke, ẹphe shi nweru.”

34

Onye eche aturu yẹle aturu iya

¹ Tò dù iya bụ; Ojejoje asụ mu: ² “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya ndu eche aturu lẹ Ízurelu. Gude nkfuchiru; sù ẹphe: Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu. Ọ sùru: ‘Nshọo unubẹ ndu eche aturu lẹ Ízurelu, bụlephu onwunu bẹ unu akwabẹjeru ẹnya. ?Tò gbadunua tẹ ndu eche aturu leta aturu ẹphe ẹnya tọo? ³ Unu anguje mini ẹra iya; yee uwe, e gude ẹji iya dzua; l'egbushi ndu ọphu tsuru ẹba. Obenu l'unu te eletajedu igwe aturu ono ẹnya. ⁴ Ndu ọphu ike gvuru bẹ unu te emedu tẹ ike dù. Unu te me t'ẹphe ka mma; mbụ ndu ọphu iphe eme; m'ò bụ kee ndu ọphu iphe mekaru ájì l'onga. Ndu ọphu kpaphuhuru nù; bẹ unu te jedu je edulata; unu te eje ọcho ndu ọphu tufahuru etufahu. Unu gude ẹjo obu; gude ẹka-ike chia ẹphe. ⁵ Ẹphe gbakashihuru; okfu l'ẹphe te nwedu onye nche. Ẹphe agbakashì ono; bya aghọo nri nù unwu-anụ-egu. ⁶ Aturu mu agbakashihu; ji iphe bụ ugvu; mẹ l'iphe bụ nwugvu; tsoru mgboko kpamu; tọ dù onye jeru ẹphe achọcho; m'ò bụ lee ẹnya ẹphe lẹ phuu.

7 “ ‘Oo ya bu; unube ndu eche aturu; unu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu! 8 Okaribe-Kakota-Nu suru l’ege-a, mu nokpoo be k’ophu aturu mu te nwedu onye echeje iya nu; anegu l’egbu epe; epe agho nri anegu-egbudu; mbu k’ophu e to dudu onye ejeje ole enya aturu mu; yo buru onwephe be epe letaru enya gbe ha aturu mu; 9 bu t’unube ndu eche aturu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu. 10 Mbu mube Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Le mu abyaakwa ndu ono, eche aturu ono l’ehu; gude epe le k’aturu mu ono. Mu a-nafu epe oche aturu ono; k’ophu ndu ono, eche iya ono ta aduhedu ike onu onwephe nri. Mu a-lofu epe aturu mu l’onu ege epe ta byahedu bya aburu nri epe odo.

11 “ ‘Mube Okaribe-Kakota-Nu suru agha: mbedua e-je achọ aturu mu nweka-mu cheje epe. 12 O bu ege onye eche aturu eletaje aturu, gbakashihuru agbakashihu teke o no swiru iya l’onwiya bu ege mu e-leta aturu mu enya. Mu a-dzotakota epe l’eke epe kpaphushikotaru nodu le mboku, eko eruru; me le mboku, gbaru tsubalangu. 13 Mu e-dufutakota epe l’iphe bu mbakeshi; mbu rutakota epe l’iphe bu mkpukpu nonu; duru epe dobe l’ali nk’epe. Mu achije epe je echeche l’ugvu, notsua le Izurelu; mu achijekwaruphu epe je l’iku ngele; me iphe bu eke eebu ebubu l’ali ono. 14 Mu a-chije epe je l’eke nri du mma no. O butsua l’eli ugvu Izurelu bu eke epe a-nodu akpaje nri. O bu l’eke ono; be epe a-doje

odu l'ẹke dū mma ẹphe akpajẹ nri. O bụ ẹke ono bẹ ẹphe a-ta nri l'ẹke nri ha nshinu l'ugvu, nọtsua lẹ Ízurelu. ¹⁵ Mụbe Okaribe-Kakọta-Nụ sụru agha: Mu e-che aturu mu; mee ẹphe t'ẹphe dọo odu. ¹⁶ Ndu ọphu phuhuru ephuhu; bẹ ya a-chọ-vu. Ndu ọphu kpaphuhuru akpaphuhu; bẹ ya e-dulata. Ndu ọphu e mekaru iphe; bẹ ya e-ke ájì l'ẹke e mekaru ẹphe iphe. Ndu ọphu ike gvuru; bẹ ya e-me t'ike dū. Obenu lẹ ndu ọphu ha okporokpo; mẹ ndu ọphu agburu-ẹhu nọ; bẹ ya e-me t'ẹphe bụru kpurupyata. Ya a-nọdu eche aturu ono l'uzo, vudo nhamunha.

¹⁷ " 'A bya lẹ nggubedua, bụ aturu mu; ọwaa iphe mụbe Okaribe-Kakọta-Nụ ekfuru unu: Mu e-kpe aturu yele ibe iya ikpe; mu abyakwaphu ekpe ebyila yele mkpi ikpe. ¹⁸ ?Tọ dudu unu mma; mbụ nri ono, unu ata l'ẹke nri nọ ono tọ? ?Unu e-gudefua ọkpa dzọpyashia nri unu ọphu phoduru nụ tọ? ?Too dzudu unu; mbụ mini ọma ono, unu angụ ono? ?Unu egudefua ọkpa swọo ndu ọphu tọ? ¹⁹ Aturu mu; ?oo-ri nri, i dzọpyashiru l'ọkpa; bya angụ mini, i gude ọkpa swọo aswọswo tọ?

²⁰ " 'Oo ya bụ; ọwaa iphe Okaribe-Kakọta-Nụ ekfu. O sụru: Lenu; mu e-kpe aturu ọphu ha ọkporokpo ikpe; kpee ọphu laru ẹhu ikpe. ²¹ Kẹ l'unu gude mgberemẹku unu mẹ ukuvu unu adu ẹphe akwakwa; bya egude mpo unu adukashi ndu ọphu ike ta nọdu; jeye unu achikashia ẹphe nanu nanu. ²² O bụ iya meru iphe mu a-dzofuta aturu mu tẹ b'a lụhe ẹphe ọdo. Mu e-kpe aturu yele aturu ibe iya ikpe. ²³ Teke ono bẹ mu e-ye onye lanu, echeje aturu, bụ iya bụ Dévidi, bụ

onye ejeru mu ozi. O bu iya a-nodu eche ephe. Mbụ o bu iya bu onye a-nodu echeje ephe; buru onye e-chejewaru ephe. ²⁴ Mbèdua, bu Ojejoje a-buru Nchileke ephe. Onye ozi mu, bu Dévidi a-buru onye ishi ephe. Mube Ojejoje kfuakwaru.

²⁵ “ ‘Mu l’ephe a-gba ndzu ehu-agu; mu achifukota ejo anegu-egbudu l’ali ono; k’opu ephe e-bu l’echi-egu; kua mgbenya l’oswa; l’ehu-gudangu. ²⁶ Mu e-me ephe me l’eke no-phekotaru ugvu mu mgburumburu t’ephe buru ugvu. Mu emeje te mini chia l’oge iya. Mini ono a-buru mini oma. ²⁷ Iphe bu oshi, no l’egu a-nodu ami akpuru. Ali be e-mehujekwaphu iphe e meberu iya. Ndu ono be mkpa ta akpadu nji ta aji ephe l’ali ephe. Ephe a-marua l’o bu mu bu Ojejoje teke mu agbakwo odogoro igwe ono, a turu ephe ono; nafuta ephe l’eka ndu ono, meru; ephe aburu ohu ephe ono. ²⁸ Iphe bu mbakeshi ta aluhedu ephe odo; ephe ta abuhe nri noduru unwu-anu-egu odo. Ephe e-buru l’ehu-gudangu; to nwe onye eyekwadu ephe egvu odo. ²⁹ Mu a-nu ephe ali, a maru l’oomehu iphe. Ephe ta byahedu bya aburu ndu egu a-nodu eme l’ali ono. Ephe ta abuhe ndu mbakeshi a-nodu aja ewena odo. ³⁰ Teke ono be ephe a-makwanuru le yebe Ojejoje, bu Nchileke ephe; be no swiru ephe; ephebe ndu Izurelu aburu ndibe iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ³¹ Unu bu aturu mu; mbu aturu, mu azu. Mbèdua aburu Nchileke unu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.’ ”

35

Àphù, aaphuru ndu Édomu

¹ Ya ndono; Ojejoje ekfuru mu sù mu: ² “Nwa ndiphe; ghachi ifu lẹ Ugvu Séyi; gude nkfuchiru koshi iya ẹya. ³ Sù iya: ‘Ọwaa iphe Ọkaribe-Kakọta-Nù ekfu. Ọ sùru:

“ ‘Ya abyaakwa ngu l'ẹhu;
 nggube Ugvu Séyi!
 Ya e-gude ẹka iya mee ngu iphe;
 mee t'ẹgbara kfuà ngu.

⁴ Iphe bụ mkpụkpu ngu;
 bẹ ya e-mekota t'ọ bụru ọkpu-ufu.
 Ya e-me ngu t'ị daburu ochobo.
 Ọo ya bụ ẹge ịi-makwanuru lẹ mu bụ
 Ojejoje.

⁵ “ ‘Keshinu ọphu ndu Ízurelu shi l'ede-nwede duta ngu ashị; nggu egude ogu-mbeke gbushia ẹphe teke ẹphe nọ l'iphe-ẹhuka; mbụ teke ẹphe nọ lẹ chikikikfuu. ⁶ Ọo ya bụ l'ẹge-a, mu nọkpoo bẹ mube Ọkaribe-Kakọta-Nù sùru agha: Mu e-me t'ọchi tso unu; bya achiru unu kwaseru. Keshinu ọphu ogbu ọchi ta dudu unu ẹji bẹ ọchi a-chiru unu kwaseru. ⁷ Mu e-me Ugvu Séyi t'ọ daburu ochobo bya ebuchia ndu anọduje abya iya nù mẹ ndu anọduje eshi iya alufu alufu. ⁸ Mu e-me t'iphe bụ ugvu ngu ji ejiji lẹ ndu e gbushiru egbushi. Ndu e gude ogu-mbeke gbushia bẹ adakashihu l'iphe bụ nwugvu ngu; mẹ l'iphe bụ nsuda; mękpo iphe bụ nggele ngu. ⁹ Ya e-me ngu t'ị daburu ochobo gburu jeye lẹ gbururu. Ẹ to nwedu onye byaru bya e-bu lẹ mkpụkpu ngu

odo. Teke ono nggu amakwanuru l'ò bu mu bu Ojejoje.

¹⁰ “ ‘Ò kwa kẹ l'iikfu sù lẹ mba labu-wa; mẹ lẹ mkpukpu labu-wa bẹ a-buru nke ngu; l'unu a-natakota ephe; obule mube Ojejoje shi nokwa l'ẹke ono; ¹¹ ọọ ya bẹ Okaribe-Kakota-Nu suru: Kamenu; ya e-me ngu ẹge gbaru nu; kẹ l'ephe eghu ngu eghughu l'anya; nggu ekoru ephe okopho; kẹ l'ephe du ngu ashì. Ya e-me t'ephe maru onye ya bu teke ya e-kpe ngu ikpe.

¹² Teke ono bẹ ii-ma lẹ yẹbe Ojejoje nukotaru-a iphe-aruhu ono, i kfukotaru l'ehu ugvu ugvu Ízurelu ono. Í suru: “L'e mewaru; t'ephe daburu ochobo; a nuwaru iya unu t'unu vukaa avuka.”

¹³ Í turu mu okfu l'ekfunukaru mu okfu; obule mu nukotakwaru iya-a.’

¹⁴ “Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Ọ suru: ‘Lẹ ya e-me ngu t'ì daburu ochobo t'iphe bu mgboko tee eswa iya. ¹⁵ Ọ bu ẹge i teru eswa teke alì Ízurelu, bu òkè-iphe iya shi daburu ochobo; bu ẹge ya e-me ngu t'ì daburu. Nggube Ugvu Séyi; mẹ iphe bu alì ndu Édomu bẹ ẹgbara a-kfu. Teke ono; ephe amaru l'ò bu iya bu Ojejoje.’ ”

36

Okfu, eekfu anu ugvu, notsua lẹ Ízurelu

¹ “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya ugvu ugvu Ízurelu. Sù ephe: ‘Unube ugvu Ízurelu; unu ngabẹ nchì; nua iphe Ojejoje ekfu!

² Okaribe-Kakota-Nu suru: Lẹ keshinu ophu

ndu ohogu suru: Le nta-a buwa ephe nwekota iphe bu ugvu ugvu ono, shi le ndiche ono; ³ te mu gude nkfuchiru; su ephe: Le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le keshinu ophu ephe gwaru unu ochi; mee t'ali unu daburu ochobo; iphe bu mbakeshi abya akwaa unu okwata; ndiphe egude unu kolahaa onu; gude unu l'anma ejo etu; ⁴ be unube ugvu ugvu Izurelu; unu nua iphe, Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru eze ugvu, notsua nu; me l'unwu ugvu; nggele nggele; nsuda, nsuda; iphe bu ochobo ono, dabukotaru ege ono; iphe bu mkpukpu, a kwara okwata ono; iphe bu mba ndu, no-pheru iya mgburumburu a-nodu emeru iya enwa.

⁵ “ ‘Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Le mu gudeekwa okpoma-oku kfuru maberu iphe bu mba ndu ophu phoduru nu phu; me l'iphe bu ndu Edomu; ke l'ephe gudewa ehuto-ena; me iwe-akirishi, no ephe l'obu mee ali mu; yo buru ali ephe; k'ophu ephe a-lu eke elu akpa nri, no iya no alulu.’ ⁶ Oo ya bu; te mu gude nkfuchiru; kfu okfu eh ali Izurelu. Te mu kfuru eze ugvu ugvu; unwu ugvu ugvu; nggele nggele; me nsuda nsuda, notsua l'ali Izurelu: ‘Le Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya gudewa okpoma-oku; me ehueghughu kfu okfu; ke l'iphe bu mbakeshi be kpukotawaru ngu ifu l'ali. ⁷ To du iya bu; yeba Okaribe-Kakota-Nu asu: Le ya ribwakwaru iya l'iphe bu mbakeshi ono, no-pheru unu mgburumburu ono be ya a-bya bya ekpua ifu l'ali. ⁸ Obenu l'oshi, nogbaa l'ugvu ugvu Izurelu e-ru eruru; mishiaru ndibe mu,

bụ ndu Ízurelu akpuru. E ta anohedu ophu baru ishi; unu alatashia l'ufu. ⁹ Ya arikwa oriri ehu unu oma. Ya elekwa unu enya-oma. Eemekochaa koo unu akoko; kua unu iphe. ¹⁰ Mu emekwaphu t'a du l'igwe buru unu; t'iphe bu ndu Ízurelu l'ephe ha chiko buru unu eburu. Iphe bu mkpukpu ono be ee-buchikota ebuchi; a bya akpu-kwazikota iphe bu eke dakposhihukotaru adakposhihu. ¹¹ Madzu; me elu, bu l'unu be ya e-me t'o ka l'igwe; ephe azua azuzu buru eruteru. Ya e-me te madzu buchia unu ege ono, e shi buhawa iya ono; bya emee t'iphe duru ngu le mma ege o shi duhawa. Teke ono; unu amaru l'o bu yebedua bu Ojejoje. ¹² Ya e-me te ndu Ízurelu, bu iya bu ndibe iya dzoo unu okpa. Ephe enweru unu; unu aburu okè-iphe ephe. Unu te emehedu t'ume nwa mee ephe odo.

¹³ “ ‘Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a. O kwa kele ndu madzu ekfu l'unu egbuje madzu l'eme mba unu ume nwa; ¹⁴ oo ya bu; dube nta be unu ta byahakwa bya egbushi madzu odo; ophu unu abyadu bya emekwadu mba unu ume nwa odo. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ¹⁵ Mu ta byahedu bya ekwe t'iphe bu mbakeshi meeru unu iphe-iphere odo; m'o bu kfuaru unu kwaphukwaphu odo; m'o bukwanu mee mba unu t'o daa. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.’ ”

¹⁶ Ya ndono; Ojejoje abyakwa bya asu mu odo:
¹⁷ “Nwa ndiphe; teke ndu Ízurelu shi buru l'ali nk'ephe; be ephe gudekwa umere ephe ye ege ephe meru farushia ya. Umere ephe shikwa

dụ mu ashị l'ọ bụ nwanyi, nsọ eme. ¹⁸ Tọ
 dụ iya bụ; mu egude ẹhu-eghughu mu bya
 ẹphe l'ẹhu; kẹ l'ẹphe gbushiwaru madzụ l'alì
 ono; bya egude nte, ẹphe agwaphe merushia
 ya. ¹⁹ Mu achikashia ẹphe l'iphe bụ mbakeshi;
 ẹphe achiko iphe bụ mkpukpu tsoo. Mu kperu
 ẹphe ikpe ẹge umere ẹphe; mẹ ẹge iphe ẹphe
 meru dụ. ²⁰ Iphe bụ ẹke ẹphe jeru lẹ mbakeshi
 ono bẹ ẹphe anọduje eye mu l'ọnu; shi ẹge ono
 emebyishi ẹpha nsọ mu ono; kẹ l'aanọduje asụ
 ẹphe: 'Ọ kwa ndibe Ojejoje dụ ẹge-a; ẹphe egbe
 gbeshi l'alì iya.' ²¹ Yọ bya erua mu l'ẹhu; mbụ
 ọnu ono, ndu Ízurelu eye mu ono; shi ẹge ono
 emebyishi ẹpha nsọ mu ono l'ifu mbakeshi ono,
 bụ ẹke ẹphe laru ono."

²² "Ọo ya bụ; sụ ndu Ízurelu lẹ Ọkaribe-
 Kakọta-Nụ sụru ẹge-a: Ẹ tọ bụkwa l'okfu ẹhu
 unubẹ ndu Ízurelu bẹ mu gude abya ome iphe-
 a; l'ọ kwa okfu ẹpha nsọ mu ono, unu mebyishi-
 waru emebyishi l'ifu mbakeshi ẹke unu lakotaru
 ono. ²³ Mu e-koshi ọdu nsọ k'eze ẹpha mu ono,
 bụ onanu, e mebyishiru l'iphe bụ mbakeshi ẹke
 unu laru ono; mbụ ẹpha ono, unu merushiwaru
 emerushi l'ẹnya ẹphe ono. Ọo ya bụ; mba ono
 amakwanuru teke ono lẹ mu bụ Ojejoje. Ono
 iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu; mbụ teke mu e-
 gude unu koshi ẹphe lẹ mu dụ nsọ; ²⁴ kele mu
 e-dufuta unu lẹ mba ono l'ọ ha. Mu e-dufutakota
 unu l'iphe bụ alì nonu; bya edulata unu l'alì
 nk'unu gẹdegede. ²⁵ Mu e-phe unu mini, dụ
 mma; unu adụ nsọ; mu enwefu unu iphe dụ ẹji
 unu l'ọ ha; bya enwefukwaphu nte, unu agwa l'ọ

ha. ²⁶ Mu a-nu unu obu ophungu; bya eye ume ophungu l'ime unu; mu ewofu unu okpoma, nmaru unu egbudegbu l'o bu mkpuma; bya anu unu okpoma belebele. ²⁷ Mu e-woru Ume mu ye unu l'ehu; bya emee unu t'unu melahaa iphe mu suru t'unu meje; unu abya ezia obu l'ali melahaa ekemu mu. ²⁸ Unu e-buru l'ali ono, mu nuru nna unu oche phe ono; unu aburu ndibe mu; mu aburu Nchileke unu. ²⁹ Mu a-dzo unu l'iphe bu iphe du eji unu. Mu e-pheru nri aka; mee ya t'o kuru; ophu mu ta byadu bya eme t'unu kpaa ejo-nri. ³⁰ Mu e-me t'oshi-omi ka amimi; bya emee t'iphe e meburu l'ali mehu emehu; t'iphe bu mbakeshi be mephehe unu iphe-iphere l'okfu egu. ³¹ Oo ya bu ege unu a-nyatakwanu ejo-uzo ono, unu etso ono; me akirishi ono, unu eme ono; unu abya adu onwunu ekpanashi l'iphe du eji ono, unu eme ono; me uru-ali ono, unu aru ono. ³² Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Iphe mu eme t'unu maru bu l'e to budu iswi ehununu; be mu gude eme iphe-a. Ophu t'iphere onwunu me ejo-umere unu du unu; unube ndu Izurelu!

³³ “Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Mboku, mu e-nwefu unu iphe du eji, unu mekotaru be mu e-me t'aalachia le mkpukpu unu odo; a bya akpu-kwazikota eke dakposhihukotaru adakposhihu. ³⁴ Ali ono, shi daburu ochobo ono be aa-wata oko iphe. E to buhedu ali iphoro l'enya ndu esweta esweta. ³⁵ Teke ono be ephe a-sulahaa: 'Ali-wa, shi daburu ochobo-wa gbe duwanu l'o bu mgbabu Idenu. Mkpukpu, shi dakposhihu adakposhihu; egbara akfuwa iya; e

mebyishiwa iya emebyishi b'e gbe kpu-phetawa nū; yọ buru ọkpo-mgbinyiku; e buchikotawa iya nū ebuchi.' ³⁶ Teke ono bẹ iphe bụ mba, phoduru nū, bupheru unu mgburumgburu a-maru lẹ mube Ojejoje gudewa ẹka mu kpukwa-zi iphe e shi nwutsushia enwutsushi; bya adzakwazi iphe e mebyishiru emebyishi. Ọ kwa mube Ojejoje bẹ kfulu. Mu e-me iya.

³⁷ “Okaribe-Kakota-Nu sūru: ‘Lẹ ya angabefua ugbo lanu; meeru ndu Ízurelu iphe, ephe arọ iya: Ya e-me t'ephe zua l'ọ bụ aturu; ³⁸ mbu l'ọ bụ aturu, e gude abya oḡba ẹja lẹ Jerusalemu l'oge eswe-iphe. Ọ bụ ẹge ono bẹ madzu e-ji mkpukpu ono, dakposhihuru adakposhihu ono. Ephe amakwanuru l'ọ bụ yebedua bụ Ojejoje.’ ”

37

Okpu okponku nọ ndzu odo

¹ Ike Ojejoje byaru mu l'ehu; Ume iya apata mu je egvube lẹ nsuda lanu obu. Nsuda ono bulephu okpu bẹ iphe jiru iya ejiji. ² Yo duta mu; tsophekota okpu ono mgburumgburu. Mu aphua okpu, zaru ntumatu lẹ nsuda ono. Okpu ono kpokotaru iyororo l'ephe ha. ³ Yọ bya aji mu: “Nwa ndiphe; okpu-wa, wushiru ẹge-a; ? ọo-nokwadua ndzu odo.”

Mu asu iya: “Nnajiufu; ọ kwa nggubedua, bụ Ojejoje bụ onye maru nū kpu.”

⁴ Ya ndono; yọ su mu: “Gude nkfuchiru kfulu nū okpu-wa. Su ephe: Unube okpu okponku; unu ngabe nchi; nua iphe Ojejoje ekfu! ⁵ Owaa

iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfuru unube okpu-wa: Ya e-me t'ume bahu unu l'ehu; t'unu bya anodu ndzu. ⁶ Ya e-ye unu akwara l'ehu; bya emee t'unu nweru anu. Ya abya ekwekwaphu unu akpo l'ehu; woru ume ye unu l'ehu; unu abya anodu ndzu; k'ophu unu a-makwanuru l'o bu yebedua bu Ojejoje obu.”

⁷ To du iya bu; mu abya egude nkfuchiru kfu ya ege ono, o suru te mu kfu ono. Mu akpukwadurua okfu ono l'onu; yo nweru iphe wataru ozu yogiriyogiri. Okpu ono abya edekfukota onwiya. ⁸ Mu abya ele enya; akwara; me anu anoduwa iya; akpo ekwewa iya nu. Obu l'e to tudu ume.

⁹ Yo su mu: “Te mu gude nkfuchiru kfu nu ume ono. Wo mu; nwa ndiphe; te mu kfu nu ume ono; su iya le Okaribe-Kakota-Nu suru: Te nggube ume shi l'ishi mgboko uzo eno bya epheshi ndu-wa, e gbushiru egbushi-wa; k'ophu epe a-nodu ndzu odo.”

¹⁰ Ya ndono; mu abya egude nkfuchiru kfu nu iya ege a suru te mu kfu. Ume abya abahu epe l'ehu; epe etetashia; gbesikota vudo evudo; gho igwe oha; zaa ntumatu.

¹¹ Yo su mu: “Nwa ndiphe; okpu-wa kwa ndu Izurelu l'epe ha. Epe suru: ‘L'okpu epe kpokotaakwaru nku; to nwehe iphe epe levuru enya iya odo. Le nk'epe gvakwaru.’ ¹² Yo su mu te mu gude nkfuchiru kfu nu epe. Te mu su epe: Le Okaribe-Kakota-Nu suru: Unube ndibe iya; ya e-kpuhakota ili unu; dufuta unu; dulala azu l'ali Izurelu. ¹³ Oo ya bu; unube ndibe

iya; unu amaru l'ò bụ iya bụ Ojejoje; teke ya kpushiru ili unu; dufuta unu. ¹⁴ Ya e-woru Ume iya ye unu l'èhu; unu abya anòdu ndzụ. Teke ono; ya abya eduta unu dobe l'alì unu gèdegede. Teke ono; unu amaru lẹ yèbe Ojejoje bẹ kfuwaru iya ekfukfu; bya emee ya ememe. Ọ bụ ẹge ono bẹ Ojejoje kfuru iya.”

Ízurelu; mę Júda; mba lanu; eze lanu

¹⁵ Ojejoje abya ekfuru nụ mu sụ mu: ¹⁶ “Nwa ndiphe: Wota oshi lanu dee ya iphe-a: ‘L'owaa bụ kẹ Júda yele ndu Ízurelu, bụ ndu yele iya tųgbaberu bụru nanu’. Nnggu abya ewotakwa-phu oshi ọdọ bya edekwaa ya phụ iphe ẹge-a: ‘Ọwaa oshi kẹ Ífuremu; mbụ oshi Jósefu; mę kẹ ndu Ízurelu bụ ndu yele iya tųgbaberu bụru nanu’. ¹⁷ Chigbabe ẹphe t'ẹphe bụru oshi lanu; k'ọphu ẹphe a-buru nanu l'ẹka ngu. ¹⁸ Teke ndibe unu jiru ngu: ‘?Tii kaduru ẹphe iphe iphe-a bukpo?’ ¹⁹ Nnggu asụ ẹphe lẹ Nnajiufu, bu Ojejoje sụru: Lẹ ya abya ewota oshi kẹ Jósefu, bụ onanu, Ífuremu gude ono; mękpo k'iphe bụ ikfu Ízurelu, bụ ndu tso iya nụ woru iya tųgbabe l'oshi kẹ Júda; mee ẹphe t'ẹphe bụru oshi lanu; nọdu mu l'ẹka.

²⁰ “Palia oshi ono, i detsuaru iphe ono t'ẹphe phụ iya; ²¹ nnggu asụ ẹphe lẹ Ọkaribe-Kakọta-Nụ sụru ẹge-a: Mu edufutakota ndu Ízurelu l'iphe bụ mbakeshi, ẹphe lakọtaru. Mu e-tso ẹkemeke ọbule kuko ẹphe; bya eduta ẹphe lashia azụ l'alì ẹphe gèdegede. ²² Mu e-me ẹphe t'ẹphe bụru mba lanu l'alì ono; l'ugvu ugvu Ízurelu. Teke

ono bu eze lanu a-nodu achikota epe; epe ta byahe bya abu mba labu odo; m'o bukwanu t'e kee epe t'epe buru ali-eze ebo odo. ²³ Epe ta abyahedu bya egude nte epe; me iphe a kpofo l'enwa, epe agwaphe; merushia onwephe odo; ophu epe abyahedu bya egude iphe du eji epe merushia onwephe odo; kele mu a-dzofuta epe l'iphe du eji ono, epe gude daa ono; mu abya asa epe; epe aburu ndibe mu; mu aburu Nchileke epe. ²⁴ O bu onye ejeru mu ozi, bu Dévidi be a-buru eze, achi epe. Epe e-nweru onye lanu, a-nodu eche epe l'o bu aturu. Epe a-nodu eme ekemu mu; bya elezita enya eme iphe mu suru t'e mee. ²⁵ Epe e-buru l'ali ono, ya nuru nwozi iya; mbu Jekopu, bu ali ono, nna unu oche phe shi buru ono. Epe l'unwu epe; me unwu nwa epe e-buru l'eke ono gbururu jeje le gbururu; buru Dévidi, bu nwozi mu a-buru onye ishi epe jeye le tutu yoyo. ²⁶ Mu l'epe a-gba ndzu ehu-agu. Oo-buru ogba-ndzu, a-no gbururu jeye le gbururu. Mu e-me t'epe buru; bya eme epe t'epe za azuzu. Mu abya edobe ulo nsu mu l'ime epe jeye le gbururu. ²⁷ Mu l'epe eburu. Mu a-buru Nchileke epe; epebedua abukwanuru ndibe mu. ²⁸ Teke o beru teke ono be iphe bu mbakeshi a-marua l'o bu mbedua, bu Ojejeje be emeje ndu Izurelu t'epe du nsu; mbu teke mu e-woru ulo nsu mu dobe l'ime epe t'o nodu iya gbururu jeye le gbururu."

Àphù, aaphuru Gogu

¹ Tò dù iya bù; Ojejoje abya ekfuru nù mu; sù mu: ² Nwa ndiphe; tẹ mu ghachiru Gogu ọphu nọ l'alì ndu Mágogu, bù onye ishi ndu Mésheku; mẹ ndu Tubalu ifu koshi iya ẹya. ³ Tẹ mu sù iya lẹ Okaribe-Kakota-Nù sùru: “Lẹ ya abyaakwa ngu l'ehu; nggube Gogu, bù onye ishi ndu Mésheku; mẹ ndu Tubalu. ⁴ Ya a-lọ-phe ngu a-lọ-phe. Ya a-dzube ngu ikokoro l'agba; lófuta ngu; lófuta iphe bù ndu ọhogu ngu; lófuta ìnya ngu l'ọ ha; jeye lẹ ndu agbaru ngu ìnya ọbu, bù ndu kwaru onwẹphe ngwa-ọgu ọhuma. Ikpoto ndu ọphu patsua iphe-mgbobuta, ha nshinu; mẹ ndu ọphu ha nwanshì; l'ephuphetsua ogu-mbeke ẹphe. ⁵ Ndu Peshiya; ndu Kúshi; mẹ ndu Putu l'ẹphe ha a-turu íkè yeru ẹphe. Ẹphe l'ẹphe ha; atuko patsuaru iphe-mgbobuta; mẹ okpu-igwe. ⁶ Ege ono bẹ ndu Goma e-ruta ndu ọgu ẹphe tsoru ngu phụ; mẹ ndu Togarama, shi l'ime ime ọzo isheli; mẹwaru iphe, bù mbakeshi. ⁷ Rukotakwa ẹhu; kwabekwa akwabe; nggu lẹ ndu ono, nọ-pheru ngu mgburumburu ono; buru ẹphe onye ishi-ọgu. ⁸ Aa-kpọ-odu ukfu; tẹmanu ya ekua ngu k'ọgu. L'uzo ifu bẹ iimekochaa lụa alì ono, shi l'ọgu lufuta ono; mbu alì ono, shi l'iphe bù mbakeshi kpakwata ndu bu iya nù l'ugvu Ízurelu, bù ẹke shi keshinu dabutaru ochobo. E dufutaru ẹphe l'iphe bù mbakeshi; nta-a bẹ ẹphe bukotawa l'ẹhu-agu l'ẹphe ha. ⁹ Nggu l'igweligwe ndu ọgu ngu; mẹ iphe bù mba ono, tsokota ngu nù ono bẹ e-zelihu l'ada tiitii l'ọ bù oke phẹrephere; unu e-jikota alì

ono l'ọ bu igwe eruru.

¹⁰ “Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Le mboku ono be oo-nweru oriri, a-gbatatsua ngu l'obu; nggu awata opya idzu iphe du eji. ¹¹ Ii-su: ‘Mu a-lu ali, e ta kpu-butatsudua mkpukpu, no iya nu akpu-buta alulu. Mu a-furu ndu ono, no l'ehu-agu; mbu ndu no tuzoru onwephe ehu, bu iphe bu ndu bukota le mkpukpu, e ta akpu-butadu akpu-buta; to nwe onu-uzo, e gude agu-chi iya; to nwe mgboro-igwe, e gude agbachi iya.

¹² Ya a-lu epe alulu; kwaa iphe epe l'okwata; mbu ndu ono, buchiru ochobo ono; ndu ono, e shi l'iphe bu mbakeshi duta; epe enweshia elu; me iphe-enweru odo; buru l'echi ali ono.’

¹³ Ndu Sheba; me ndu Dedanu yele ndu agba ikike ngho, shi Tashishi; me l'edukfu iya l'ọ ha a-ji ngu: ‘?I byawaru t'i gwoo tutua? ?I chiwa igwe-oha ngu t'i bya evua iphe i lutaru; mbu ti bya evua mkpola-ocha; me mkpola-ododo; mbu t'unu kuko elu; bya evua iphe lu alulu to?’

¹⁴ “Oo ya bu; nwa ndiphe; gude nkfuchiru kfuru nu Gogu. Su iya le Okaribe-Kakota-Nu suru: Mboku ono, ndibe iya e-buru l'ehu-agu ono; b'i manua ¹⁵ Ii-shi eke, teru enya l'isheli; ruta iphe bu mbakeshi bya. Ndu ono bu ndu agbakota inya. Epe zaru azaza; buru ndu soja, ike du. ¹⁶ Unu a-bya eji ali ono; sakputa ndibe iya, bu ndu Izurelu l'ọ bu iji. L'oge l'ifu ono; nggube Gogu; be ya e-gude ngu tso ndu ali iya ogo; k'ophu iphe bu mbakeshi a-maru iya teke ya shi l'ehu ngu koshi epe le ya du nso.”

¹⁷ Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: “? To

buduna nggu be mu shi le ndu ejeru mu ozi, bu ndu nkfuchiru Nchileke le Izurelu kfua okfu ngu l'oge ndiche? L'oge ono be ephe kfukwaru iya igweligwe afa su le mu e-mekochaa gude ngu bya afuaru ephe. ¹⁸ Teke Gogu bya afuaru ali Izurelu be oo-kpali mu ehu-eghughu; mbu iphe eghulahaa mu damudamu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ¹⁹ Ya e-gude ege o ruru iya l'ehu; me ege ooghutabe iya eghughu raa ya arara; k'ophu bu l'ali a-nma jijiji, du egvu le Izurelu mboku ono. ²⁰ Teke ono be iphe bu ema, no le mini; unwenu, ephe l'eli; anu-egu-egbudu; iphe bu anu, awu awuwu; mewaru iphe bu ndu no le mgboko-a be a-nmahukota jijiji l'ifu mu. Iphe bukota ugvu be aa-ghakota ishi-okfuru; iphe bu mkpokobe a-vokposhihu; iphe bu upho-mkpuma adakposhihu. ²¹ Teke ono be mu e-me t'e shi l'iphe bu ugvu mu, du iche l'iche gude ogu-mbeke bya afuaru Gogu." Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. "Nwoke nonu e-gude ogu-mbeke fuaru nwunne iya nwoke. ²² Mu e-gude mgbonwu; me ogbu-ochi kpee ya ikpe. Mu abya achia ukporo-mini nmaa yele igweligwe ndu ugu iya; me l'iphe bu mbakeshi, tso iya nu; bya achikwaphu aka-mini gbaragbara tua ephe l'ehu; bya ekpukposhi ephe oku nshi-egbe, enwu phuraphura. ²³ Yo buru ege ono be mu e-gude koshi ege mu hatabe nshinu; me ege mu du-tabe nsu. Mu e-me t'iphe bu mbakeshi maru onye mu bu. Teke ono ephe amakwanuru l'o bu mu bu Ojejeje."

39

Eemekputa ndu Gogu

¹ “Nwa ndiphe; gude nkfuchiru koshi iya Gogu: Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya buakwa onye ohogu nggube Gogu, bu eze ndu Mesheku; me ke ndu Tubalu. ² Ya a-lolata ngu azu; kpuru ngu kakara kakara tugbua. Ya e-shi l'uzo isheli ono, teru enya ono dufuta ngu t'i je etso ugvu ugvu Izurelu ogu. ³ Ya e-chifu ngu uta, i gude l'eka-ibyita; bya emee t'ophu, i gude l'eka-utara nahu ngu daa. ⁴ Ii-la l'ogbu l'ugvu ugvu Izurelu; nggu l'iphe bu ndu ogu ngu; me iphe bu mbakeshi ono, tso ngu nu ono. Ya a-ha unu t'unu buru nri unwenu, ephe l'eli; me nri anegu-egbudu. ⁵ Unu a-dashi l'eba l'egbudu. Ya kfuakwaru iya. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ⁶ Ya e-ye oku le Magogu; ye oku le ndu onanu, bukota l'ehu-gudangu l'iku eze enyimu ono; k'ophu ephe a-ma l'o bu iya bu Ojejoje obu.

⁷ “Ya e-me te ndibe iya, bu ndu Izurelu maru epha nsọ iya. Ya te 'ekwehekwa t'e mebyishia epha nsọ iya odo. Iphe bu mbakeshi amakanuru l'oo yebedua, bu Ojejoje bu onye nsọ ono, no le Izurelu ono.”

⁸ “O ruakwaru! O mefutajekwa; o kwa ege ono be Okaribe-Kakota-Nu ekfu. Ke l'o bu iya bu mboku ono, ya kfuru okfu iya ono.

⁹ “Teke ono be iphe bu ndu Izurelu awu-lihu je evuko ngwa-ogu ephe, bu iphe-mgbobuta ogu ophu ha nshinu; me ophu ha nwanshi; me uta yele akfu; me mgboro-ogu; me l'ara ephe gude

eshi iphe. Epe e-gude iya shia iphe afa esaa mgburumburu. ¹⁰ Epe ta byahedu bya ejeje okpata nku l'egbudu; m'o bu je iya ebuta l'oswa; kele ngwa-ogu ono a-buru nku, epe e-gudeje eshi iphe. Ndu ono, gworu iphe epe tutua ono be epe e-gwokwaphu nk'ephe tutua; bya evua iphe ndu vuru iphe epe. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹¹ " 'Le mboku ono be mu e-koshi Gogu eke ee-li iya le "Nsuda Ndu Ije," no l'uzo enyanwu-ahata eze enyimu ono. Oo-no-chi uzo ndu ije ono; ke l'o bu eke ono be ee-li Gogu yele igwe oha iya. Ee-kulaha eke ono "Nsuda Igwe-oha Gogu."

¹² " 'Ndu Izurelu e-li epe onwa esaa gba mgburumburu shi ege ono mekwaa ali ono. ¹³ O bu iphe bu ndu bukota l'ali ono e-li epe; mboku ono, mu e-koshi le mu du biribiri ono be e ta byadu bya azaha azaha. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁴ " 'Onwa esaa onno -swelephu be epe awata oguta madzu aguta, bu ndu e-toru ali ono l'emecha iya emecha. O nweru ndu ophu oru nk'ephe a-bu t'ephe achiko odzu ndu ophu dabutsuaru l'ali l'elishi. ¹⁵ Teke epe a-nodu etsophe ali ono; onye -phujeru okpu madzu t'o mee iphe-ohubama l'iku okpu obu jeye teke ndu elije odzu e-wota iya je elia le Nsuda Igwe-oha Gogu. ¹⁶ Mkpukpu, eeku Hamona nokwaphu l'eke ono. Yo buru ege ono be epe eshi mekwaa ali ono.'

¹⁷ "Nwa ndiphe; Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: Kfuru nu unwenu, du iche iche; me iphe bu

anegu-egbudu; su ephe: T'ephe shi l'eke ephe no dzukobe bya eria eja, ya abyaruru ephe agbaru l'ugvu ugvu Izurelu. Eke ono be unu a-nodu; taa anu; ngua mee. ¹⁸ Unu a-ta anu ndu eze madzu; ngua mee ndu ishi le mgboko-a. O bu ephe bu ebyila; me aturu; me egbu; me l'oke-eswi, gbatsuaru eba, shi l'ali Bashaanu, mu gude agba eja. ¹⁹ Eja-wa, mu abya te mu gbaa-wa be unu a-ta eba-iphe jeye yo nyi unu; bya angua mee jeye yo tsua unu atsutsu. ²⁰ O bu l'okpokoro mu; be unu a-nodu taa anu inya; me anu ndu agba iya nu; me anu ndu eze madzu; me ndu soja, du iche l'iche. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

²¹ “Mu e-me t'iphe bu mbakeshi phu odu-biribiri mu. Iphe bu mbakeshi a-phu aphu, mu nuru ephe; me ege mu gude mee ephe iphe.

²² Dube mboku ono tugbua be ndu Izurelu amaru l'o bu mu bu Ojejoje, bu Nchileke ephe.

²³ Iphe bu mbakeshi a-maru le ndu Izurelu b'a kpuru l'ogu l'okfu iphe du eji, ephe meru; mbu ke l'ephe te kwedu te mu gude ire ephe eka. To du iya meru iphe mu wofuru ifu l'eke ephe no nwuru ephe nu ndu ohogu ephe; ephe egude ogu-mbeke gbua ephe pyaapya. ²⁴ Mu gwaru ephe ugwo emerushi, ephe merushiru onwephe; me l'iphe ephe mekotaru l'o ha; wofu ifu mu l'eke ephe no.

²⁵ “Okaribe-Kakota-Nu suru: Le ya e-je edulata Jekopu l'eke ono, a kpuru iya le ndzu laa ono. Ya abya aphuaru ndu Izurelu l'ephe ha imiko; bya woru enya ye l'epha iya ono, du nsu

ono. ²⁶ Teke ono, ephe bu l'ehu-gudangu l'ali ephe; to nwe onye eye ephe egvu ono; be ephe a-zahakota iphere ono, meru ephe ono; me ire ephe ono, ya te gudedu aka ono. ²⁷ Teke mu tsotsuaru iphe bu mbakeshi dulata ephe; bya eje l'iphe bu ali, du iche l'iche ke ndu ohogu ephe je edulata ephe; be mu e-shi l'ephe koshi mbakeshi, du igweligwe le mu du nsu. ²⁸ Oo ya bu; ephe amakwanuru l'o bu mbedua bu Ojejoje, bu Nchileke ephe; ke l'o bu oswi-okfu l'o bu mbedua be meru t'a kpua ephe l'ogu laa mbakeshi; obenu le mu e-dulata-a ephe azu l'ali ephe gedegede; to nwedu m'o bu onye lanu, mu a-ha l'eke ono. ²⁹ Mu ta byahe bya ewofa ifu mu l'eke ephe no odo; kele mu e-yeshi Ume mu l'ehu ndu Izurelu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu."

40

Aphu k'eze-ulo ophungu

¹ Yo be l'afa, kwe ukporo afa l'afa ise k'ophu a kpuru ayi l'ogu; le mkpota-ishi afa ono; l'abali iri l'ime onwa ono; mbu afa, kwe afa iri l'eno k'ophu a lutaru mkpukpu ono l'ogu; le mboku ono gedegede be ike Ojejoje byaru mu l'ehu; dzu-lia mu l'onwiya jeshia l'eke ono. ² Mu apuha aphu, Nchileke meru; mu apuha; yo bya adzu-lia mu jeshia ali Izurelu; je egvube mu l'eli ugvu, ha l'eli nshinu. Ugvu ono be ulo nokota l'uzo ohuda iya; eke ono adulephu l'o bu mkpukpu. ³ Yo bya adzuta mu jeshia l'eke ono; mu apuha onye gbaru l'o bu ope; onye ono be

vudo l'onu-uzo ono; chiru eri owu ocha l'eka; gudekwaphu mgboro, eegudeje ato iphe l'eka.
⁴ Onye ono asu mu: "Nwa ndiphe; gude enya ngu lee; nggu egude nchi ngu nu iphe; nggu elezita enya ohuma l'iphemiphe obule-a, mu abya ngu ekoshi-wa; ke l'o bu iya meru iphe e du ngu bya aka. Kokotaru ndu Izurelu iphemiphe obule, iiphukota."

*Onu-oguzo uzo
 enyanwu-ahata*

⁵ Mu abya aphua upho-mkpuma, a kpu-phetaru eze-ulo Nchileke ono mgburumgburu. Ogologo mgboro ono, eegudeje ato iphe ono, nwoke ono gude l'eka ono be du nkwo-eka lanu me nkwo mkpushi-eka eto ugbo ishingu. Yo bya ato iphe l'upho-mkpuma ono; igbi iya aburu ogologo mgboro ono. Yo bya ato iphe l'eli iya; eli iya yele mgboro ono ahakolephu eli.

⁶ Yo bya ejeshia l'onu-oguzo onanu, gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata ono. Yo bya enyikobe eke eeshije enyihu iya; bya ato iphe l'onu-oguzo ono; ogologo iya yele mgboro ono ahakolephu.

⁷ Ngwolahu eke ndu nche anoduje, a kputsuaru ye iya be ogologo iya ha l'o bu mgboro ono; usa iya ahakwaphu l'o bu ogologo mgboro ono. Uzo, no le mgbaku ngwolahu, notsua aka labu be du nkwo-eka ise. Onuno, eeshije abahu le mkpura onokoro ophu gharu ifu l'uzo eze-ulo ono be ogologo iya ha l'o bu mgboro ono.

⁸ Yo to iphe le mkpura onokoro ono; yo du nkwo-eka esato. ⁹ Yo bya ato

iphe l'ogologo upho-mkpuma, e gudetsua kpụ-butatsua mkpura onokoro ono; yọ dọ nkwo-eka ẹbo. Mkpura onokoro ono; bẹ bụ ophu nọ-chiru ishi l'imee ọlo ono.

¹⁰ Onokoro-abata onanu, gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata ono nweru ngwọlahu ẹto, nọ iya l'eka labu. Ngwọlahu ẹto ono hakokota; upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono, nọtsua l'eka labu ono; ahakokwaphu. ¹¹ Yọ bya atọ iphe l'usa nggamgbo, nọ iya nọ; yọ dọ nkwo-eka iri l'eto; usa ogu-nggamgbo ono adu nkwo-eka iri. ¹² L'onu ngwọlahu ono l'ephe ha b'a kputsuaru upho-mkpuma, eli iya dọ nkwo-eka lanu nkwo-eka lanu. Ngwọlahu iya ono l'ephe ha bẹ iphe o dukota bu nkwo-eka ishingụ. ¹³ Yọ bya adube l'upho-mkpuma ngwọlahu, nọ lẹ nkulahu tọ iphe jeye l'upho-mkpuma ngwọlahu, nọ l'eka iya ophu; yọ dọ ukporo nkwo-eka lẹ nkwo-eka ise shita l'onu ibo ophu rua onu ibo ophu. ¹⁴ Yọ bya atọ iphe l'ime mkpura onokoru ono; yọ dọ ukporo nkwo-eka. L'ifu mkpura onokoru ono bẹ ogbodufu nọ. ¹⁵ Shita l'ifu onu-oguzo ono je akpo ifu lẹ mkpura onu-oguzo ophu, nọ l'ime bẹ dọ ukporo nkwo-eka ẹbo lẹ nkwo-eka iri. ¹⁶ Ngwọlahu ono; mẹ upho-mkpuma, kebushitsuaru ngwọlahu ngwọlahu ime ọlo ono bẹ nwekotaru windo, dọtsua gbiriri gbiriri. Yọ buru ẹge ono bọ nokota lẹ mkpu ọlo ono mgburumgburu. Windo ono l'ọ hakota bẹ ghakotaru ifu l'ime. Ifu upho-mkpuma ono, kebushitsuaru ngwọlahu ngwọlahu ọlo ono b'e seshitsuaru nkfu.

Echi ogbodufu

¹⁷ Yọ bya edufuta mu l'ọnu ogbodufu ono; mu aphutsua mkpura; me eke a wukotaru mkpuma mgburumgburu l'ogbodufu ono. Eke ono, a wuru mkpuma mgburumgburu ono b'a kporu ukporo mkpura le mkpura iri giriri. ¹⁸ Mgberemeke ọnu-uzo ono kparamkparamu b'a wukotaru mkpuma ono. Mgberemeke ọnu-uzo ono be ogologo yele uswe iya hakokotalephu. Eke onanu be ka agbazita. ¹⁹ Yọ bya atọ iphe dube l'a -bata-aghachi ọnu-oguzo ogbodufu; yọ du ukporo nkwo-eka ise l'eka iya k'uzo enyanwu-ahata; me eka iya k'uzo isheli.

Ọnu-oguzo uzo Isheli

²⁰ Yọ bya atọ ya ogologo; tọ uswe ọnu-oguzo k'uzo isheli, bu iya bu ophu shiru lufu echi ogbodufu ono. ²¹ Ngwọlahu adu iya eto l'eka iya owaa; du eto l'eka iya ophu; upho-mkpuma, kebushiru ngwọlahu ono; me mkpura ọnu-oguzo iya be hakota l'o bu ndu ophu no l'ọnu-oguzo ke mbu phu. Ogologo iya du ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri; usa iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise. ²² Windo, nokota iya nu; me mkpura onokoro iya; me nkfu, e gude memakota iya emema be hakokota nu l'o bu k'ọnu-oguzo ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata phu. Eke aadzobeje okpa enyihu iya du esaa; mkpura onokoro iya anodu l'a -bata-aghachi iya. ²³ O nweru ọnu-oguzo, eeshije abahu l'ime ogbodufu. Onokoro-abata ono gharu ifu l'ọnu-oguzo k'uzo isheli; ege ono, o dukwaphu l'uzo enyanwu-ahata ono. Odubeje l'ọnu-oguzo to ya iphe

rua l'onu-uzo ime ogbodufu; yo duje ukporo nkwo-eka ise.

Onu-oguzo uzo ohuda

²⁴ Ya ndono; yo bya eduru mu shia uzo ohuda; mu abya aphua onu-oguzo ophu gharu ifu l'uzo ohuda. Yo bya atoo iphe l'uphompkuma, kebushiru ngwolahu, no iya nu; me mkpura onokoro iya; ephe ahakota l'o bu ndu ophunanu. ²⁵ Onu-oguzo ono; yele mkpu iya iche iche be windo nokota. Windo ono dukota ege windo ndu ophu du. Ogologo onu-oguzo ono du ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri. Usa iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise. ²⁶ Eke aadzobeje okpa enyihu iya du esaa; mkpura onokoro iya anodu l'a -bata-a-ghachi iya. O nwekwaruphu nkfu, e seshiru l'ifu uphompkuma ono, kebushiru ngwolahu, no iya nu l'eka labu. ²⁷ O nweru onu-oguzo, eeshije abahu l'ime ogbodufu, no l'uzo ohuda. Odubeje l'onu-uzo ime ogbodufu too ya iphe rua l'onu-oguzo uzo ohuda; yo duje ukporo nkwo-eka ise.

Ime ogbodufu

²⁸ To du iya bu; yo bya eduta mu shia onu-uzo ohuda, eeshije abahu l'ime ogbodufu; bahu l'ime iya. Yo bya atoo iphe l'onokoru ime ogbodufu ohuda ono; yo hakwaphu l'o bu ndu ophu. ²⁹ Ngwolahu, no iya nu; me uphompkuma, kebushiru ngwolahu ono; me mkpura onokoro iya be hakota l'o bu ndu ophu. Windo, nokota iya mgburumgburu; mekpole mkpura onokoro, no iya nu. Ogologo onokoro ime ogbodufu ono du ukporo nkwo-eka ebo le

nkwo-eka iri; usa iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise. ³⁰ Mkpura onokoro, nokota l'ime ogbodufu mgburumburu be ogologo iya du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise; usa iya du nkwo-eka ise. ³¹ Mkpura onokoro k'uzo ohuda gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e seshiru l'upho-mkpuma, e gudetsua kpu-butatsua mkpura onokoro ono. E mekwaruphu eke aadzobeje okpa uzo esato ye iya.

³² To du iya bu; yo bya eduta mu shia onu-uzo enyanwu-ahata, eeshije abahu l'ime ogbodufu; bahu l'ime iya. Yo bya atoo iphe l'onokoru ime ogbodufu enyanwu-ahata ono; yo hakwaphu lo bu ndu ophu. ³³ Ngwolahu, no iya nu; me upho-mkpuma, kebushiru ngwolahu ono; me mkpura onokoro iya be hakota lo bu ndu ophu. Windo, nokota iya mgburumburu; mekpole mkpura onokoro, no iya nu. Ogologo onokoro ime ogbodufu ono du ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri; usa iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise. ³⁴ Mkpura onokoro iya gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e seshiru l'upho-mkpuma, e gudetsua kpu-butatsua mkpura onokoro ono eka labu. E mekwaruphu eke aadzobeje okpa uzo esato ye iya.

³⁵ To du iya bu; yo bya eduta mu jeshia l'onokoru ophu no l'uzo isheli ime ogbodufu. Yo bya atoo iphe l'onokoru ono; yo hakwaphu lo bu ndu ophu. ³⁶ Ngwolahu, no iya nu; me upho-mkpuma, kebushiru ngwolahu ono; me mkpura onokoro iya be hakota lo bu ndu ophu. Windo, nokota iya mgburumburu. Ogologo

onokoro ime ogbodufu ono du ukporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri; usa iya adu ukporo nkwo-eka le nkwo-eka ise. ³⁷ Mkpura onokoro iya gharu ifu l'echi ogbodufu. O nweru nkfu, e shiru l'upho-mkpuma, e gudetsua kpu-butatsua mkpura onokoru ono eka labu. E mekwaruphu eke aadzobeje okpa uzo esato ye iya.

*Eke aanoduje akwako
ngweja*

³⁸ O nweru nwa mkpura, a kpuru ye iya ibo, no l'ime mkpura onokoru, no l'ime onokoro ime ogbodufu ono. O bu eke ono be aasaje ngwo ngweja-ukfuru. ³⁹ O nwekwaruphu okpokoro ebo, e dobetsuaru le mkpura onokoru ono eka labu, bu eke eegbuje anu, e gude egwo ngweja-ukfuru; me ngweja onwefu iphe du eji; me ngweja okfu ugwo iphe du eji, onye meru. ⁴⁰ O nwekwaruphu okpokoro ebo, e dobetsuaru l'eka labu onu-uzo mkpura onokoro, no l'ime onokoro ophu no l'uzo isheli ime ogbodufu. ⁴¹ Okpokoro ebo ebo no l'ime onu-uzo ono eka labu; okpokoro ebo ebo nokwaphu l'onu-mburu uzo ono eka labu. A -gukota iya l'ephe ha be ochiko du okpokoro esato, bu eke eegbuje anu, e gude agba aja. ⁴² O nwekwaruphu okpokoro eno odo, e gude mkpuma mee, bu eli eke eegbuje anu, e gude egwo ngweja-ukfuru. Ogologo iya du nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya; usa iya adu nkwo-eka lanu le mkpirikpi iya; eli iya adu nkwo-eka lanu. Yo buru eke ono be eedobeje iphemiphe obule, eegudeje egbu anu, e gude

egwo ngweja-ukfuru; me eja, aagbakpo agbagba. ⁴³ Upho-mkpuma ono mgburumgburu be a kpobekotaru akpobe, foshiru njakata, hatsua ogologo l'ọ bu obehere-eka. Okpokoro ono l'ephē ha bu eke eedoje anu, e gude agba eja.

Ulo-Ékwà-du-Nso

⁴⁴ A -lufu l'onokoru ime ogbodufu ono b'o nweru mkpura labu. Nanu no l'eka iya k'onokoro k'uzo isheli ghaa ifu l'uzo ohuda; odo anodu l'eka iya k'onokoro k'uzo ohuda ghaa ifu l'uzo isheli. ⁴⁵ Yo su mu: "Mkpura onanu, gharu ifu l'uzo ohuda ono bu ke ndu achijeru Nchileke eja, bu iya bu ndu onanu, anoduje eleta eze-ulo Nchileke enya. ⁴⁶ Mkpura ophu gharu ifu l'uzo isheli be bu ke ndu achijeru Nchileke eja, bu ndu ophu anoduje eleta enya-ngweja Nchileke enya. Ndu a bu unwu Zadoku, bu ephe bu ndu Liviayi, bu ndu abyaje Ojejoje ntse ojeru iya ozi nwenkinyi."

⁴⁷ To du iya bu; yo bya atoo iphe l'oma ogbodufu ono. Yo hako ibe eno; eka iya lanu be du ukporo nkwo-eka ise; eka iya ophu adukwaphu ukporo nkwo-eka ise. Enya-ngweja Nchileke bu l'ifu eze-ulo Nchileke ono gedegede b'o no.

Eze-ulo Nchileke ono

⁴⁸ Ya ndono; yo bya eduta mu jeshia le mkpura onokoro eke eeshije abahu l'eze-ulo ono; bya atoo iphe l'igbi upho-mkpuma, e gude kpu-buta mkpura onokoro eze-ulo Nchileke ono; ephe eka labu dutsua nkwo-eka ise. Usa onu-ibo iya du nkwo-eka iri l'eno; upho-mkpuma, no iya eka

labu, tsefutatsuaru etsefuta be usa iya du nkwo-eka eto l'eka iya lanu; dukwaphu nkwo-eka eto l'eka iya ophu. ⁴⁹ Mkpura onokoro ono be ogologo iya du ukporo nkwo-eka; usa iya adu nkwo-eka iri l'ebo. Eke aadzobeje okpa enyihu iya du iri. E gvutsukwaruphu itso l'eke labu onu ibo ono.

41

¹ Yo meebe bya eduta mu je l'eze-ulo Nchileke bya egude iphe too okpa-ibo iya l'oha. Iphe okpa-ibo ono dutsua l'usa iya bu nkwo-eka ishingui ishingui. ² Onu-ibo iya; be usa iya du nkwo-eka iri; upho-mkpuma, no iya eka labu, tsefutsuaru etsefu be usa iya du nkwo-eka ise l'eka iya lanu dukwaphu nkwo-eka ise l'eka iya ophu. Yo bya atokwaphu iphe l'ogologo iya yo du ukporo nkwo-eka ebo; usa iya adu ukporo nkwo-eka. ³ Yo bya abahukwaphu l'eze-ulo ono bya egude iphe too okpa-ibo iya; usa iya adutsua nkwo-eka ebo-ebo. Onu eke, eeshije abahu l'eze-ulo ono be usa iya du nkwo-eka ishingui. Upho-mkpuma, tsefutsuaru etsefu, no eka labu onu-ibo be usa iya du nkwo-eka esaa. ⁴ Yo bya atoo iphe l'ogologo ime eze-ulo ono yo du ukporo nkwo-eka; usa iya adu ukporo nkwo-eka l'uzo ifu eze-ulo Nchileke. Yo su mu: "Owaa bu Eke-Kakota-odu-Nso." ⁵ Ya ndono; yo bya atoo l'upho-mkpuma eze-ulo Nchileke ono igbi iya adu nkwo-eka ishingui; mkpura notsua l'eka ulo ono l'o ha be usa iya dutsua nkwo-eka eno. ⁶ Ulo ono bu ulo-eli mkpofu eto. Mkpofu, nonu nwetsuaru ukporo

mkpura le mkpura iri; a kpukotaru iphe l'upho-mkpuma eze-ulo Nchileke mgburumgburu to gbagudetsua mkpura, notsua iya nu. Iphe ono, a kputsuaru l'upho-mkpuma ono ta budu l'ime upho-mkpuma; b'a kpuypyaberu iya. ⁷ Mkpura, e yeshiru le mgberemeke ulo ono be k'usa eje l'ege ephe kpo-kfuru. Ulo ophu, a kpu-phetaru eze-ulo ono be a kpuru le ndukfu le ndukfu; k'ophu bu e nyikobe mkpura a kpushiru iya yo ka usa akaka l'eje. Eke eshije enyihu iya be duberu l'ogbodali iya je atujahu echi iya swee jeshia imeli iya.

⁸ Mu aphua l'eze-ulo Nchileke ono nweru mgbogidi, e gude kpu-pheta iya mgburumgburu. Yo buru iya bu nto-l'ali mkpura ono, a kpushiru ye iya mgburumgburu ono. Eke ono, a kpu-liru akpu-li ono be eli iya halephu l'o bu mgboro ono, eegudeje atu iphe ono. O du nkwo-eka ishingu l'ogologo. ⁹ Upho-mkpuma azu ulo ke mkpura mgburumgburu iya ono be igbi iya du nkwo-eka ise. Mgbogidi ono eke ophu e ta kpu-du mkpura; be usa iya du nkwo-eka ise. Mgbaku mgbogidi ono ye ¹⁰ mkpura, a kpu-pheru ime ogbodufu ono mgburumgburu be usa iya du ukporo nkwo-eka. ¹¹ Mkpura ono, a kpu-pheru eze-ulo Nchileke mgburumgburu ono b'e butsuaru onu; yo lufutsua eke ono, bu mgbogidi ono; onu iya lanu gharu ifu l'uzo isheli; ophu aghaa ifu l'uzo-ohuda. Mgbogidi ono mgburumgburu eke e ta kpu-du mkpura be usa iya du nkwo-eka ise.

¹² Ulo ophu a kpuru; yo ghaa ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke l'uzo eka iya k'enyanywu-ariba

iya; be usa iya du ukporo nkwo-eka eto le nkwo-eka iri. Upho-mkpuma ulo ono be igbi iya gba mgburumgburu du nkwo-eka ise; ogologo iya adu ukporo nkwo-eka eno le nkwo-eka iri.

¹³ Ya ndono; yo bya atoo iphe l'eze-ulo Nchileke ono; ogologo iya adu ukporo nkwo-eka ise; ogbodufu eze-ulo Nchileke; me ulo, a kpuru iya; me l'upho-mkpuma iya l'ephe hakota be ogologo ephe dukwaphu ukporo nkwo-eka ise.

¹⁴ Atatifu eze-ulo Nchileke ono eke gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata; me ogbodufu eze-ulo Nchileke ono be usa iya dukota ukporo nkwo-eka ise.

¹⁵ Yo bya atokwaphu iphe l'ulo ophu no ghaa ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke l'uzo enyanwuariba; me upho-mkpuma iya ephe eka labu; ogologo ephe dukota ukporo nkwo-eka ise.

Ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono; me le mgbalabu iya yele mkpura onokoro iya ophu gharu ifu l'etezi ¹⁶ b'a tokotaru oshi. Windo iya ephe eto dukota gewengu gewengu. Ulo ono l'o ha jeye l'onu iya ephe eto b'a tokotaru oshi; shita l'ogbodo-ulo iya; upho-mkpuma iya jeye l'eke e yeshiru iya windo. Mbụ le windo iya b'e kwechishikotaru iphe l'o ha; ¹⁷ jeyekpo l'eli ibo; me l'ime mgbalabu iya; me l'azu iya. Eli upho-mkpuma, nokota mgbalabu ono mgburumgburu; me l'ogbodo-ulo b'a pyishiru iphe dutsua ¹⁸ l'o bu cherobimu; me le nkfu. Nkfu ono b'e doshiru mgbaku mgbaku cherobimu ono. Cherobimu ono nwetsuaru ifu ebo ebo. ¹⁹ Ifu ophu du l'o bu ifu madzu b'o gharu nkfu ophu no l'eka owaa; ifu ophu yeru ifu agu b'o gharu

le nkfu ophu no l'eka iya ophu. Ege ono b'a pyishikotaru iya dophee eze-ulo Nchileke ono mgburumburu. ²⁰ Dube l'ogbodali iya jeye l'eli ibo iya; b'a pyishikotaru cherobimu; me nkfu l'upho-mkpuma ono.

²¹ Oshi-ibo ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke be hakokota nu. L'ifu Eke-Kakota-odu-Nso b'o nweru iphe gbaru ugbugba lanu, no iya nu. ²² Enya-ngweja Nchileke bu oshi b'e gude mee ya. Eli iya du nkwo-eka eto; ogologo iya adu nkwo-eka ebo; usa iya adu nkwo-eka ebo. Mkporo iya; me okpa-ali iya; me mgberemeku iya l'o ha be bu oshi b'e gude mekota iya. Yo su mu: "Owaa bu okpokoro ono, no l'ifu Ojejeje ono." ²³ Ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono; me Eke-Kakota-odu-Nso ono be nwekotaru ibo ebo ebo. ²⁴ Ibo labu ono bukota ibo akuku, aapyaji apyaji. ²⁵ Ibo ogbodo-ulo eze-ulo Nchileke ono b'a pyishiru cherobimu me nkfu egbe iya onanu, a pyishiru l'upho-mkpuma. L'ifu mkpura onokoro ono b'e gude oshi gbaa mkpu. ²⁶ O nwekwaruphu windo, dutsua gewengu gewengu, notsua le mgberemeku mkpura onokoro ono eka labu. A pyishikwaruphu nkfu le mgberemeku mkpura onokoro ono l'ephe ha.

42

Ulo ndu achijeru Nchileke eja

¹ To du iya bu; nwoke ono abya edufuta mu duru mu bahu l'ime ogbodufu; shia eka ogbodufu ono eka iya k'uzo isheli. Yo bya eduta

mu jeshia l'ụlo, nọ ịe mgbaku ogbodufu eze-ụlo Nchileke yele ụlo, nọ l'ụzo isheli. ² Ụlo ono, nọ l'ụzo isheli ono be ogologo iya du ụkporo nkwo-eka ise; ụsa iya adu ụkporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri. ³ Eka iya lanu be gharu ifu l'eke ụsa iya du ụkporo nkwo-eka, bu eke nọ l'ime ogbodufu. Eka iya ophu be gharu ifu l'eke a wuru mkpuma, nọ l'echi ogbodufu. A kpuru iya; yo du mkpo-kfu eto, ghakotaru ibe iya ifu. ⁴ O nwekwaruphu ụzo odo, nọ l'ifu ụlo ono; onanu be ụsa iya du nkwo-eka iri; ogologo iya adu ụkporo nkwo-eka ise. Ibo iya nokota l'ụzo isheli ụlo ono. ⁵ Mkpura ophu notsua l'eli be katsua kpagungu; ke l'etemu ono, ketatsuaru eke ha nshinu ka mkpura ndu ophu notsua l'uzo ali; me le mkpo-kfu k'echilabu ụlo ono. ⁶ Mkpura, notsua le mkpo-kfu k'eto l'ulo-eli ono te nwe du ophu nweru itso ege ụlo ndu ophu a kpushiru l'ogbodufu ono nweru. Oo ya bu l'ogbodo-ulo k'ali ka k'echilabu; kakwaphu k'eli. ⁷ O nwekwaruphu upho-mkpuma, tsefutaru etsefuta, a kpu yaberu l'ulo, a kpuru l'echi ogbodufu ono; upho-mkpuma ono nonyabe ulo, a kpuru l'eke iya k'eze-ulo Nchileke; ogologo upho-mkpuma ono eke ophu tsefutaru etsefuta du ụkporo nkwo-eka ebo le nkwo-eka iri. ⁸ Obenu l'ulo ophu a kpuru l'echi ogbodufu ono be ogologo iya du ụkporo nkwo-eka labu le nkwo-eka iri. Ulo ophu a kpuru l'eke iya k'eze-ulo Nchileke be ogologo iya du ụkporo nkwo-eka ise. ⁹ Ulo k'uzo ali be gharu onu l'uzo enyanwu-ahata, bu eke eeshije l'echi ogbodufu abahu iya.

¹⁰ L'ogbodufu ono l'ẹke iya k'uzo ọhuda b'o nwekwaruphu ọlo, a kpuru le mgbaku uphompkuma echi ogbodufu yele ogbodufu eze-ulo Nchileke. ¹¹ O nweru uzo, no l'ifu ọlo ono. Ulo ono du l'o bu ophu no l'uzo isheli. Ogologo iya be yele k'ophu hako; usa iya ahakwaphu l'o bu k'ophu. Eke eeshije alufu iya be yele k'ophu bu iphe lanu. Ege a kpuru iya be yele k'ophu gbakwaruphu ugbugba lanu. Ibo ephe abukwaruphu iphe lanu. ¹² Ulo k'uzo ali ophu no l'uzo ọhuda be gharu onu l'uzo enyanwu-ahata, bu eke eeshije abahu iya. O nwekwaruphu uphompkuma, tsefutaru etsefuta, a kpuypyaberu l'ulo ono.

¹³ To du iya bu; yo su mu: "Ulo k'isheli me k'ohuda iya ono, ghakotaru ifu l'ogbodufu eze-ulo Nchileke ono be bu ke ndu achijeru Nchileke eja. O bu eke ndu achijeru Nchileke eja, bu ndu abyanyabeje Ojejoje ntse a-nduje eri iphe katsua nsọ, a gwaru Nchileke. Eke ono be ephe e-dobeje iphe katsua nsọ, a gwaru Nchileke. Iphe ndono bu nri, a gwaru Nchileke; me eja onwefu iphe du eji; me eja okfu ugwo iphe du eji; ke l'ẹke ono be du nsọ. ¹⁴ Teke ndu achijeru Nchileke eja bahwaru le Eke-du-Nsọ; t'ephe ba alufukwa l'echi ogbodufu; l'ephe be yefu uwe, ephe yeru gude je ozi; ke l'uwe ono dukwa nsọ. Ephe e-ye uwe odo; temanu ephe ejede eke ndu odo no."

¹⁵ Teke o to-geru iphe l'iphe no l'ime eze-ulo Nchileke ono l'o ha b'o bya eduta mu shia onu-oguzo k'uzo enyanwu-ahata; bya ato iphe l'ẹke ono gba mgburumburu. ¹⁶ Yo bya egude

mgboro, e gude atọ iphe tọ iphe l'ẹka iya k'uzo ẹnyanwu-ahata; yọ dụ ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise. ¹⁷ Yọ bya egude mgboro, e gude atọ iphe tọ iphe l'ẹka iya k'uzo isheli; yọ dukwaphu ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise. ¹⁸ Yọ bya egude mgboro, e gude atọ iphe tọ iphe l'ẹka iya k'uzo ọhuda; yọ dukwaphu ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise. ¹⁹ Yọ bya aghachi bya egude mgboro, e gude atọ iphe tọ iphe l'ẹka iya k'uzo ẹnyanwu-ariba; yọ dụ ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise. ²⁰ Tọ dụ iya bu; yọ tokota iya iphe ẹphe ẹka ẹno. A kpụ-phekwaru iya phụ ụpho-mkpuma mgburumgburu; ogologo iya adụ ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise; ụsa iya adukwaphu ụkporo nkwo-ẹka ise ugbo ise, e gude kpụ-bufu Ẹke-dụ-Nsọ l'ẹke madzụ mmakanụ anoje.

43

Ọdu-biribiri Nchileke abata l'eze-ulo Nchileke

¹ Ya ndono; nwoke ono abya eduta mu bya l'ọnu-uzo ọphu gharu ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata. ² Mu aphụa ọdu-biribiri Nchileke Ịzurelu l'ẹke o shi l'uzo ẹnyanwu-ahata l'abya. Olu l'ada l'ọ bu ọda mini, achị ọku. Iphoro ọdu-biribiri Nchileke emee alị achakọta biribiri. ³ Àphù ono, mu phuru ono dụ l'ọ bu àphù, mu phujeru teke ọ byaru omebyishi mkpukpu ono; mbụ l'ọ bu egbe aphụ, mu phujeru l'iku Ẹnyimu Keba. Mu adaa kpube ifu l'alị. ⁴ Ọdu-biribiri Ojejoje shiru ọnunggamgbo ọphu gharu ifu l'uzo ẹnyanwu-ahata bahụ l'eze-ulo Nchileke ono.

⁵ Tò dù iya bụ; Ume Nchileke adzu-lia mu bya edobe l'ime ogbodufu. Mu abya aphua l'odu-biribiri Ojejoje eji eze-ulo Nchileke ono ejiji. ⁶ Teke ono, nwoke ono vudonyabe mu ono; bẹ mu nuru olu onye odo, nọ l'eze-ulo Nchileke ekfu anụ mu; ⁷ sụ: “Nwa ndiphe; eke-a bụ eke abaeze mu anọduje; bukwaruphu eke mu adzọbeje okpa. Eke-a, ndu Ízurelu bu-a bụ eke ya e-bu gbururu jeye lẹ gbururu. Ndu Ízurelu te emerushihedu epha iya, dù nsọ odo. Ephembedua l'onwephe; m'ọ bụ ndu eze epe te egudehedu ori ogori; mę odzu ndu eze epe merushia epha iya odo. ⁸ Mbụ teke epe bunyaberu onu-ibo epe l'iku onu-ibo nke mu; bya eyenyabe okpa-ibo epe l'iku iya nke mu; yọ buwarua uphompkuma lanu nkinyi iya bụ iphe nọ-buhuru mu l'ephe. Epe gude uru-alị, epe eme merua epha mu, dù nsọ. O bụ iya meru iphe mu gude ehu-eghughu mebyishia epe. ⁹ Nta-a bẹ mu asu t'ephe haa ori ogori; bya apashia odzu ndu eze epe ono; tẹ mu bya tẹ mu l'ephe buru gbururu jeye lẹ gbururu.

¹⁰ “Nwa ndiphe; tųaru ndu Ízurelu onu ege eze-ulo Nchileke ono a-dụ; mę ege ọo-gba; mę ege ee-gude kpua ya; k'ophu iphere iphe dù eji, epe meshiru egude epe l'ephe ha. ¹¹ Teke ọ buru l'iphere iphe ono, epe meru ono dù epe; nggu akaru epe ege aa-kpu eze-ulo Nchileke ono; mę ege ee-gude kpua ya; mę ege ọo-dụ; mbụ onu-nggamgbo iya; mę onu-oguzo iya; mę ege aa-kpukotakpoo ya kpamukpamu; mę l'ege aa-nodu edo nsọ l'ẹke ono; mę ekemu, ee-gude

achi eke ono. Dekota iphe ndu-wa l'ekwo k'ophu ephe e-mekota ekemu iya l'o ha; bya edokota nsọ iya l'o ha.

¹² “Owaa bu ekemu, tso eze-ulo Nchileke ono: Iphe bu onungonu ugvu ono me eke no-pheru iya mgburumgburu be bu eke a-katsua odu nsọ. O bu iya bu ekemu eze ulo Nchileke ono.

Enya-ngweja Nchileke

¹³ “Owaa ege oo-hatabe; mbu enya-ngweja Nchileke ono le nkwo-eka le nkwo-eka. Nkwo-eka ono butsua nkwo-eka lanu; me nkwo mkpushi-eka eto. Aa-wa iya oswa mgburumgburu. Oswa ono a-du nkwo-eka lanu; usa iya adukwaphu nkwo-eka lanu. Igbirimonu oswa ono mgburumgburu a-du nkwo mkpushi-eka tete. Owaa ege enya-ngweja ono a-habe l'eli: ¹⁴ Dube l'eke ono, a turu oswa mini ono jeye l'uzo ali iya a-du nkwo-eka ebo; usa iya adu nkwo-eka lanu. Dube l'uko ke nshii ya je erua le nwisa; be eli iya a-du nkwo-eka eno; usa nwisa iya ono adu nkwo-eka lanu.

¹⁵ Nhamunha enya-ngweja Nchileke a-du nkwo-eka eno. Enya-ngweja ono e-nwe mpo eno, tupyishiru onu. Ogologo mpo ono adugbaa nkwo-eka nanu nanu. ¹⁶ Nhamunha enya-ngweja Nchileke ono e-nweru mgberemeku eno, hakota ahakota. Ogologo iya a-du nkwo-eka iri l'ebo; usa iya adukwaphu nkwo-eka iri l'ebo. ¹⁷ Nwisa iya a-hakokwaphu mgburumgburu; ogologo iya a-du nkwo-eka iri l'eno; usa iya adukwaphu nkwo-eka iri l'eno; igbirimonu nwisa ono be eli iya a-du mkpirikpi nkwo-eka

gbaa ya mgburumburu. Ishi nwísa ono a-
dú nkwo-ẹka lanú gbaa mgburumburu. Eke,
eeshije enyihu ẹnya-ngweja ono a-gha ifu l'ụzo
ẹnyanwu-ahata.”

Odobe ẹnya-ngweja ono nsọ

¹⁸ Ya ndono; yọ sụ mu: “Nwa ndiphe; ọwaa
iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu: Ọwaa ẹge ee-
shije egwo ngweja-ukfuru; mę ẹge ee-gudeje
ephe mee-iphe l'ẹnya-ngweja ono teke a kpụ-
gheru iya. ¹⁹ Ịi-kpẹ ndu achijeru Nchileke ẹja
nwophoja oke-eswi t'ephe gude chía ẹja k'iphe
dụ ẹji. Ndu ono, achijeru Nchileke ẹja ono a-
bụ ndu ikfu Lívayi, bụ ndu shi l'eri Zadọku, bụ
ndu ejeje ozi l'ifu iya. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-
Nụ ekfu. ²⁰ Nnggu ewota mee ya tee lẹ mpo
ẹnya-ngweja; mę lẹ mkpọro nwísa iya ono ephe
eno. Nnggu etephekwa ya phụ l'igbirimọnu iya
mgburumburu t'ọ bụru iphe i gude mee ẹnya-
ngweja ono t'ọ dụ nsọ; gudekwa iya phụ safu
iphe dụ ẹji, nọ iya nụ. ²¹ Oke-eswi ono, e gude
achí ẹja k'iphe dụ ẹji ono bę ịi-kpụta je akpọ ọku
l'ẹke e meru l'eze-ụlo ono t'a kpọje ẹja ọku l'azụ
eze-ụlo Nchileke ono.

²² “L'abalị k'ẹbo bę ii-gude mkpi, te nwedu
ẹkworo chía ẹja iphe dụ ẹji. Ẹnya-ngweja ono bę
ee-me t'ọ dụ nsọ ẹge ono, e meru iya teke e gude
oke-eswi chía ya ẹja ono. ²³ Teke i meeberu yọ
dụ nsọ bę ịi-kpụta nwophoja oke-eswi mę ebyila,
te nwedu ẹkworo chía ya ẹja. ²⁴ Ịi-gwotakota
iya bya l'ifu Ojejoje. Ndu achijeru Nchileke ẹja
ewota únú phekota iya; kpọo ya ọku t'ọ bụru
ngweja-ukfuru nụ Ojejoje.

25 “Abali esaa be ii-dukfube kpufutaje mkpi mboku-mboku t'e gude chia eja iphe du eji. Ege ono be ii-kpufuta oke-eswi me ebyila, te nwedu ekworo. 26 Abali esaa be ephe e-gude kfu ugwo iphe du eji k'anya-ngweja ono; mee ya t'o du nsq; shi ege ono woru iya ye Nchileke l'eka. 27 Teke abali esaa ono sweeberu; dube l'abali k'esato iya be ndu achijeru Nchileke eja a-bya achiaru unu ngweja-ukfuru; me eja k'ehu-agu l'eli enya-ngweja ono. O bu teke ono be mu a-loru unu ye onwomu l'ehu. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.”

44

Onu-oguzo uzo enyanwu-ahata

1 To du iya bu; nwoke ono abya edulata mu azu l'onu-uzo ophu no l'uzo azu eke ono du nsq ono bu ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata. Obenu l'a gu-chiru iya agu-chi. 2 Ya ndono; Ojejoje asu mu: “Onu-uzo-wa be agu-chi ege-a jeyewaru” E ta byadu bya aguha iya aguha. E to dudu onye byaru bya eshi iya bahu odo; ke l'o bu eke ono be Ojejoje, bu Nchileke Izurelu shiru bahu. 3 O bu onye ishi unu bu onye nweru ike nodu l'ime onu-uzo ono ria nri l'ifu Ojejoje. Oo-shi l'uzo, e shije abata le mkpu onu-uzo ono bahu; shikwa iya phu lufu. 4 Ya ndono; nwoke ono eduta mu shia uzo ophu no l'uzo isheli l'uzo ifu eke eze-ulo Nchileke no ono. Mu abya apalia enya phua odu-biribiri Ojejoje; yo ji eze-ulo Nchileke ono ejiji; mu adawaphu kpu be ifu l'ali. 5 Ojejoje

asụ mu; nwa ndiphe; lezita ɛnya ọhuma ngabe nchi ọhuma; kwabe ɛnya l'iphemiphe ọbule mu kfuru l'ọ bu ɛge a-nduje eme l'eze-ulo Nchileke ono. Lezitakwa ɛnya l'iphe bu ọzo, e shi abahu l'eze-ulo Nchileke ono; me ɛke e shi alufuta le Eke-du-Nso. ⁶ Nngu ekfuru ndu Izurelu ono, bu okwefuru ikè ono: Le Okaribe-Kakota-Nu suru; l'o dzuwaru mbu uru-ali-a unu aru-wa unube ndu Izurelu. ⁷ Iphe odo, unu meru yekoberu uru-ali unu bu l'unu dubataru ndu ọhodo, ɛ te budu akpapyi l'obu; me l'anu ɛhu ɛphe l'ime ọlo nsọ iya. Unu eshi ɛge ono merushia eze-ulo iya teke ono, unu gude nri; gude ɛba anu; me mee anu charu iya ɛja; shi ɛge ono mebyia ọgbandzu iya ono. ⁸ Obe ke t'unu mee iphe nsọ mu ono ɛge mu suru t'unu mee ya l'onwunu; unu egbe zia ndu odo t'ɛphe letaje ọlo nsọ mu ɛnya. ⁹ Owaa iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: "T'e b'ọ dukwa onye ọhodo, ɛ te budu akpapyi l'obu; me l'anu ɛhu iya, a-bata l'ulo nsọ iya; m'o -ruhuduru ọ buru onye ọhodo, buwa ebubu le Izurelu. ¹⁰ Ndu Lívayi ọphu kpaphushihuru nu; me ndu ọphu gbeshikotaru mu l'ɛhu le nte ɛphe agwa be e-vuru iphe du ɛji ɛphe kpataru ɛphe. ¹¹ ɛphe a-buru ndu ɛje ozi l'ulo nsọ mu; buru ndu nche l'onu eze-ulo Nchileke l'ɛje ozi l'ime iya. O bu ɛphe e-gbuje anu, e gude egwo ngweja-ukfuru; ɛphe a-chijeru ndu ono ɛja; l'ejeru ɛphe ozi. ¹² Obenu ke l'ɛphe agwaje nte bya emeje ndu Izurelu t'ɛphe mee iphe du ɛji be mu ribuakwaru nte l'ɛphe e-vuru iphe du ɛji ɛphe kpataru. Ono iphe Okaribe-Kakota-

Nu ekfu. ¹³ T'ephe ba byakwa mu ntse l'ephe abya mu obaru eja l'ephe bu ndu achiru mu eja; m'o bu je ojenyabe iphe nsọ mu ehu; m'o bu iphe a gbaru mu eja, katsukpo o du nsọ. Ephe e-vuru uru-ali, ephe rushiru. ¹⁴ Obenu l'ege o du-habe be mu emekwa-a ephe t'ephe letaje enya l'iphe e-me ememe l'eze-ulo Nchileke ono; mkpo iphe bu ozi, aa-nodu ejeje l'ime iya. ¹⁵ Obenu le ndu achijeru Nchileke eja, bu ndu Liviayi, bu iya bu ndu ophu shi l'eri Zadoku, shi eje ozi l'ulo nsọ mu ege gbaru nu teke ndu Izurelu shi gbeshi mu l'ehu bu ephe bu ndu a-nodu abyaje mu ifu l'ejeru mu ozi. O bu ephe e-vudoje mu l'ifu achijeru mu eja eba anu me ke mee. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ¹⁶ O bu ephe nwenkinyi ephe; bu ndu a-bahuje l'ime ulo nsọ mu ono; yo bukwaruphu ephe nwenkinyi bu ndu e-jenyabeje okpokoro mu ojeru mu ozi; mee iphe mu suru t'e mee. ¹⁷ Teke ephe bahuru l'onu k'ime ulo ophu no l'ime iya, ephe eyeje uwe ocha; t'ephe be eyekwa uwe, e gude eji anu kwee le phu teke ephe eje ozi l'ime onu-uzo ophu no l'ime eze ulo Nchileke ono; m'o bukwanu ime eze-ulo Nchileke ono. ¹⁸ Ephe ekeje ekwa ocha l'ishi; bya eyee nwiba ocha l'ukfu; t'ephe be yejekwa iphe e-me te ephuru tsua ephe. ¹⁹ Teke ephe meeberu l'alufawa eke bu onokoru, bu eke ndu odo adojeru; gbanwee uwe onanu, ephe shi yee l'eje ozi; wushi l'ime ulo nsọ ono; k'ophu ephe te egudedu uwe ephe mee ndu Izurelu; t'tephe adu nsọ. ²⁰ T'ephe ba akpushijekwa ishi akpushi; m'o kwanu haa

ęgbushi ęphe t'o tse ogologo. Ęphe a-kpuje ishi akpukpu. ²¹ Tę bę o nwekwa onye achijeru Nchileke ęja anguje męę teke o bahunu l'ime eze-ulo Nchileke ono. ²² T'ęphe ba alujekwa nwanyi, maa tufuru; ophu ęphe alukwa nwanyi, nji iya chifuru achifu. Onye ęphe a-luje bu nwamkpuru, bu onye Izurelu; m'o bu nwanyi onye achijeru Nchileke ęja tufuru. ²³ Ęphe e-zije ndibe mu t'ęphe maru iphe du iche l'iphe du nsọ mę ophu ta dudu nsọ; koshikwaphu ęphe ęge ęphe e-shije maru iphe aa-nodu asọ nsọ mę ophu e-ta nodudu asọ nsọ. ²⁴ O -nweru okfu daru nu; ndu achijeru Nchileke ęja aburu ndu ikpe; kpee okfu obu l'ęge ya turu l'ekemu. T'ęphe mekotajekwa ekemu mu mę iphe mu turu ęphe ekemu iya t'ęphe meje l'iphe bu aji. Ęphe edobejekwaphu mboku otu-ume iya nsọ. ²⁵ T'onye achijeru Nchileke ęja bę ejenyabe odzu tę b'o bu onye meruru onwiya emeru. Obenu lę teke odzu obu bu nna iya; m'o bu nne iya; m'o bu nwa iya nwoke m'o bu nwa iya nwanyi; m'o bu nwunne iya nwanyi, e ta ludua nji bę o nwekwaru ike meruaru onwiya obu. ²⁶ Teke e nwefubeberu iya emerushi ono, o merushiru onwiya ono t'o nodu-odu abali ęsaa. ²⁷ Mboku o bebe bahu l'ime eze-ulo Nchileke t'o je ozi l'ęke b'o chiru onwiya ęja iphe du ęji. O bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu. ²⁸ O kwa mbedua bu okę-iphe ndu ono, achijeru Nchileke ęja ono nweru nwenkinyi. T'ę b'o dukwa oke, unu e-kevu ęphe l'ali Izurelu. O bu mu a-buru oke, ęphe a-hata. ²⁹ Ęphe anodu eri iphe anuru

Nchileke l'iphe shi l'iphe mīru amīmi l'iphe e meberu l'alī; mē iphe e gude gba eja iphe dū ēji; mē iphe e gude gba eja onye ikpe nmaru; mē l'iphemiphe ọbule, a gọru lẹ Ojejoje lẹ Ízureḷu a-bukota nk'ephe l'ọ ha. ³⁰ Iphe kakọta mma l'iphe a kpataru l'iphe i meberu l'okfu ngu; mē iphe bụ iphe i wotaru bya anụ bẹ bụ ndu achijeru Nchileke eja e-nweru iya. Ii-hataje iphe ọdungu, i kpataru l'iphe i meberu l'alī nū ephe; k'ophu iphe oma e-tso ndibe ngu. ³¹ Tẹ ndu achijeru Nchileke eja bẹ erijekwa iphe ọbule m'ọ bụ nwenu m'ọ bụ anụ-egu-egbudu nwuhuru anwuhu m'ọ bụ ophu anụ fọ-gburu afo-gbu.

45

Ókè-alì kẹ Ojejoje

¹ “Teke unu a-washide alì ono; unu awafuru Ojejoje ẹke ogologo iya dū ụkporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka ẹbo l'ụkporo nkwo-ẹka iri t'ọ bụru ogwokorogwo ẹke dū nsọ. Ụsa iya a-dū ụkporo unu nkwo-ẹka ẹbo l'unu iri. Ẹke ono l'ọ ha gbaa mgburumgburu a-buru alì, dū nsọ. ² L'alì-a bẹ ee-kefuta ẹke hakọ nū, dū unu nkwo-ẹka lanū l'ụkporo nkwo-ẹka ise ibe ẹno dobe t'ọ bụru ẹke aa-kpụ ụlo nsọ ono; e ketakwaphu alì, dū ụkporo nkwo-ẹka ẹbo lẹ nkwo-ẹka iri ye iya mgburumgburu daburu iphoro. ³ L'alì nsọ ono; bẹ unu a-wafuta ẹke ogologo iya a-dū ụkporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka ẹbo l'ụkporo nkwo-ẹka iri; ụsa iya adū ụkporo unu nkwo-ẹka l'unu nkwo-ẹka ise. Ọ bụ ẹke ono

bẹ aa-kpụ Ẹke-Kakọta-ọdu-Nsọ. ⁴ Ọo-buru nke-alì, dù nsọ nọduru ndu ono, achijeru Nchileke eja; mbụ ndu ejeje ozi l'ulo, dù nsọ ono; buru ndu abyajẹ l'ifu Ojejoje ejeru iya ozi. Ọ bụ ẹke ono bẹ aa-kpụshiru ẹphe ulo; mẹ l'ulo nsọ ono. ⁵ Ẹke ọdo, aa-wafu bẹ ogologo iya a-dụ ukporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka ẹbo l'ukporo nkwo-ẹka iri; ọsa iya adu ukporo unu nkwo-ẹka l'unu nkwo-ẹka ise. Nke-alì ono a-buru kẹ ndu Lívayi, bụ ndu ejeje ozi l'eze-ulo Nchileke; ẹke ono a-buru ẹke ẹphe e-me mkpukpu k'eburu.

⁶ “Unu bukwaru alì, ọsa iya dù unu nkwo-ẹka iri l'ẹbo l'ukporo nkwo-ẹka iri; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-ẹka ẹto l'unu nkwo-ẹka ẹbo l'ukporo nkwo-ẹka iri yeru alì nsọ ono, a-buru alì ọha. Alì ono a-buru ndukfuru alì, dù nsọ, bụ ndu Ízurelu kpamukpamu e-nweru iya.

⁷ “Onye ishi unu bẹ e-nweru alì, nọ mgbebya mgbebya alì nsọ ono; alì-a a-nọkwaruphu laa ibyiya ẹke ọphu alì ọha nọ. Ọo-dube l'uzo ẹnyanwu-arìba ẹka iya lanu nọ je akpa l'ẹka iya ọphu; byakwaphu adube l'uzo ẹnyanwu-ahata ẹka iya lanu nọ je akpa l'ẹka iya ọphu; mbụ oo-shilephu l'ókè-alì ọphu nọ l'uzo ẹnyanwu-arìba nọ ogologo je eswe ókè-alì ọphu nọ l'uzo ẹnyanwu-ahata; nọ ẹge ono je anyiru ẹhu l'ẹke ọphu a washiru ikfu ikfu. ⁸ Alì-wa a-buru nke, ọo-hata lẹ Ízurelu. Teke ono bẹ ndu mu, bụ ndu ishi ta byahedu bya akpa ndibe mu ẹhu ọdo. Ẹphe a-ha ndu Ízurelu t'ẹphe haa alì ono l'ikfu l'ikfu ẹge ẹphe dutsua.

⁹ “Ọkaribe-Kakọta-Nu sọru agha: T'o beru

bekwaru unube ndu ishi le Izurelu; unu haa ehuka, unu eme; me ehuh, unu akpa madzu; mee iphe du nhamunha; me iphe gbaru l'ememe; unu ahaa ochishi ndibe mu l'ufu ephe. O bu iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁰ “Unu gudeje iphe du mma atu iphe; ashanga, dzuru edzudzu; me ngwako, dzuru edzudzu.

¹¹ “Ashanga ono; me ngwako ono a-ha enyanhamunha. Iphe alaje le ngwako bu e -kee jahotu uzo iri; uzo lanu iya. Iphe alaje l'ashanga abukwaruphu e -kee jahotu uzo iri; uzo lanu iya. Jahotu bu iphe ee-gudeje atu iphe l'ephe ebo.

¹² “Shekelu lanu be a-bujeru ukporo gera. Ukporo shekelu, e yeru ukporo shekelu le shekelu ise; a bya eyeru iya shekelu iri l'ise be a-bu mina lanu.

*Iphe aa-nuje Nchileke;
me mboku dukota le nsu*

¹³ “Owaa bu iphe dukpo iche, unu a-nuje Nchileke. Unu pataje jahotu witu lanu, unu butaru; hata iya kpojia ashanga ekpoji; unu ekee ashanga ono uzi ishingu; wota uzi lanu iya nu Nchileke. Unu apatakwapu jahotu balu lanu, unu butaru; hata iya kpojia ashanga ekpoji; unu ekee ashanga ono uzi ishingu; wota uzi lanu iya nu Nchileke. ¹⁴ Manu olivu, unu a-nuje be unu awukoje le mbenu. Unu a-pata mbenu ono wu-jia ngwako; unu abya ekuta ngwako lanu; kee ya uzi iri; wota uzi lanu iya nu Nchileke; ke le mbenu ono bu ngwako iri alaje iya. ¹⁵ O kwaphu ege ono be unu a-kputaje aturu lanu l'ime ukporo aturu iri l'aturu Izurelu. Onanu bu t'e gudeje gwoo

ngweja nri; ngweja-ukfuru; me ngweja ehu-agu; t'e gude kfua ugwo iphe du eji ndu ono meru. Ono iphe Okaribe-Kakota-Nu ekfu.

¹⁶ “Ndu ali ono l'ephe ha be a-chiko wotakota ngweja owaa wotaru onye ishi ephe. ¹⁷ O bu onye ishi ono be e-wofutaje iphe ee-gude gwoo ngweja-ukfuru; me ngweja nri; me ngweja-me l'iphe bu aji, sweru esweswe; me l'iphe bu mboku Aji Onwa Ophungu; me iphe bu mboku otu-ume; me l'iphe bu oge eswe-iphe nonu le Izurelu. O bu iya a-nuje iphe ee-gude egwo ngweja iphe du eji; me ngweja nri; me ngweja-ukfuru; me ngweja ehu-agu t'e gude kfua ugwo iphe du eji, ndu Izurelu meru.”

¹⁸ Okaribe-Kakota-Nu suru: L'onwa mbu l'ime abali mbu iya be unu a-kputaje nwophoja oke-eswi, e te nwedu ekworo chia eja ulo, du nsọ ono. ¹⁹ Onye achijeru Nchileke eja be e-wota mee ono, e gburu gude gwoo eja iphe du eji ono tee l'okpa-ibo eze-ulo Nchileke ono; me le mkporo eno nwisa enya-ngweja Nchileke ono; me l'okpa-ibo k'onu-oguzo ime ogbodufu. ²⁰ Ege ono be unu e-mekwa iya phu l'abali k'esaa l'ime onwa ono l'ehu iphe bu onye te lebezidu enya meswee; m'o bu onye ta madu amama meswee. O bu ege ono be unu e-shi chia eja eze-ulo Nchileke ono mekwaa ya.

²¹ “L'abali iri l'eno l'ime onwa mbu be unu a-gbaje Aji Esweta ono, bu aji, unu a-gbaje abali esaa, bu teke iphe unu e-rije bu buredi, e te yedu iphe ekoje iya ekoko. ²² Le mboku ono be onye ishi a-kpufuta nwophoja oke-eswi, ee-gude

gworu iya eja k'iphe du eji nk'iya gedegede; me le k'iphe du eji ndu bukota l'ali ono l'ephe ha. ²³ Mboku-mboku l'ime abali esaa ono, aa-nodu agba aji ono be oo-kpufutaje nwophoja oke-eswi esaa; me ebyila esaa, e te nwedu ekworo t'e gudeje gwoo ngweja-ukfuru nu Ojejoje. Onujekwaphu mkpi t'e gude gwoo ngweja k'ejoiphe mboku-mboku. ²⁴ Oo-shijekwaphu l'ereshi kpota ashanga nanu nanu t'o tsotsuaru oke-eswi ono iche l'iche; me ebyila ono iche iche; t'o buru eja nri. Ege ono be manu, jiru ovara e-tsoje ashanga ono nanu nanu.

²⁵ "Teke o ruru l'abali k'esaa k'ophu a bahuru l'aji ono, adubeje l'onwa k'esaa du l'abali iri l'ise ono be bukwaphu iphe ha ege ono be oo-wofuta t'e gude gwoo ngweja k'iphe du eji; ke ngweja-ukfuru; ke ngweja nri; me manu.

46

¹ " 'Okaribe-Kakota-Nu suru: L'onu-oguzo ime ogbodufu, bu ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata be aa-gu-chije agu-chi l'iphe bu abali ishingu ono, eejeje ozi ono. O bu mboku otume me mboku Aji Onwa Ophungu be aaguhaje iya agu-ha. ² Onye ishi be e-shije l'etezi shia ifu nggamgbo bata bya evudo l'onu-oguzo gedegede. Ndu achijeru Nchileke eja bu ndu egworu iya ngweja-ukfuru; me ngweja ehugagu iya. Eke onoduje l'egwo eja ono bu l'onu-oguzo ono. O -gwotsua eja ono; t'o lufu; t'e b'a gu-chikwa onu-uzo ono agu-chi gbururu jeye l'urennyashi. ³ Mboku, buje mboku otume; me mboku Aji Onwa Ophungu be iphe bu ndu

alì ono a-nòduje l'ònu-ùzo ono baaru Ojejoje eja l'ifu iya. ⁴ Ngweja-ukfuru, onye ishi unu abyaję ogworu Ojejoje mbòku òtu-ume bę a-bujeru nwaturu ishingu, ę-te nwedu ntupo; mę ebyila lanu, ę-te nwedu ękworo. ⁵ Iphe oo-yekobe l'ebyila gude gbaa eja nri bę a-bu ashanga ereshi. Eja nri, oo-yekobe nwaturu ono bę bu ęge ęka iya beru bę ọo-nuta-be; yo yekwa ọvara manu l'ashanga ono iche l'iche. ⁶ Mbòku Aji Onwa Ophungu bę ọo-nu nwophoja oke-eswi, te nwedu ękworo; mę nwaturu ishingu; mę l'ebyila lanu, te nwedu ękworo. ⁷ Yọ bya ewofuta iphe ee-gude gwoo eja nri. Akpe, jiru ashanga bę oo-ye l'oke-eswi lanu. Akpe, jiru ashanga bę oo-ye l'ebyila lanu. Unwu aturu phu bę oo-ye akpe ęge ęka iya beru; yekobe iya lę manu konggo iche l'iche. ⁸ Teke onye ishi abahu; t'o shi l'onokoru onu-oguzo bahu; t'o shikwaphu ęke ono lufuta.

⁹ “ Teke ndu alì ono byajeru l'ifu Ojejoje l'iphe bu aji, sweru esweswe; onye -shiru ọzo isheli bahu t'ọ baa eja; t'o shikwa ọzo ọhuda lufu. Onye -shiru ọzo ọhuda bahu; t'o shikwa ọzo isheli lufu. T'ę b'ọ dukwa onye e-shi ọzo, o shiru bahu lufu. T'onye alufu nu shijekwa ọzo ọphu yele ọphu o shi bata chegbaberu ifu lufu. ¹⁰ ęphe -abahu t'onye ishi ęphe tsojekwaru ęphe; teke ęphe awufuta t'o tsojekwaruphu ęphe lufuta.

¹¹ “ Iphe bu aji, sweru esweswe; mę iphe bu eswe-iphe sweru esweswe bę eja nri, ee-yekobe l'oke-eswi bu ereshi, jiru ashanga; eja nri, ee-yekobe l'ebyila abukwaruphu ereshi, jiru ashanga; eja nri ọphu ee-yekobe lę nwaturu adu ęge ęka onye beru; yekobe iya ọvara manu

l'ashanga ono iche l'iche. ¹² Teke onye ishi turu obu iya ama k'ogwooru Ojejoje ngweja-ukfuru; m'ò bu ngweja ehu-agu t'e ghebekwaru iya onu-uzo ophu gharu ifu l'uzo enyanwu-ahata onu; t'ò gwokwaa ngweja-ukfuru; m'ò bu ngweja ehu-agu iya. T'ò bujekwaru mbòku otu-ume be owoje iya. Teke o meebetsuaru lufu; t'a guchikwaa uzo ono.

¹³ “ ‘Iphe bu mbòku, sweru esweswe t'ò kputaje nwaturu, gbaru afa, e-te nwedu ekworo t'e gude gwooru Ojejoje ngweja-ukfuru. Ono bu eja, oo-nodu achi iphe bu utsu mbòku-mbòku. ¹⁴ Iphe bu utsu mbòku-mbòku be owojakwaphu uzi lanu l'ashanga ereshi, e keru uzi ishingu; yo wotakwaphu uzi lanu l'ovara manu, e keru uzi eto nu t'e gude gwokobe ntu akpe ono t'ò buru ngweja nri. Ekemu ke ogworu Ojejoje ngweja-ukfuru-a ege-a buakwa ege-a be oo-du gbururu jeye. ¹⁵ Oo ya bu l'iphe bu utsu mbòku-mbòku be ee-wofutaje nwaturu; wofuta ngweja-nri; wofuta manu t'e gude gwoo ngweja-ukfuru.

¹⁶ “ ‘Okaribe-Kakota-Nu suru ege-a: O -buru l'onye ishi eketa iphe o nweru enweru nu onye lanu l'unwu iya; be iphe obu, o nuru obu buakwa ke nwa iya ono. ¹⁷ Obenu l'ò -buru l'ò bu onye ejeru yebe onye ishi ono ozi b'o ketaru iphe iya nu; te nwozi ono nweru iphe obu gbururu jeye afa, ndu ohu enwejeru onwephe; yo nata iya eya. O buphu unwu onye ishi ono be e-nwojeru iphe onye ishi ono ketaru nu unwu iya. ¹⁸ T'onye ishi ono ba anafujekwa ndu ono ali, gbaru ephe; shi ege ono nata ephe iphe ephe. Teke ooketa

iphe anu unwu iya t'o bujekwaru l'iphe nk'iya k'eka iya be oo-shije keta iya nu ephe; k'ophu e ta nonyaadua nafu ndu mu iphe gbaru ephe.' "

Eke eeshije iphe e gworu eja

¹⁹ Nwoke ono abya eduta mu shia uzo ophu no l'iku onu-oguzo ono, shiru bahu mkpura, du nsu notsua l'eke ono ghashia ifu l'uzo isheli. Mkpura ono bu ndu achijeru Nchileke eja be nwetsua ya. Yo bya ekoshi mu ekalanu l'eke obu l'uzo enyanwu-ariba. ²⁰ Yo su mu: "L'oo eke-a bu eke ndu achijeru Nchileke eja a-noduje eshi iphe a gbaru eja okfu ugwo iphe du eji; me iphe a gbaru eja onwefu iphe du eji; nodujekwaphu l'eke ono eghe iphe a gbaru eja nri; k'ophu e te egudedu iya lufuta l'ogbodufu ono t'o mee ndu no l'eke ono t'ephe du nsu."

²¹ Yo bya edutakwa mu lufu l'echi ogbodufu; bya eduru mu tsophe iku echi ogbodufu ono ephe eno; mu aphua ogbodufu odo, notsua l'ishi mkporo ogbodufu ono ephe eno. ²² O nweru ogbodufu, notsua l'ishi mkporo ogbodufu ono ephe eno. Ogologo ephe dutsua ukporo nkwo-eka ebo; usa ephe du ukporo nkwo-eka le nkwo-eka iri. Ogbodufu ono, nokota l'ishi mkporo ogbodufu ono be hakokota nu. ²³ Mgburumgburu ime ogbodufu ono ephe eno be nwisa, e gude mkpuma kpo nokota. A kputsukwaaruphu eke aakpoje oku le mkpuli nwisa ono. ²⁴ Yo su mu: "Eke-a bu eke ndu ejeje ozi l'eze-ulo Nchileke a-nodu eshije iphe ephe gwaru madzu iphe."

47

Ḕnyimu, ukfu iya shi l'eze-ḷo Nchileke

¹ Nwoke ono abya eduta mu lashia azḷ l'ḡnu eze-ḷo Nchileke ono gḑedegeḑe; mu aphḷa mini, shi lḑ mkpuli ḡnu eze-ḷo Nchileke ono l'atḡ ala l'ḷzo ḡnyanwu-ahata; kḑ l'eze-ḷo Nchileke ono bḑ ghakwanḡru ifu l'ḷzo ḡnyanwu-ahata. Mini ono bḑ shi le mkpuli ḡnu eze-ḷo Nchileke ono ḑke iya ḡphu laru ḷzo ḡhuda, bukwanu ḷzo ḡhuda k'ḡnya-ngweḷa ono l'atḡofuta. ² Tḑ dḷ iya bu; yḑ bya eduta mu shia ḷzo ḡphu nḑ l'ḷzo isheli dua mu mgburumgburu l'etezi bya eduru mu shia ḡnu-nggamgbo k'azḷ iya onanu, gharu ifu l'ḷzo ḡnyanwu-ahata ono. Mini ono eshi l'ḷzo ḡhuda l'atḡofuta. ³ Nwoke ono egude iphe egudeje atḑ iphe l'ḑka tuḑbua ḷzo ḡnyanwu-ahata; bya atḑta ḷnu nkwo-ḑka labḷ l'ḷkporo nkwo-ḑka iri; bya eduru mu rufu mini, ebe l'ḡgba-echi ḑkpa. ⁴ Yḑ bya atḑtakwaphu ḷnu nkwo-ḑka labḷ l'ḷkporo nkwo-ḑka iri ḑdo; bya eduru mu rufu mini ḑdo, ebe l'ikpere. Yḑ bya atḑtakwaphu ḷnu nkwo-ḑka labḷ l'ḷkporo nkwo-ḑka iri ḑdo; bya eduru mu rufu mini ḑdo, ebe l'ukfu. ⁵ Yḑ bya atḑtakwaphu ḷnu nkwo-ḑka labḷ l'ḷkporo nkwo-ḑka iri ḑdo; ugbo iya ḡwaa b'ḑ bu ḡnyimu, mu ta dḷ-ghḑdu ike esweswe; kḑle mini ono bḑ byaru utso nshinu hawa ogvu k'ḡphu ee-gvughe iya egvugvu; mbḷ ḡnyimu, ḑ tḑ dḷdu onye a-dḷ ike rusweghee ya nḷ. ⁶ Yo ḷi mu: “Nwa ndiphe; ?ḷ phḷru iphe-a?”

Yḑ bya eduru mu lashia azḷ l'iku ḡnyimu ono. ⁷ Teke mu ruru ḑke ono bḑ mu phḷru

oshi, nọkota l'iku ẹnnyimu ono azu labu, bu aguta aguta. ⁸ Yo su mu: “Mini-wa atsoje ala uzo iya k'enyawu-ahata tsoru lashia l'uzo nsuda Ẹnyimu Jodanu, bu eke o tsobaru l'eze ẹnnyimu. Yo buje teke mini tsobaru l'eze ẹnnyimu ono; mini ono, o tsobaru ono abya adu mma k'angungu. ⁹ Igweligwe unwu iphe no ndzu be e-buru l'iphe bu eke mini ono tsoru shia. Ema a-zu iya nshinu; kele mini-wa be atsoba iya; mee mini eze ẹnnyimu ono; yo dulahaa k'angungu. Iphe bu eke ẹnnyimu ono tsobeberu be iphe no iya nu anodukota ndzu. ¹⁰ Ndu egbu ema be e-vudotsua l'iku eze ẹnnyimu ono; dube le Ẹnu-Gedi jerua le Ẹnu-Ẹgulemu be aa-nodu aphu eke e gesatsuaru ugbu. Ema ono be adukwa l'udu l'udu; za igweligwe l'o bu ema Oke Ẹnyimu. ¹¹ Obenu le mini, no l'uda; me ophu no l'uda mini, notsua l'iku ẹnnyimu ono be ta safudu asafu. Oo-buru mmaswi, aa-nodu eshita unu. ¹² Oshi-omi l'udi l'udi iya; be a-nokota l'iku iku ẹnnyimu ono. Ekwo ephe ta byadu bya anwukpohu anwukpohu le phuu; ophu akpuru ephe ta byadu bya erishihu erishihu. Ephe a-noduje ami nebyi l'iphe bu onwa, sweru esweswe; kele mini, shi l'ulo nsu ono atso ala l'ephe. Akpuru, ephe a-mije be a-buje nri; ekwo iya aburu ogvu, ee-gudeje emee t'ehu du madzu npho.”

Okè alì ono tsua

¹³ Owaa iphe Ojejoje, bu Okaribe-Kakota-Nu ekfu. O suru: “Owaa okè okè-alì, bu ege unu ekeshi alì ono t'ikfu iri l'ebo, no le Izurelu haa ya

t'ò bụru òkè-iphe ẹphe. Jófèfu bẹ a-hata nke-alì ẹbo. ¹⁴ Unu e-keru iya ẹphe ẹnya-nhamunha; kele ya ribuwaru iya lẹ nte lẹ ya a-nụ iya nna unu oche pẹ. Alì-a aburu òkè-iphe unu.

¹⁵ “Owaa ẹke a-buru òkè-alì ono: L'uzo iya k'isheli bẹ ọo-dube lẹ Oke Ẹnyimu shia ọzo Hẹtulonụ; tughuru Lebo-Hámatu; lashiwaru Zedadu; ¹⁶ Hámatu; Berota; mẹ Sibirayimu ọphu nọ l'uzo òkè-alì Damásukọsu yẹle Hámatu; jeruwaru Haza Hatikonu l'uzo òkè-alì Hawuranu. ¹⁷ Ókè iya ono adube l'oke eze ẹnnyimu je je erua Haza Enanu, bu ọphu nọ l'uzo isheli k'oke-alì Damásukọsu. Ókè-alì Hámatu nọ l'uzo isheli ẹke ono. Ọ bu ẹke ono a-buru oke iya l'uzo isheli.

¹⁸ “L'uzo iya k'ẹnyanwu-ahata bẹ oke iya etsochita òkè-alì Hawuranu yẹle Damásukọsu; tsoru Ẹnyimu Jódanu ogologo kwasẹru òkè-alì Gíledu; mẹ alì Ízurẹlu je alufu eze ẹnnyimu ono, nọ l'uzo ẹnnyanwu-ahata ono jeyewaru lẹ Táma. Ọ bu ẹke ono a-buru oke iya k'uzo ẹnnyanwu-ahata iya.

¹⁹ “L'uzo iya k'ọhuda bẹ òkè-alì ono a-dube lẹ Táma jerua mini Meriba kẹ Kadéshi; yọ bya etsochia nggele Íjiputu rua Oke Ẹnyimu. Ẹke ono a-buru òkè iya k'uzo ọhuda iya.

²⁰ “L'uzo iya k'ẹnyanwu-ariba bẹ bu Oke Ẹnyimu a-buru òkè iya jerua l'ẹke yẹle Lebo-Hámatu chekoru. Ẹke ono bẹ a-buru òkè iya k'uzo ẹnnyanwu-ariba iya.

²¹ “Unu e-keshiru onwunu alì-a l'ẹge ikfu Ízurẹlu ha. ²² Unu e-keru iya onwunu mẹ iphe

bụ mbyamụmbya, buwaru alị unu nweru unwu t'ọ bụru òkè-iphe unu. Unu agụa ẹphe l'ọ bụ ndu a mụru amụmu lẹ Ízurelu. Unu emee t'ẹphe hata alị ẹge unu a-hata l'ikfu l'ikfu Ízurelu. ²³ L'iphe bụ ikfu ọphu onye mbyamụmbya ono bu bẹ eekeru alị nk'iya nụ iya. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nụ ekfu.”

48

Ẹge ee-gude kee alị ono

¹ “Ọwaa ẹpha ikfu ono nanụ nanụ: Dánu e-nweru nke lanụ iya l'ụzo isheli. Ókè-alị iya e-shi ụzo Hẹtulonụ swee Lebo-Hámatu jerua Haza-Enanu, bụ ọphu nọ l'ókè-alị Damásukọsu l'ụzo isheli bya anọnyabe Hámatu. Ókè-alị iya ono a-dube l'ụzo ẹnyanwu-ahata laa ụzo ẹnyanwu-arịba alị ono.

² “Ásha a-hatakwaphu oke lanụ: Onanu bẹ yẹle alị kẹ Dánu e-ri oke dube l'ụzo ẹnyanwu-ahata lashia l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

³ “Náfutali a-hatakwaphu oke lanụ: Onanu bẹ yẹle alị kẹ Ásha e-ri oke dube l'ụzo ẹnyanwu-ahata lashia l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

⁴ “Manáse a-hatakwaphu oke lanụ: Onanu bẹ yẹle alị kẹ Náfutali e-ri oke dube l'ụzo ẹnyanwu-ahata lashia l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

⁵ “Ífuremu a-hatakwaphu oke lanụ: Onanu bẹ yẹle alị kẹ Manáse e-ri oke dube l'ụzo ẹnyanwu-ahata lashia l'ụzo ẹnyanwu-arịba.

6 “Rúbenu a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Ifuremu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

7 “Júda a-hatakwaphu oke lanu: Onanu be yele ali ke Rúbenu e-ri oke dube l'uzo enyanwu-ahata lashia l'uzo enyanwu-ariba.

8 “Ali ophu yele ke Júda e-ri oke be unu ewofuta t'ọ buru ophu unu e-dobe iche. Uswe iya be a-tọ t'ọ du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri; ogologo iya a-buru dube l'uzo enyanwu-ahata jerua l'uzo enyanwu-ariba ege ke ndu ophu dukota, bu ege oke iya k'ikfu hatsua. Ulo nsọ ono be aa-kpu l'echi iya nhamunha. 9 Oke iya ophu unu e-kefu iche doberu Ojejoje be ogologo iya a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. 10 Ndu achijeru Nchileke eja be e-nweru eke ono, e doberu nsọ ono. Ogologo iya be a-du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri l'uzo iya k'isheli iya; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo iya k'enyanywu-ariba iya; bya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uswe kwaphu l'uzo enyanwu-ahata iya; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri l'uzo ohuda iya. L'echi iya gedegede be aa-kpu ulo nsọ Ojejoje ono. 11 Ndu e-nweru iya nu bu ndu ono, achijeru Nchileke eja ono, bu iya bu unwu Zadoku, bu ndu e meru; ephe adu nsọ; mbu ndu ejeru iya ozi ege o gbaru. Ephe ta ha

iya ege ndu Lívayi haru iya teke ndu Ízurelu mesweru. ¹² Oo-buru iphe-oma, du iche, eewofuta l'alì nsò ono nu ephe, bu eke katsua nsò, yele ndu Lívayi riru oke.

¹³ “Dube l'oke iya ke ndu achijeru Nchileke eja ono, bu eke ndu Lívayi a-hata be ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri; uswe iya adu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. Oo ya bu l'iphe abukporu ogologo iya okpobe aburu bu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri. Usa iya bu iphe oo-chikota du bu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise. ¹⁴ T'ephe be rekwa iya erere; m'o bu gude iya gbanweta odo. O bu eka be ali-a katsukpo mma; mbu t'e bo bahukwa onye odo l'eka; ke l'o bu eke duru Ojeje nsò.

¹⁵ “Eke ophu phoduru nu phu, usa iya du unu nkwo-eka iri l'ebo l'ukporo nkwo-eka iri phu; ogologo iya adu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri phu be a-nodu t'o buru eke mkpukpu e-gudeje eme iphe du ephe mma; t'o bukwaruphu eke aakpushi ulo; me eke ephe a-nodu echeje elu ephe. Mkpukpu ono a-nò l'echi ali ono gedegede; ¹⁶ ha ege-a: Unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise l'uzo isheli iya. Uzo ohuda iya adukwaphu unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise. L'uzo iya k'enyanywu-ahata be odu unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise; uzo enyanwu-ariba adukwaphu unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise. ¹⁷ Ali eke ndu mkpukpu ono a-nodu echeje elu ephe a-du

ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo isheli iya; dukwaphu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo ohuda iya. Oo-dukwaphu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-ahata iya; dukwaphu ukporo nkwo-eka iri l'ebo le nkwo-eka iri l'uzo enyanwu-ariba iya. ¹⁸ Eke phoduru nu l'eke yele ali nsọ ono riru oke kwaseru ogologo iya be a-du ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ahata iya; dukwaphu ukporo unu nkwo-eka l'unu nkwo-eka ise l'uzo enyanwu-ariba iya. Iphe a koru iya be ndu ejeru mkpukpu ono ozi e-rije. ¹⁹ Ndu ejeru mkpukpu ono ozi, bu ndu a-nodu akọ iya iphe be e-shitsua l'iphe bu ikfu Izurelu nanu nanu. ²⁰ Ali ono kparamu, unu e-bufu dobe iche ono; mbu ali nsọ ono me ke mkpukpu be a-hako nu ibe eno. Iphe ibe iya lanu a-duje bu ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri.

²¹ "Eke phoduru nu l'ali nsọ ono; me ali ke mkpukpu ono eka labu a-buru k'onye ishi unu. O bu dube l'eke ono, a tofuru ali nsọ ono, du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri ono laru oke iya k'uzo enyanwu-ahata ono; ege ono b'ọ dukwaphu lashia uzo oke iya k'enyawu-ariba dube l'eke ono, a tofuru ali nsọ ono, du ukporo unu nkwo-eka eto l'unu nkwo-eka ebo l'ukporo nkwo-eka iri ono. Eke ophu no nyiru ehu l'ogologo ali ophu e keshiru ikfu l'ikfu phu be a-buru k'onye ishi. Oo ya bu l'ali onanu, du nsọ ono; me ezeulo Nchileke ono, nodu l'echi ali ono; ²² me ali ke ndu Lívayi ono; me ali ndu mkpukpu ono;

bẹ alì k'onye ishi a-gbaphe mgburumgburu. Eke onanu, bụ k'onye ishi ono a-nọkahu okè-alì Júda yẹle oke iya kẹ Bénjaminu.

²³ “A bya lẹ k'ikfu ndu ophu: Bénjaminu a-hatakwapu oke lanu: Onanu a-nọ dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia ọzo ẹnyanwu-ariba.

²⁴ “Símiyonu a-hatakwapu oke lanu: Onanu bẹ yẹle alì kẹ Bénjaminu e-ri oke dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁵ “Ísaka a-hatakwapu oke lanu: Onanu bẹ yẹle alì kẹ Símiyonu e-ri oke dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁶ “Zébulonu a-hatakwapu oke lanu: Onanu bẹ yẹle alì kẹ Ísaka e-ri oke dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁷ “Gádu a-hatakwapu oke lanu: Onanu bẹ yẹle alì kẹ Zébulonu e-ri oke dube l'uzo ẹnyanwu-ahata lashia l'uzo ẹnyanwu-ariba.

²⁸ “Kẹ Gádu l'uzo ohuda bẹ okè e-shi lẹ Táma rua mini Meriba kẹ Kadéshi jì-jia tsoru iku nggele Íjiputu jerua Oke Ẽnyimu.

²⁹ “Ọ bụ alì-a bụ alì obu, unu e-keru iphe bụ ikfu, nọ lẹ Ízurelu; yọ buru ege ono bẹ epe a-ha iya t'ọ buru okè-iphe epe. Ono iphe Ọkaribe-Kakọta-Nu ekfu.”

Onu-oguzo, nọtsua lẹ Jerúsalemu

³⁰ Ọwaa a-butua onu-uzo mkpukpu ono dube l'uzo iya k'isheli, a toru; yọ dụ unu nkwo-eka iri lẹ nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono. ³¹ Onu-uzo nonu bẹ aa-gu epha ikfu nọ lẹ Ízurelu iche l'iche. Onu-uzo ẹto, nọ l'uzo iya k'isheli bẹ

aa-gu onu-uzo Rubenu; me onu-uzo Juda; me onu-uzo Liviayi. ³² Eke iya k'uzo enyanwu-ahata, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono be onu-uzo eto a-no, bu iya bu onu-uzo ke Josefu; me onu-uzo ke Benjaminu; me l'onu-uzo ke Danu. ³³ Eke iya k'uzo ohuda, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono be onu-uzo eto a-no, bu iya bu onu-uzo ke Simiyonu; me onu-uzo ke Isaka; me l'onu-uzo ke Zebulun. ³⁴ Eke iya k'uzo enyanwu-ariba, ogologo iya du unu nkwo-eka iri le nanu l'ukporo nkwo-eka ise ono be onu-uzo eto a-no, bu iya bu onu-uzo ke Gadu; me onu-uzo ke Asha; me l'onu-uzo ke Nafutali. ³⁵ Iphe o-du mgburumgburu bu ukporo unu nkwo-eka ebo l'unu nkwo-eka ise. Epha mkpukpu ono dube mboku ono gbururu jeye be a-bu: "Ojejeje no l'eke ono."

clxxv

Bayiburu Ikwo
Ikwo: Bayiburu Ikwo Bible

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ikwo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

3867ef4e-3384-5ab4-a937-63476bb8a7bb